

cutting through complexity™

A Liget Budapest projekt mint kulturális és turisztikai beruházás hatása a nemzetgazdaságra

VÁROSLIGET ZRT.

2014. június 20.

A KPMG Tanácsadó Kft. (a továbbiakban „KPMG”) ezen jelentése a 2014. április 30-i keltezésű, a Városliget Zrt.-vel (a továbbiakban „Megbízó”) kötött vállalkozási szerződésben (a továbbiakban „Vállalkozási Szerződés”) rögzített feltételek szerint készült. Ezen jelentés tárgya a Liget Budapest projekt, mint kulturális és turisztikai beruházás gazdasági hatásainak elemzése a Vállalkozási Szerződés II. pontban meghatározottak szerint. A KPMG felelőssége a jelentés által érintett pénzügyi, számviteli, jogi, műszaki, technikai és egyéb kérdésekre nem terjed ki.

A rendelkezésünkre bocsátott adatokat és információkat csak a megbízás jellegének megfelelően vizsgáltuk. Bár a megbízás során törekedtünk a kapott információk valódiságának megállapítására, nem folytattunk külön vizsgálatot a kapott anyagok jogcímére, teljeskörűségére, pontosságára vagy tartalmuk helyállóságára vonatkozóan. Ezért az elvégzett munka semmilyen tekintetben nem jelenti a kapott anyagok auditálását, sem pedig bármilyen más formában történő ellenőrzését vagy verifikálását. Az elvégzett munka nem meríti ki a könyvvizsgálat fogalmát, ezért a KPMG a jelen munka során a rendelkezésére bocsátott adatok pontosságáért és teljeskörűségéért felelősséget nem vállal.

Jelentéstervezetünk lezárásának időpontja 2014. május 30-a volt. Véleményünket az eddig átadott, illetve összegyűjtött információkra alapoztuk. Az ezen időpont után bekövetkezett változásokra vizsgálatunk nem terjed ki.

Legjobb tudomásunk szerint minden adat, amelyet jelentésünkben közzéteszünk helytálló és pontos. Bár ezeket megbízható forrásokból gyűjtöttük, nem vállalunk sem garanciát, sem felelősséget olyan adat, vélemény vagy becslés pontosságáért, amelyet mások adtak át részünkre és elemzésünk elkészítésénél felhasználtunk.

A jelentésünkben közzétett eredmények a rendelkezésünkre bocsátott információkon és a vázolt feltételezéseken alapulnak és kizárólag a Vállalkozási Szerződésben meghatározott felhasználási célra/célokra érvényesek.

ÁKM	Ágazati Kapcsolatok Mérlege	mEUR	Millió euró
Bruttó kibocsátás	A gazdasági szereplők (vállalatok, állami intézmények, háztartások) által megtermelt áruk és szolgáltatások összértéke.	mfő mFt	Millió fő Millió forint
Cross- selling	Az elsődlegesen vásárolt termékhez kapcsolható egyéb termékek értékesítése a fogyasztónak	Mrd	Milliárd
ETC	Európai Turisztikai Bizottság	MQ	MuseumsQuartier- Múzeumi Negyed, Bécs
EU	Európai Unió	MSZÉSZ	Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége
EUR	Euró	MT Zrt.	Magyar Turizmus Zrt.
Ft	Forint	Szinergia	Több elem vagy tényező együttműködéséből származó együttes, hatékonyabb teljesítmény
FTE	Létszám - Egyenértékes Ekvivalens	UEFA	Európai Labdarúgó- Szövetség
GDP	Bruttó hazai termék	UNESCO	Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete
GOP	Bruttó üzemi eredmény	UNWTO	Turizmus Világszövetsége
KKV	Kis- és középvállalkozások	USA	Amerikai Egyesült Államok
KPMG	KPMG Tanácsadó Kft.	USD	USA dollár
KSH	Központi Statisztikai Hivatal	WTTC	A turizmus nemzetközi szervezete
m ²	Négyzetméter		
MACIVA	Magyar Cirkusz és Varieté		
Vállalkozási Szerződés	A KPMG Tanácsadó Kft. és a Városliget Zrt. között, 2014. április 30.-án aláírt vállalkozási szerződés		

	Oldal		Oldal
Bevezetés	4	Nemzetközi esettanulmányok	28
■ A tanulmány háttere és célja	6	■ MuseumsQuartier – Bécs	30
■ A tanulmány szerkezete	7	■ Kulturforum – Berlin	37
■ Felhasznált adatok	8	■ Millennium Park – Chicago	43
A projekt koncepció általános bemutatása	9	■ Az esettanulmányokból levonható következtetések	50
■ A projekt céljai	10	Intézmények bemutatása a tervezett koncepció alapján	54
■ A projekt főbb elemei	11	■ Városliget bemutatása	55
■ Tervpályázatok	13	■ A Városliget Megújítása Program	59
■ Beruházási költségbecslés	14	■ A Városliget további intézményei	68
■ Ütemezés	15	■ A Múzeumi Negyed Program	71
Piacelemzés	16	A kereslet várható alakulása	82
■ Turisztikai trendek Európában	17	■ A főbb keresleti szegmensek elemzése	84
■ Kulturális turizmus trendjei Európában	18	■ Keresleti jellemzők	86
■ Turizmus Magyarországon	20	■ Költséssztruktúra és átlagos költés	89
■ Turizmus Budapesten	22	■ Teljes költés	90
■ Múzeumok statisztikái	25	Gazdasági hatáselemzés	91
■ Szabadidő eltöltés Magyarországon	26	■ Bevezetés	92
		■ A beruházás várható gazdasági hatásai	95
		■ A működtetés várható gazdasági hatásai	97
		■ A befektetés és az adóbevételek összehasonlítása	99
		■ Egyéb hatások	100
		■ Ingatlanpiaci hatások	102

Bevezetés

A Liget Budapest Fejlesztési Program a Városliget átfogó fejlesztését tűzte ki célul.

A projekt célja, hogy a Liget egy olyan európai színvonalú családi élményközpont legyen, amely a kontinensen egyedülálló komplexitású intézményhálóval rendelkezik és a kulturális fogyasztás és szabadidő eltöltés új dimenzióit nyitja meg a városi térben.

A Liget Budapest projekt háttere

Magyarország Kormánya több ízben kifejezte szándékát a Múzeumi Negyed megvalósítására vonatkozóan, amelyről határozataiban döntéseket hozott. E döntések alapján került kidolgozásra a Liget Budapest Fejlesztési Program, amely a Városliget átfogó fejlesztését tűzte ki célul.

A fejlesztés központi eleme a Múzeumi Negyed létrehozása, ahol az új közgyűjteményi épületegyüttes megfelelő körülményeket biztosít majd a múzeumok által őrzött, illetve kiállított kulturális örökségi értékek bemutatására.

Az Új Nemzeti Közgyűjteményi Épületegyüttes és a kapcsolódó fejlesztések távlati célja, hogy a Városliget Európa egyik legsokrétűbb és legszínvonalasabb kulturális turisztikai célpontjává váljon. Ennek érdekében meghatározó azon nemzetközileg is elismert magyar művészeti területek kiválasztása, melyek segítik, hogy az ikon értékű tartalom, ikon értékű építészeti megjelenéssel párosulva kiemelkedő vonzerőt jelentsen, és hozzájáruljon a magyar kulturális identitás megerősítéséhez.

Mindemellett a projekt kiemelt célkitűzése az is, hogy a kulturális kínálatban megjelenhessenek az eddig hiányzó múzeumi funkciók, melyek megfelelően mutathatják be a magyar művészet és kultúrtörténet vívmányait, eredményeit.

A fejlesztés célja, hogy a magyar közgyűjtemények zászlóshajóinak egy területen történő elhelyezése szinergiát alkosson az itt elhelyezkedő más kulturális és szórakoztató funkciókkal, ezért a fejlesztés a Városliget egészének megújítását, új funkciók beemelését is jelenti.

Az Új Nemzeti Közgyűjteményi Épületegyüttes részét képező intézmények:

- Új Nemzeti Galéria (Nemzeti Galéria Szárny, Ludwig Szárny)
- Néprajzi Múzeum

- Magyar Fotográfiai Múzeum
- Magyar Építészeti Múzeum
- Magyar Zene Háza

A Városliget megújítása

A Kormány 2013. júliusi határozata a múzeumok építésén túl a teljes Városliget fejlesztésére kiterjesztette a projekt hatókörét. (1397/2013. (VII. 2.) Korm. határozat Az Új Nemzeti Közgyűjteményi Épületegyüttesre vonatkozó koncepció második ütemeként a Városliget átfogó hasznosítási koncepciójáról).

A fejlesztés célja, hogy a Liget egy olyan európai színvonalú családi élményközpont legyen, amely a kontinensen egyedülálló komplexitású intézményhálóval rendelkezik és a kulturális fogyasztás és szabadidő eltöltés új dimenzióit nyitja meg az ilyen tradíciókkal rendelkező városi térben.

A Városliget megújításának keretében megvalósuló projektek:

- Fővárosi Nagycirkusz új épületének felépítése,
- Fővárosi Állat-és Növénykert bővítése,
- a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum bővítése,
- egyéb a Városliget múltjához méltó kulturális, szabadidős élménypark, valamint a tájképi jelleget és a Városligetbe látogatók kiszolgálásának minőségét erősítő beruházások.

Kapcsolódó beruházásként a Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának teljes rekonstrukciójára is sor kerül.

A Liget Budapest projekt céljai között szerepel, hogy a fejlesztésnek a Városliget használati értékének növelésével, a zöldfelületi és közlekedési rendszer megújításával, a zöldfelület biológiai aktivitásának növelésével együtt kell megvalósulnia.

Jelen tanulmány célja a Városligetbe tervezett Új Nemzeti Közgyűteményi Épületegyüttes és a Városliget megújítási programjának gazdasági hatásvizsgálata és költség-hason elemzése.

A tanulmány háttere

A Városliget Zrt., mint megbízó „**A Liget Budapest projekt, mint kulturális és turisztikai beruházás hatása a nemzetgazdaságra**” című tanulmány elkészítése tárgyban közbeszerzési eljárást indított 2014. március 11-én.

A KPMG Tanácsadó Kft. (továbbiakban KPMG) 2014. március 26-án nyújtotta be ajánlatát, majd a szerződéskötésre 2014. április 30-án került sor.

A tanulmány célja

Az olyan jelentős kulturális és turisztikai létesítmények, mint a múzeumok, állatkertek, fürdők, konferenciaközpontok és stadionok meghatározó szerepet játszanak a nagyvárosok, régiók, illetve országok gazdaságában, üzleti életében. Ezek a létesítmények gyakran a helyi gazdasági fejlődés hajtóerejét jelentik, hozzájárulnak a kereskedelem növekedéséhez, a szolgáltatások bővüléséhez és nem utolsósorban jelentős munkahelyteremtő képességgel rendelkeznek.

A gazdasági hatástanulmányok és a hozzájuk tartozó költség-hason elemzések gyakorta segítenek az állami szerveknek vagy a magánszféra szereplőinek abban, hogy megítéljék egy gazdasági tevékenység vagy jelentősebb beruházás fontosságát az érintettek, illetve a tágabb értelemben vett közösség számára.

A kiírás alapján, értelmezésünk szerint, szükségessé vált a Városligetbe tervezett Új Nemzeti Közgyűteményi Épületegyüttes és a Városliget megújítási programjának gazdasági hatásvizsgálata és költség-hason elemzése.

A pályázati dokumentáció alapján a megbízás céljai és elvárt eredményei:

1. A jelenlegi helyzet felmérése, a fejlesztési elképzelések bemutatása, egységes stratégiába foglalása;
2. A projekt látogató- és bevételszerző képességének elemzése; valamint
3. A projekt gazdasági hatásainak átfogó elemzése.

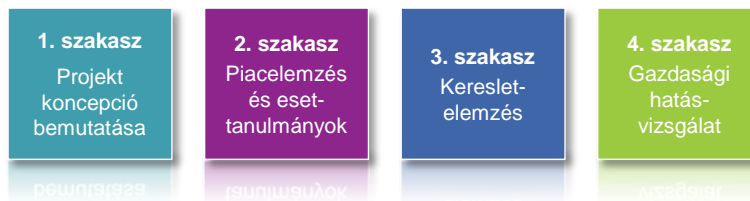
A gazdasági hatásokra vonatkozó kutatás az ágazati kapcsolatok mérlegének felhasználásával, valamint egy erre a célra létrehozott input-output modell használatával az alábbi elemzésekre is kitér:

- A fejlesztéssel kapcsolatos közvetlen (pl. növekvő vendégköltség) és közvetett (pl. adóbevétel és GDP növekedés) gazdasági hatások azonosítása, számszerűsítése és elemzése;
- A várható munkahelyteremtés jellegének és szintjének azonosítása, időbeni behatárolása; valamint
- A fejlesztés tágabban értelmezett (közvetlenül nem számszerűsíthető) gazdasági és társadalmi hatásainak azonosítása és kvalitatív elemzése (pl. Budapest kulturális imázsának erősödése, a beruházás turizmusra gyakorolt hatása, az ország és térség iránt érdeklődő befektetők érdeklődésének növekedése, a projekt környező ingatlanokra és kereskedelmi létesítményekre gyakorolt hatása.)
- A várható gazdasági hatások összegezése és kvantitatív, valamint kvalitatív jellegű összehasonlítása egy költség-hason elemzés keretében.

A tanulmány négy fő szakaszra bontható, amelyek a projekt koncepció bemutatásából, piacelemzésből és esettanulmányok bemutatásából, keresleti előrejelzésből, valamint gazdasági hatásvizsgálatból állnak.

A tanulmány szerkezete

Szerkezetét tekintve a tanulmány alapvetően négy szakaszra épül:

A tanulmány első részében bemutatjuk a Városliget Zrt. által a KPMG rendelkezésére bocsátott projekt koncepció részleteit. Kitérünk a tervezett nagyszabású fejlesztés időbeni ütemezésére (előkészítési, beruházási és működési mérföldkövek), és bemutatjuk a beruházási elképzeléseket is.

A második szakaszban a kulturális turizmus és attrakciók piacának nemzetközi trendjeit vizsgáljuk. Ezt követően bemutatjuk a Megbízóval való egyeztetések során közösen kiválasztott három nemzetközi esettanulmányt.

A nemzetközi piac után, a budapesti trendeket vizsgáljuk a kulturális turizmus piac vonatkozásában.

A harmadik fő részben a Liget Budapest projekt várható keresleti szintjeinek becslésére, valamint a látogatók költési szerkezetének meghatározására kerül sor.

Az utolsó szakaszban részletesen kitérünk a tervezett létesítmény-együttes gazdasági hatásaira, a fejezet tartalmazza az ágazati kapcsolatok mérlege, valamint a KPMG modelljének összekapcsolásával létrehozott rendszer eredményeit, melyek a tervezett fejlesztés gazdasági hatásait mutatja be.

Ebben a részben nem csupán a közvetlenül és közvetetten generált bevételek, de a munkahelyek számának változása és a tágabb gazdasági hatások leírása is szerepel.

A tanulmány készítése során felhasználásra kerültek más tanulmányok, publikációk közzétett adatai, valamint szakmai mélyinterjúk, intézményi megkérdezések segítették az eredmény létrejöttét.

Felhasznált adatok

- Magyar Turizmus Zrt. – Turizmus Magyarországon 2013.
- Magyar Turizmus Zrt. – Felmérés a magyarok utazási szokásairól, 2013. március 14.
- Magyar Turizmus Zrt. - Marketingterv 2014.
- KSH - Statisztikai Tükör 2014/21, 2014. március 3.
- KSH - Statisztikai Tükör: Közgyűjtemények 2009.
- KSH - Statisztikai Tükör 2014/18: Nemzetközi turisztikai kereslet, 2013. IV. negyedév
- KSH-Budapesti Mozaik 14. Budapest idegenforgalma, 2006–2010
- Ugorjunk! - Budapest Turizmus Stratégia 2013/2013- 2017
- KSH- Kulturálódási szokásaink: A lakosság televíziózási, olvasási jellemzőinek vizsgálata az időmérleg-felvételek segítségével, 2013. június
- World Travel & Tourism Council: Travel & Tourism, Economic Impact 2014, European Union
- World Travel & Tourism Council: Travel & Tourism, Economic Impact 2014, Hungary
- European Travel Commission – European Tourism 2013 – Trends & Prospects, Quarterly report Q4/2013
- UNWTO – World Tourism Barometer, January 2014
- UNWTO – Tourism Highlights, 2013 Edition
- Brandscapes- Architecture in the Experience Economy, Anna Klingmann in The MIT Press, 2007.
- Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége - Trend riport a nemzetközi és hazai szállodaipar 2013. I- XII. havi teljesítményéről
- Budapest – a kulturális turizmus szemszögéből – A Budapesti Kulturális Munkacsoport Tanulmány, Turizmus Bulletin XIII. évf. 2. szám, 2008
- Turisztikai erőforrások: A természeti és kulturális erőforrások turisztikai hasznosítása, szerk. Dávid Lóránt, 2007.

- A Városliget parkhasználati vizsgálata tanulmány - Felmérés az Ormos Imre Alapítvány és a BCE Tájépítészeti Kar Kert- és Szabadtértervezési Tanszékének együttműködésével, 2013. december 3.
- Council of Europe- Impact of European Cultural Routes on SMEs' innovation and competitiveness study
- International Economic Development Council: The Millenium Park Effect- Creating a cultural venue with an economic impact in Economic Development Journal vol. 4., No. 2. Spring 2005
- Press and Information Office of the Federal State of Berlin: Berlin- A success story, Facts, Figures, Statistics
- Choose Chicago - Cultural Tourism Benchmark Study by Choose Chicago, July, 2013

Kérdőíves megkérdezés a jelenleg a Városligetben működő, illetve a Liget Budapest projekt kapcsán várhatóan ideköltöző intézmények vezetői körében:

- Budapesti Állat- és Növénykert
- Fővárosi Nagycirkusz
- Ludwig Múzeum
- Magyar Mezőgazdasági Múzeum
- Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum
- Magyar Nemzeti Galéria
- Műcsarnok
- Műjégpálya
- Néprajzi Múzeum
- Széchenyi Fürdő
- Szépművészeti Múzeum

A projekt koncepció általános bemutatása

A Liget Budapest projekt jelenleg Európa egyik legnagyobb léptékű kulturális turisztikai desztináció fejlesztése, melyben a jelenlegi intézményrendszer és a teljes park megújításán túl öt új múzeumépület kap helyet.

A fejlesztés a 100%-os állami tulajdonú Városliget Zrt. irányításával valósul meg.

A Liget Budapest projekt az egyik legnagyobb európai múzeumfejlesztési beruházás. Célja egy olyan negyed létrehozása Budapesten, amely kulturális desztinációként, családi élményparkként nemzetközi szinten is megállja a helyét.

A projekt a Városliget átfogó rekonstrukcióját tűzte ki célul, amelynek főbb elemei a zöldfelület teljes megújítása, öt múzeumi épület felépítése - amelyek fő témái a képzőművészet, építészet, fotográfia, zene és néprajz -, valamint a működő intézmények rekonstrukciója és fejlesztése. Mindezekkel a terület nem csak a hazai, hanem várhatóan a külföldi vendégek számára is vonzerőt jelent majd.

A projekt megvalósítását a 2013. évi CCXLII. a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény intézményesítette. A törvény értelmében a Városliget teljes területe 99 évre a Városliget Zrt. kezelésébe kerül, és a Zrt. által létrehozott épületek a Magyar Állam tulajdonát képezik.

A beruházás a Magyar Kormány finanszírozásában, a 100%-os állami tulajdonú Városliget Zrt. irányításával valósul meg. Magyarország Kormányának szándéka, hogy a beruházás legfontosabb elemeit 2018 márciusáig megvalósítsa.

A városligeti fejlesztés célja, hogy olyan együttműködő, egymás hatását erősítő intézményháló jöjjön létre, amely segíti a kulturális javakhoz való sokrétű és széleskörű hozzáférést, valamint a szabadidő eltöltésének sokszínű lehetőségét. Ezzel párhuzamosan a Városliget használati értéke növelésének, a zöldfelületi és közlekedési rendszer megújításának és a zöldfelület biológiai aktivitása növelésének is meg kell valósulnia.

Az új múzeumi negyed és a kapcsolódó fejlesztések távlati célja, hogy a Városliget Európában egyedülálló komplexitású és minőségű családi élményparkká, nemzetközi vonzerejű turisztikai célponttá váljon. Ennek a célnak a kitűzését az alapozza meg, hogy nincs még egy olyan városi szövet Európában, ahol ilyen sokrétű, komplex intézményi háló lenne jelen: 100-150 éves épületekkel - mint az Állatkert, a Széchenyi Fürdő, a Nagycirkusz, a Műjégpálya, a meglévő múzeumok -, valamint a most létrejövő új múzeumi negyeddal.

A nemzetközi példák azt mutatják, hogy az egy negyedbe csoportosuló múzeumok sokkal több látogatót vonzhatnak, mint külön-külön. Ha pedig ezek a gyűjtemények egyéb, a szabadidő igényes elöltését biztosító létesítmények közelében lelnek otthonra, akkor az intézmények vonzereje többszörösen összeadódhat, egy, a nemzetközi szinten is jelentős és elismert, turista-vonzó márkanévet, brandet képezve.

A Városliget Zrt., mint projektgazda előrejelzése a fejlesztésekkel kapcsolatban: „A Liget Budapest fejlesztéssel egy olyan európai rangú kulturális-rekreációs városi tér jön létre, amely néhány éven belül évi 1 millióval több vendéget vonzhat majd a városba, elsősorban a néhány napos családi városlátogatást, „city break”-et tervezők számának növekedése várható.”

A mellékelt térképen látható a Liget Budapest projekt keretében kialakításra kerülő 5 múzeum tervezett helyszíne, illetve a Városliget további intézményének elhelyezkedése

LIGET BUDAPEST.

A LIGET BUDAPEST PROJEKT KERETÉBEN ÉPÜLŐ ÚJ MÚZEUMÉPÜLETEK ELHELYEZKEDÉSE ÉS AZOK MAXIMÁLIS TERVEZÉSI TERÜLETEI

A Liget Budapest projekt keretében megvalósuló önálló intézményi fejlesztéseken túl átfogó közlekedési és zöldfelület megújítási programok is szerepelnek a projekt céljai között.

A Liget Budapest projekt fejlesztési koncepciója az alábbi főbb beruházási elemekből áll:

- Önálló épületek felépítése a Néprajzi Múzeum, a FotóMúzeum Budapest, a Magyar Építészeti Múzeum, a Magyar Zene Háza számára, valamint közös épületkomplexum felépítése, amely otthont ad az Új Nemzeti Galériának és a Ludwig Múzeumnak.
- Az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ felépítése a jelenlegi tervezési terület keretein kívül a volt Szabolcs utcai kórház területén, mely az újonnan ideköltöző múzeumokat fogja majd kiszolgálni.
- A komáromi Csillagerőd helyreállítása a jelenlegi tervezési területen kívül Csillagerőd Művészeti, Történeti es Hadkultúra Központ funkciójára, a Szépművészeti Múzeum gipsz másolatkollekciójának bemutatása céljából.
- A Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának teljes rekonstrukciója.
- A korábbi Vidám Park területén a Fővárosi Állat- és Növénykert bővítése a Pannon Projekt keretében, valamint a Fővárosi Nagycirkusz új épületének felépítése.
- A Magyar Műszaki- és Közlekedési Múzeum részleges rekonstrukciója és térszint alatti bővítése.
- A Vajdahunyad vár területén gasztronómiai központ kialakítása.
- A környezet- és szolgáltatás fejlesztési alprogram keretében megújulnak a játszóterek, sportpályák, valamint megépítik a „Nebbien” kaput, Regnum Marianum emlékművet. A jelenleg a Vidám Park területén lévő műemlékileg védett tetőszerkezetű csarnok (Bábos pajta) áthelyezésre kerül a jelenlegi Sörsátor helyére, közösségi / szórakoztató funkciókkal.
- A Városliget zöldfelületének megújítása és közlekedési rendszerének átfogó rekonstrukciója.
- A tervezett épületek működtetéséhez szükséges átfogó energetikai koncepció megtalálása és megvalósítása.

A Városliget területét jelenleg részben nagy, átmenő forgalmat bonyolító utak, illetve kisebb forgalmú, inkább helyi jelentőségű utak határolják. A liget belsejét keresztező utak elsősorban a gyalogos- és kerékpáros forgalmat, valamint a tömegközlekedést szolgálják ki.

A projekt keretében célkitűzés a Városliget forgalmának és közlekedésének teljes felülvizsgálata. Elsősorban a Ligetet kettévágó Kós Károly sétány, valamint a Hősök terét a környező épületektől elválasztó többsávos utak forgalomcsökkentése, forgalom előli elzárásának lehetősége.

■ További fejlesztési tervek:

- Közel 2.500 parkoló hely kialakítása mélygarázsokban és egy parkolóházban a látogatók és a környékbeli lakosság számára;
- A Városliget belső tömegközlekedését elektromos buszhálózat biztosítaná;
- A tervek része egy lehetséges új, kiszélesített-megálló létesítése is;
- A múzeumépületek, valamint az itt épülő mélygarázsok közlekedési kapcsolatát térszín alatti mozgójárda szolgáltatná;
- A BuBi közösségi kerékpár- hálózat számos állomását a Városliget környékén alakítják ki, az aszfaltozott közlekedési útvonalak számát pedig újragondolják, ezzel is elősegítve a zöldfelület növekedését;
- A középtávú tervek szerint a Liget teljes területe a 2016 után bevezetendő behajtási díjas övezetbe esik majd, melynek határvonalát a Hermina út képezné.

A projekt előkészítési szakaszában már lezajlott egy környezetalakítási, urbanisztikai és elhelyezési ötletpályázat a múzeumok elhelyezésére és folyamatban van egy nemzetközi építészeti tervpályázat is, mely eredménye 2014 végére várható.

Lezárt ötletpályázat

A 2013. július 8-án kihirdetett Új Nemzeti Közgyűteményi Épületegyüttes témájú nyílt, nemzetközi környezetalakítási, urbanisztikai és elhelyezési ötletpályázat a múzeumok elhelyezésére, környezetük revitalizációjára irányult a védelem alatt álló épületek, a köztéri elemek és természeti környezet értékeinek megőrzésével, a zöldterületi mutató javulása mellett. A beadott pályamunkák többsége számításokkal támasztotta alá, hogy az épületek megfelelő elhelyezésével a zöldterület nemcsak megtartható, de növelhető is. A három első helyezett pályamű alkotói a Philaemon 2003 Kft., a Triskell Épülettervező Kft. valamint a Kollektív Műterem Kft. voltak.

Folyamatban lévő tervpályázat

Az egyes kiemelt épületek tervezésére vonatkozó tervpályázat 2014 év végéig kerül lezárásra. A négy nemzetközi tervpályázat célja nemzetközi verseny keretében találni az épületkoncepcióhoz méltó tervezőket az intézmények számára. Az épületek várhatóan külön műalkotások lesznek, ikonikus szerepükkel járulva hozzá a Múzeumi Negyed brand-jellegéhez.

A négy pályázat:

- Az Új Nemzeti Galéria és a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum új, közös épületének megtervezése
- A Néprajzi Múzeum új épületének tervezése
- A Magyar Építészeti Múzeum, illetve a Fotó Múzeum Budapest két önálló épületből álló komplexumának tervezése
- A Magyar Zene Háza új épületének tervezése

A kétfordulós nemzetközi építészeti tervpályázat mérföldkövei						
2014. 02.27.	2014. 03. 13.	2014. 03. 26.	2014. 05. 27. 14:00	2014. 07. 08.	2014. augusztus	2014. 12. 19.
Pályázati regisztráció, pályaművek beérkezése (I. forduló)						
Kérdések határideje						
Kérdésekre adott válaszok határideje						
				A II. forduló meghívottainak kiértékelése		
					A II. forduló és eredményhirdetés	

Forrás: Városliget Zrt.

A Városliget Zrt. által összeállított beruházási költségbeclés alapján a Városliget területén tervezett fejlesztések költsége meghaladja a nettó 141 milliárd forintot.

A mellékelt táblázat tartalmazza azon 4 fő csoportba rendezett projekt elemeket, amelyek a Liget Budapest fejlesztés során a Városligetben kerülnek megvalósításra.

A gazdasági hatástanulmány szempontjából ezen projekt elemek relevánsak, így kutatásunk során csak ezeket a tételeket vesszük figyelembe.

A Városliget Zrt. beruházási költségbeclése

Projekt elemek	millió Ft
Múzeumi Negyed Program	62 020
Új Nemzeti Galéria Projekt	32 300
Néprajzi Múzeum Projekt	14 740
Magyar Fotográfiai Múzeum Projekt	4 460
Magyar Építészeti Múzeum Projekt	4 460
Magyar Zene Háza Projekt	6 060
Városliget Megújítása Program	63 970
Meglévő Intézmények Fejlesztése Alprogram	30 100
<i>Fővárosi Növény- és Állatkert bővítése projekt</i>	15 000
<i>Közlekedési Múzeum rekonstrukció</i>	7 000
<i>Fővárosi Nagycirkusz rekonstrukció</i>	3 200
<i>Olof Palme ház felújítás projekt</i>	1 200
<i>Vajdahunyadvár átalakítása projekt</i>	3 700
Környezet- és Szolgáltatás Fejlesztési Alprogram	2 550
<i>Játszóterek, sportpályák megújítása és fejlesztése</i>	1 000
<i>Regnum Marianum Emlékmű projekt</i>	200
<i>Nebbien kapu megépítése projekt</i>	1 200
<i>Bábos pajta (műemléki tető) projekt</i>	150
Zöldfelületek Megújítása Alprogram	7 250
<i>Épületek bontása projekt</i>	500
<i>Zöldfelület megújítása projekt</i>	5 950
<i>Városligeti tó rehabilitációja</i>	800
Fenntartható Fejlesztés és Üzemeltetés	24 070
<i>Parkolóhelyek kialakítása projekt</i>	12 700
<i>Közlekedési rendszerek megújítása projekt</i>	5 750
<i>Mérnöki infrastruktúra fejlesztési projekt</i>	5 500
<i>Energiahatékonysági projekt</i>	120

Csatlakozó Beruházások Program	7 800
Szépművészeti Múzeum Román Csarnok rekonstrukció	7 800
Menedzsment Program	3 500
Projektszervezet kialakítása és működése	1 500
Liget master plan projekt	150
Nemzetközi tervpályázat projekt	120
Városliget szabályozás kialakítása projekt	25
Felmérések és tanulmányok projekt	390
Zöldfelület és felszerelések tervpályázat	20
Kommunikáció és közösségfejlesztés projekt	1 295
Egyéb projektek	3 980
Új múzeumok felszerelése és berendezései	1 400
Új múzeumok költözése, első "feltöltése"	2 580
ÖSSZESEN	141 270

Forrás: Városliget Zrt.

- Jelen táblázat csak azon projekt elemeket tartalmazza, melyek a Városliget területén kerülnek megvalósításra és így hatással vannak a Liget látogatottságára, turizmusára, jövőjére. A beruházási szakaszra vonatkozó gazdasági hatásszámítás alapját ezen táblázatban bemutatott költségbeclés értéke adja.
- A teljes beruházási terv tartalmaz további tételeket, mint a Komáromi Csillagerőd rekonstrukciós munkálatai vagy az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ kialakítása, azonban ezeket jelen hatásvizsgálat során nem vettük figyelembe, hiszen nem a Városligetben fejtik ki hatásukat.
- Fontos megjegyezni, hogy a Liget Budapest projekt jelenlegi, előkészítési szakaszában, melyben még nem ismertek a nemzetközi építészeti pályázatok eredményei, az egyes projekt elemek költségei a projekt előrehaladásával módosulhatnak.

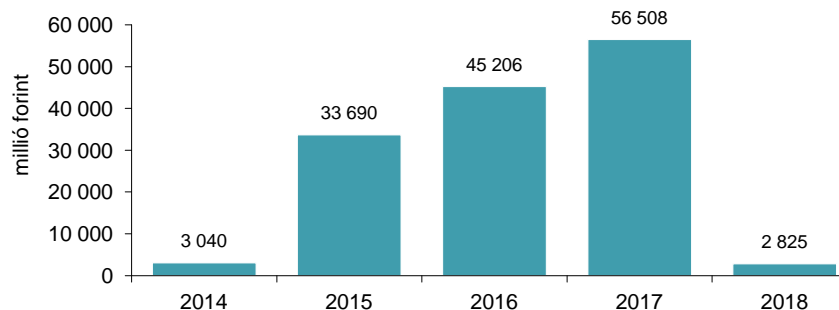
A Városliget Zrt. tervei alapján a mellékelt táblázat szerint történik a projekt ütemezése. Magyarország Kormányának szándéka, hogy a beruházás legfontosabb elemeit 2018 márciusáig megvalósítsa.

2014-ben jellemzően az előkészítő munkák, az építészeti tervpályázatok valósulnak meg.

A teljes beruházási költség több mint 95%-a a 2015-2017 közötti időszakban kerül elköltésre.

	2014	2015	2016	2017	2018
1. Múzeumi Negyed Program	Nemzetközi építészeti tervpályázat lebonyolítása, tanulmányok készítése, tanácsadó cégek kiválasztása	Tervpályázat győzteseinek engedélyezési tervek elkészítése, kiviteli tervek elkészítése, lebonyolító közbeszerzése, engedélyezési eljárások	Engedélyezési eljárások, kiviteli tervek készítése, kivitelező közbeszerzése, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, lebonyolítás	Kivitelezés, műszaki ellenőrzés, lebonyolítás	Átadás-átvételi eljárások, használatbavételek
2. Városliget Megújítása Program	Projekt előkészítés, tanulmányok	Bontási tervek készítése, közbeszerzési eljárások, engedélyezési tervek készítése, lebonyolítás	Engedélyezési eljárások, kiviteli tervezés, kivitelezés, lebonyolítás, műszaki ellenőrzés	Kivitelezés, műszaki ellenőrzés, lebonyolítás, átadás-átvételi eljárások	Átadás-átvételi eljárások, használatbavételek
3. Csatlakozó Beruházások Program	Építési engedélyezési eljárás, kiviteli tervdokumentáció, közbeszerzési eljárások	Közbeszerzési eljárások, lebonyolítás, építés kivitelezés	Építés kivitelezés, lebonyolítás	Építés kivitelezés, lebonyolítás	Építés kivitelezés, lebonyolítás, átadás-átvételi eljárások, használatbavételek
4. Menedzsment Program	Projektszervezet működése, Liget master plan készítése és végrehajtása, felmérések - tanulmányok, kommunikáció				

Költségek éves bontásban, 2014-2018

Forrás: Városliget Zrt.

Piacelemzés

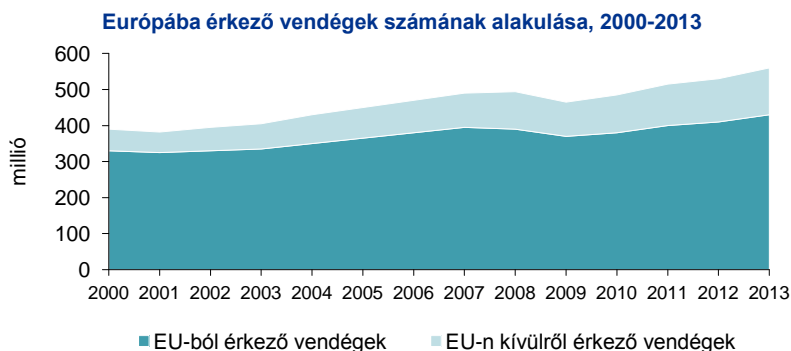
A válságot követően Európa szerte új lendületet vett a turizmus. Az IMF jelentései alapján a pozitív trend folytatódni látszik 2014-ben is, sőt, a válság végét is említik többek között Spanyolország és Olaszország esetében.

A fejezet során áttekintjük az európai és a hazai turizmus trendjeit és várható teljesítményét, részletesen bemutatjuk a nemzetközi és a magyarországi kulturális turizmus tendenciáit, illetve bemutatunk releváns nemzetközi esettanulmányokat.

A turizmus piaci helyzetképe - Európai trendek

A World Travel & Tourism Council (WTTC) 2014-es jelentése szerint az Európai Unió összes GDP-jének 9%-át (hózzávetőlegesen 1,5 milliárd dollár) adta a turisztikai szektor.

A Turisztikai Világszervezet (World Tourism Organisation, UNWTO) adatai szerint 2013-ban az Európába érkező és legalább egy éjszakát eltöltő vendégek száma 5,4%-os növekedést mutatott 2012-hez képest, ami összesen 563 millió látogatót jelent. A statisztikákból az is látszik, hogy a legalább egy éjszakát eltöltő vendégek nagy része (hózzávetőlegesen 80%-a) az Európai Unióból érkezik.

Forrás: UNWTO, 2013

A szállás piac 2013-ban Európában biztató adatokat hozott. A foglaltsági ráta növekedése az összes régió közül Európában volt a legmagasabb (2,4%), habár a napi átlagárak 0,6%-os visszaesést mutattak. Ehhez azonban az is hozzátartozik, hogy a 2012-es átlagárak emelkedéséhez olyan események járultak hozzá mint a Nyári Olimpiai Játékok (London), valamint az UEFA Európa-bajnokság. A légitforgalom adataihoz igazodva, a foglaltsági számok gyorsabban növekedtek az év második felében, valamint az átlagárak is növekedést mutattak számos európai országban.

Az európai légitforgalom növekedése (3,7%) 2013-ban némileg lelassult az előző évekhez képest, hiszen a megelőző három évben átlagosan 6,7% volt a növekedés. Az év (2013) második felében már ismét több utazáshoz vették igénybe a légi közlekedést, ekkor a növekedés 4,4%-os volt.

Az ETC szakértőinek előrejelzése szerint az európai turizmus biztató jövő előtt áll, s a turistaérkezések további növekedését várják (3-4%) 2014 végéig. A Szocsi Téli Olimpiai Játékok már az év elején hozzájárult a növekedéshez, de várható még számos esemény, többek között a Világháborús emlék-események, vagy az UNESCO Világörökség témaéve Németországban. A turistaérkezések növekedéséhez a luxus szegmenseket (golf, spa és wellness turizmus, bor és gourmet turizmus) célzó utak egyre népszerűbbé válása is hozzájárul. A kulturális turizmus hózzávetőlegesen 40%-át teszi ki Európa turizmusának.

A kulturális turizmus hozzávetőlegesen 40%-át teszi ki Európa turizmusának.

Megfigyelhető új, eddig nem definiált kulturális turizmus - szegmensek megjelenése a piacon, többek között ilyen a kreatív turizmus, oktatási turizmus, gasztronómiai turizmus, vallási turizmus, spirituális és holisztikus turizmus.

A kulturális turizmus fogalma

Olyan turisztikai termék, amelyben a keresletet képviselő turista motivációja új kultúrák megismerése, kulturális eseményeken való részvétel, és kulturális attrakciók meglátogatása, a kínálat központi elemét alkotó vonzerő pedig a felkeresett desztináció sajátos, egyedi kultúrája.

A kulturális turizmusra ható nemzetközi trendek

- „Gazdag szegénység” - a magas szabadon elkölthető jövedelem kevés szabadidővel párosul, ezért a turista gyorsan átélhető, intenzív élményt keres;
- A mindennapi rutinból való kilépés vágya;
- Emelkedik a „tapasztalt turisták” száma, akik turisztikai döntéseikben igényesek, hiszen tapasztalataikra építve képesek összehasonlítani a különböző attrakciókat;
- A látogatók elsősorban élményeket keresnek, a kiállított tárgyak kevésbé vonzzák őket;
- Egyre fontosabbak a személyes elvárások, így nő a személyre szabott kínálat szerepe;
- Egyre jelentősebb elvárás az interaktivitás a kapott élményekkel kapcsolatban, a fogyasztó aktív részese szeretne lenni a szórakoztatási folyamatnak;
- Növekszik a virtuális közösségek szerepe, így a szimulációra építő eszközök a kulturális turizmusban is teret nyernek.

Forrás: Turisztikai terméktervezés és fejlesztés tanulmány

Az ETC vizsgálatai számos trendet feltárnak az európai kulturális turizmus jelenlegi helyzetéről:

- Európában a kultúra a turisztikai mobilitás egyik legjelentősebb mozgatórugója;
- A kulturális turizmus hozzávetőlegesen 40 %-át teszi ki Európa turizmusának, a 2008-as gazdasági válság kevésbé érintette a kulturális szektort, mint az egyéb turisztikai szektorokat;
- A kulturális turisták viszonylag magasabban iskolázottak, átlagot meghaladó jövedelemmel rendelkeznek, körükben a nők aránya valamivel magasabb, mint a férfiaké;
- Életkorukat tekintve mind a fiatalok, mind az idősek megtalálhatók a kulturális turisták között, azonban megfigyelhető az életkorhoz köthető eltérő érdeklődési kör;
- Az idősebb generáció inkább érdeklődik a kulturális örökségattrakciók iránt, a fiatalabbakat pedig a rendezvények és a populáris kultúra vonzza;
- Viszonylag magas azoknak a turistáknak a száma, akiknek a foglalkozása kötődik a kulturális szférához;
- Megfigyelhető új, eddig nem definiált kulturális turizmus-szegmensek megjelenése a piacon, többek között ilyen a kreatív turizmus, oktatási turizmus, gasztronómiai turizmus, vallási turizmus, spirituális és holisztikus turizmus.

Az európai múzeumok látogatószám szerinti rangsorában az első 20 intézmény látogatottsága összesen meghaladta a 71,5 milliót 2012-ben.

Elemzések szerint egy világvárosnak alapvető felszereltségéhez hozzá kell hogy tartozzon a világszínvonalú múzeumok kínálata is.

Múzeumok, mint a gazdaság kreatív mozgatórugói

Az európai múzeumok látogatószám szerinti rangsorában az első 20 intézmény látogatottsága összesen meghaladta a 71,5 milliót 2012-ben.

Az AECOM tanulmánya szerint fontos kapcsolat figyelhető meg egy város gazdasági teljesítménye és kulturális felkészültsége között:

- A mai múzeumok az antikvitás kiállításokból egyre inkább látogatóorientált, interaktív kiállítás gyűjteményekké válnak;
- A múzeumok ereje nem csak gyűjteményekben és műkincsekben rejlik, társadalmi szerepük többbrettű;
- Az oktatás forrásaiként növelik a helyi közösségek értékét;
- A gazdaság lokális motorjaiként a fejlődés kulturális katalizátorai;
- Környezetüket a kulturális tőke biztosításával keltik életre;
- Hatásukkal a nekik helyet adó városok vonzereje növekszik, akár hazai akár nemzetközi szinten, ezzel az ország vonzerejének növekedéséhez is hozzájárulva;
- Támogatják a kreatív iparágakat, vonzzák a képzett munkaerőt, bevételi- és adóforrások;
- Egy kulturálisan jól ellátott város a tanulmány szerint sikerrel szerepelhet a turisztikai piacon;
- Egy világvárosnak tehát alapvető felszereltségéhez hozzá kell hogy tartozzon a világszínvonalú múzeumok kínálata is;
- Kína például 1 000 múzeum alapítását tervezi a következő 10 évben, s ezzel kitűzött célja 2020-ra elérni az 1 milliárd látogatószámot.

A Musée du Louvre Párizsban

A British National Museum Londonban

A turizmus fontos szerepet játszik a magyar gazdaságban, az éves GDP 4,1%-át tette ki – a multiplikátor hatást is figyelembe véve pedig ez az érték 11% körülire becsülhető.

A rendszerváltást követően, a '90-es években Magyarország a világ egyik legkedveltebb turistacélpontjává vált. A látogatók száma évente emelkedett a környező és távolabbi területek válságai (Öbölháború, Balkán-háború, 9/11) ellenére is. Az Európai Unióhoz, majd Schengen övezethez való csatlakozás nem csak a könnyebbé tette az utazást, hanem az ország megítélését is javította.

2012-ben a Turisztikai Világszövetség az országba érkezett külföldi turisták száma alapján Magyarországot a világ 24. leglátogatottabb célpontként tartotta számon, míg Európán belül a 15. helyet foglalta el. Ehhez nagyban hozzájárult, hogy az utóbbi évek során a kulturális programok fejlesztése mellett nőtt a magas színvonalú szálláshelyek száma, fejlődött az infrastruktúra, és a turisztikai termékek portfóliója sokszínűbbé vált. Ugyanakkor a kínálat fejlődésével egy időben a kereslet is növekedett és a magasabb minőségű szolgáltatások irányába tolódott mind a bel-, mind a külföldi turisták között.

A turizmus fontos szerepet játszik a magyar gazdaságban: a WTTC adatai szerint 2013-ban a turizmus az éves GDP 4,1%-át tette ki – a multiplikátor hatást is figyelembe véve pedig ez az érték 11% körülire becsülhető.

2013-ban a magyarországi kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégek száma 5,3%-kal (összesen 8,8 millió), a vendégéjszakák száma 4,6%-kal növekedett (22,8 millió) az előző évhez képest.

A magyar turizmus számára a legfőbb piacot a német utazók jelentették (a külföldi vendégéjszakák 17%-a), melyet Ausztria (6,4%), Oroszország (6,3%), az Egyesült Királyság (5,7%), Olaszország (5,3%) követett a sorban.

2013-ban a Magyarországra érkező turisták átlagosan 2,4 éjszakát töltöttek kereskedelmi szálláshelyeken. Az átlagnál több vendégéjszakát töltöttek el többek között az osztrák, belga, cseh, dán, finn, holland, ír, izraeli, német, orosz és svájci turisták.

Mind a külföldi, mind a belföldi vendégéjszakák tekintetében folyamatosan Budapest vezet a leglátogatottabb magyarországi városok rangsorát, 2013-ban 7,8 millió vendégéjszakával.

A magyarországi turizmus főbb mutatói, 2009-2013

Kereskedelmi szálláshelyek	2009	2010	2011	2012	2013
Külföldi					
Vendégek száma (ezer fő)	3 228	3 462	3 822	4 222	4 452
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	9 220	9 614	10 411	10 413	10 879
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,9	2,8	2,7	2,5	2,4
Belföldi					
Vendégek száma (ezer fő)	3 923	4 011	4 199	4 164	4 378
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	9 490	9 941	10 205	11 392	11 920
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,4	2,5	2,4	2,7	2,7
Összesen					
Vendégek száma (ezer fő)	7 151	7 473	8 021	8 385	8 830
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	18 710	19 554	20 616	21 805	22 799
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Forrás: Magyar Turizmus Zrt., KSH

A leglátogatottabb magyar városok, 2013 (kereskedelmi szálláshelyeken elöltött vendégéjszakák)

	Belföld		Külföld		Összesen	
	Város	Vendégj.*	Város	Vendégj.*	Város	Vendégj.*
1.	Budapest	901	Budapest	6 910	Budapest	7 810
2.	Hajdúszob.	481	Hévíz	714	Hévíz	1 043
3.	Siófok	468	Bük	381	Hajdúszob.	740
4.	Hévíz	329	Sárvár	275	Siófok	670
5.	Zalakaros	307	Hajdúszob.	258	Bük	656
6.	Gyula	283	Balatonfüred	232	Balatonfüred	503
7.	Bük	275	Siófok	202	Sárvár	456
8.	Balatonfüred	272	Győr	192	Zalakaros	413
9.	Sopron	264	Eger	109	Sopron	358
10.	Eger	235	Zalakaros	106	Eger	343

Megjegyzés: *ezer éj

Forrás: Magyar Turizmus Zrt., KSH

A hazánkba látogató külföldi turisták motivációját elsősorban rokon- és barátlátogatás, üdülés-szórakozás, valamint városlátogatás jellemzi, de sokan érkeznek egészségturizmus céljából is.

A turisták motivációja

A Magyar Turizmus Zrt. által 2013-ban publikált tanulmány szerint az alábbi utazási szokások jellemzik a hazánkba érkező, illetve belföldi turistákat:

Külföldi turisták

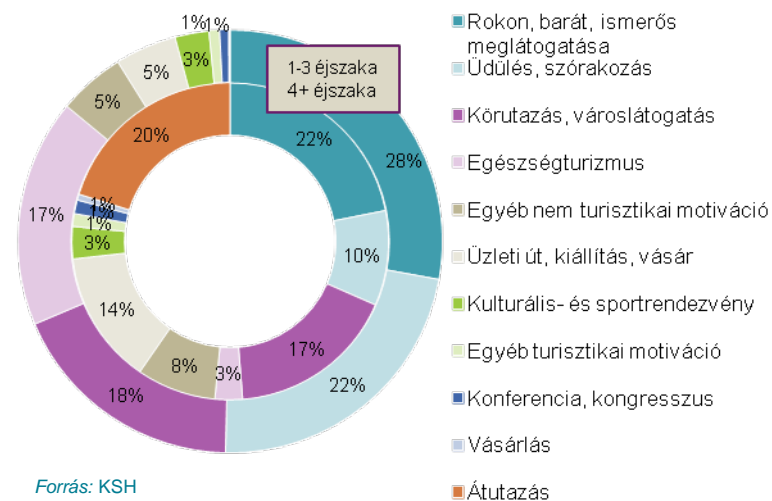
- A hazánkba látogató külföldi turisták motivációját elsősorban rokon- és barátlátogatás, üdülés- szórakozás, valamint városlátogatás jellemzi, de sokan érkeznek egészségturizmus céljából is.
- A többnapos és a rövidebb utazók legnagyobb hányadát egyaránt rokon- és ismerőslátogatás motiválja. A többnapos utazások mögött álló motivációra jellemző még nagy hányadban az üdülés-szórakozás, városlátogatás, egészségturizmus.
- Az üzleti utak céljából érkezők rövidebb időt töltenek hazánkban, míg a rövidebb időt töltők nagy hányadát teszik az átutazók is.
- A kulturális célbók érkezők mind az 1-3 napos, mind a többnapos utazások esetén 3%-át képviselik az összes beutazó turistának, ez az arány a rövidebb időre érkezők esetén valamivel nagyobb.

Belföldi turisták

- A magyarok utazási szokásait a rövidebb – és a többnapos utazások esetén is a rokon- és ismerőslátogatás dominálja.
- A többnapos utazások mögött emellett legtöbbször vízparti kirándulás- és üdülés, egészségmegőrzés, második otthon- vagy nyaraló felkeresése, valamint üzleti út áll. A rövidebb utazások résztvevőit javarészt gyógykezelés igénybevétele, kirándulás-üdülés, nyaraló felkeresése, vagy üzleti utazás motiválja.
- A kulturális rendezvények meglátogatása céljából történő utazás a külföldi turisták adataihoz hasonlóan 3 % körül mozog.
- A többnapos belföldi utazások számának 19,3%-át töltik el a Budapest- Közép-Dunavidéken, az átlagos tartózkodási idő itt 2,7 vendégéjszaka.

Forrás: Magyar Turizmus Zrt.

A beutazó turisták motivációja, 2013

Budapest Magyarország történelmi, gazdasági, kulturális és turisztikai központja. A főváros, és az azt övező agglomeráció a magyar lakosság közel egynegyedének ad otthont.

A budapesti turizmus 2013-ban ismét növekedési pályára állt:

- **5,4 %-kal nőtt a vendégéjszakák száma;**
- **6,4 %-kal nőtt a vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken**

Budapest szerepe a magyarországi turizmusban

Budapest az egyik legszebbnek tartott történelmi főváros Európában. Magyarország legnagyobb városaként Budapest az ország központja politikai, kulturális, kereskedelmi, ipari és közlekedési szempontból is.

Budapesten 1,7 millió fő lakik, az agglomerációval együtt lélekszáma 2,5 millió fő. A 23 kerületre osztott főváros területe 525 km². Budapest és a várost övező agglomeráció a magyar lakosság közel negyedének ad otthont.

Budapest gazdasági növekedése messze meghaladja az ország átlagos növekedési ütemét. Budapest az ország GDP-jének 38%-át termeli meg. A munkanélküliek aránya itt az egyik legalacsonyabb az országban.

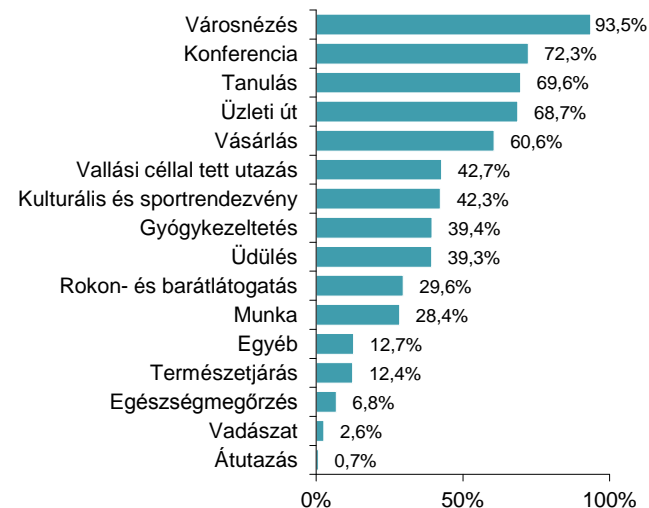
Budapest a magyarországi turizmus legfőbb mozzgója. A főváros az egyik fő európai utazási célpont, mind az üzleti látogatók, mind a kikapcsolódásra vágyók szegmensében számottevő forgalmat regisztrál. A város számos étteremmel, szórakozóhellyel, kulturális intézménnyel büszkélkedhet, egyben az ország leglátogatottabb turisztikai régiója is.

Az MT Zrt. Turizmus Magyarországon 2013 című kiadványa szerint Budapesten található a magyarországi kereskedelmi szálláshely kapacitás 26,5%-a, illetve a vendégek 37,2%-a a fővárosban töltötte a vendégéjszakák 34,3%-át.

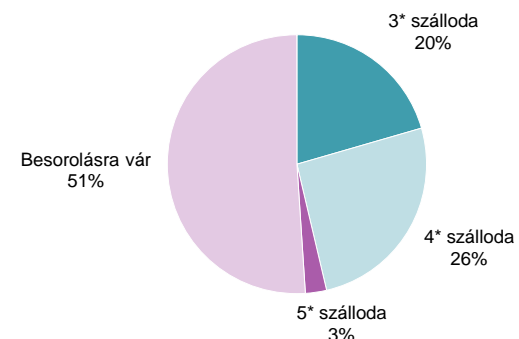
2013-ban a Budapesten legalább 1 éjszakát eltöltő külföldiek adataiból, turisztikai céllal érkezők száma 4 millió fő, közülük 3 millió repülővel érkezett. Szabadidős céllal a látogatók közel 80%-a érkezett, míg üzleti céllal a további 20%. A KSH egy 2010-es reprezentatív felmérése alapján a több napra Budapestre érkezők 93,5%-a a városnézést nevezte meg utazásának céljaként.

A KSH szerint 2014 januárjában a budapesti szállodapiac 190 szállodával, összesen 18.334 szobával várta az utazókat. A szobák nagy része (29%-a) a 4- és 5 csillagos kategóriába tartozik. A szállodák több mint fele még besorolás alatt állt 2014 elején.

A több napra a fővárosba érkező utazók aránya az utazás célja szerint, 2010

Budapesti szállodák számának kategóriánkénti megoszlása, 2014. január

Forrás: KSH

A szállodák iránti kereslet jellemzően május és október között a legmagasabb. A budapesti szállodákba érkező utasok fő piacát Németország, az Egyesült Királyság, USA, Olaszország valamint Spanyolország adja.

Magyarországon a beutazó turizmus földrajzilag erősen koncentrált. A belföldi vendégéjszakák 8,3%-át, míg a külföldi vendégéjszakák 58%-át regisztrálta Budapesten a KSH 2013-ban.

A Budapestre jellemző a rövidebb utazások közé sorolható városlátogatás és a hivatásturizmus népszerűsége miatt az átlagos tartózkodási idő némileg elmarad az országos átlagtól. A régiós országok fővárosaiban eltöltött átlagos vendégéjszakák száma 2 és 3 között ingadozik, Budapest a középmezőnyt képviseli 2,4 vendégéjszakával.

A turisztikai kereslet 2005-ben tetőzött 6 millió eltöltött vendégéjszakával, melyet egy 7%-os visszaesés követett 2006-ban. Az ezt követő két évben a vendégéjszakák száma stabilan 5,6-5,8 millió között mozgott, egészen a válságig, mely 9%-kal csökkentette a vendégek számát 2009-ben. A csökkenés 2010-ig tartott, amikor a vendégéjszakák száma 6%-os növekedéssel zárta az évet. Innentől konstans növekedés figyelhető meg, ennek eredményeként 2013-ban a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma már meghaladja a 7,8 milliót.

A szállodák iránti kereslet jellemzően május és október között a legmagasabb. A kulturális turizmus iránti keresletre elmondható, hogy kevésbé jellemző a szezonáltság, a turizmus ezen ágának kínálata egész évben fogyasztható termék.

A budapesti szállodákba érkező utasok fő piacát Németország, az Egyesült Királyság, USA, Olaszország valamint Spanyolország adja.

**A szállodákban töltött vendégéjszakák szezonáltsága
Budapest, 2012**

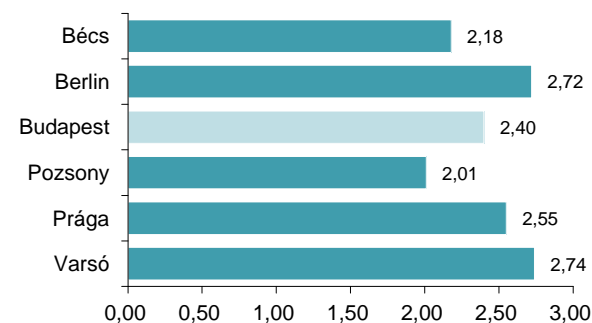

Forrás: KSH

Budapest vendégforgalma	Kereskedelmi szálláshelyek		Szállodák	
	2013	2013/2012	2013	2013/2012
Belföldi				
Vendégek száma (ezer fő)	424	6,3%	371	8,8%
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	901	1,2%	797	7,9%
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,1	-4,8%	2,1	-0,8%
Külföldi				
Vendégek száma (ezer fő)	2 863	6,4%	2 735	5,6%
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	6 910	5,9%	6 547	5,1%
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,4	-0,4%	2,4	-0,5%
Összesen				
Vendégek száma (ezer fő)	3 288	6,4%	3 106	5,9%
Vendégéjszakák száma (ezer éjsz.)	7 810	5,4%	7 343	5,4%
Átlagos tartózkodási idő (éjszaka)	2,4	-0,9%	2,4	-0,5%

Forrás: Magyar Turizmus Zrt., KSH

Versenytárs városokban regisztrált átlagos tartózkodási idő alakulása, 2012

Forrás: Nemzeti statisztikai hivatalok adatai alapján

Kulturális rendezvényekre a megkérdezettek közel 60%-a évente többször is jár.

Budapest családi programkínálata változatos, a színvonalas szolgáltatások széles skálán mozognak, több szegmenst is lefednek, ám komplex szolgáltatást kevés helyszínen nyújt.

Budapesti attrakciók külföldiek számára

A főbb küldőpiacok turisztikai célú látogatóinak motivációi között szerepel városnézés, üdülés, rokon, barát meglátogatása, egészségturizmus, hivatásturizmus. A legnagyobb arányban szerepel városlátogatás az Egyesült Királyságból, és az Amerikai Egyesült Államokból érkezők között.

Magyarország számára az egyes turisztikai termékek esetében más és más országok jelentenek versenytársakat. A beutazó turizmus szempontjából a Magyar Turizmus Zrt. elemzése szerint legfőbb versenytársaink Csehország, Ausztria, Horvátország, és Szlovákia voltak. A kulturális turizmust tekintve azonban egyértelműen Ausztriával és Csehországgal versenyzünk.

Kulturális turizmus terén hazánk erősségei közé tartozik a sokszínű kulturális kínálat, a nyolc világörökségi helyszín, a magyar művészetek külföldi ismertsége, a kulturális célú utazások jellemzően kevésbé évszakfüggőek.

Lehetőségeket rejt új célcsoportok bevonása (gyerekek, ifjúság), élményt nyújtó, komplex programok kialakítása, a helyi és egyedi kulturális értékek iránti érdeklődés növekedése, egy potenciális utazói réteg megnyerése, akik eddig nem kulturális céllal utaztak, de megengedhetik maguknak az utazást, attrakciók összekapcsolása, kínálati csomagokká alakítása.

Budapest erősségeinek sorát jelenti többek között kulturális- és gasztronómiai sokszínűsége, erős city break desztináció jellege, a számos világörökségi helyszín, építészeti örökség, látnivaló, és kulturális örökség, a kedvező ár-érték arány, a világszinten ismert szolgáltatók jelenléte, az egyedülálló termál és gyógyvízkincs, valamint a történelmi fürdők.

Budapesti attrakciók a családi szegmens számára

Számos különböző rangsor létezik az európai családbarát városokról, de amelyeket szinte mindegyik említ, a következők: London Párizs, Róma, Barcelona, Koppenhága, Dublin, Berlin Salzburg, Amszterdam.

Budapest pillanatnyilag nem szerepel ezen európai nagyvárosok listáján.

Jelenleg Budapesten a családbarát attrakciók és programok kínálata viszonylag szűk, nemzetközi viszonylatban nem ismertek.

A paletta főbb kínálati elemei:

- Budapesti Állat-és Növénykert
- Tropicarium
- Széchenyi- hegyi Gyermekvasút
- Libegő
- Planetárium
- Láthatatlan Kiállítás
- Budapest Bábszínház
- Csodák Palotája
- MiniCity
- Millipop és Eleven Park és még számos játszóház és játszótér.

Családbarát programjaik mellett ezekből a szolgáltatóegységekből több esetben hiányzik a kulturális kikapcsolódás lehetősége.

A leglátogatottabb intézmény több mint fél millió fővel a Szépművészeti Múzeum volt 2013-ban, mely 30 ezerrel növelte látogatóinak számát a megelőző évhez képest.

A The Art Newspaper ranglistáján ezzel a világ 96. legnépszerűbb intézményeként végzett a múzeum.

2012-ben a magyarországi múzeumoknak összesen 6,4 milliós látogatottságuk volt.

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása óta egyre inkább teret nyert az a felismerés, hogy a kulturális kiadások jó befektetésnek tekinthetők - áll a KSH elemzésében. 2009-ben a KSH által a muzeális intézmények kategóriába sorolt létesítmények a költségvetés kulturális kiadásáiból 28,7 milliárd forinttal (16,1%) részesültek, ennek 47%-a önkormányzati forrás volt.

A muzeális intézmények fenntartójuk alapján történő csoportosítása szerint lehetnek állami, önkormányzati, magán, alapítványi, valamint egyházi fenntartású intézmények. Feladatellátásuk szerint lehetnek országos múzeumok, országos szakmúzeumok, megyei múzeumok, területi, tematikus múzeumok, illetve közérdekű muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek

A Magyarországon működő muzeális intézmények száma 2012-ben 672 volt, melyből több mint száz múzeum, galéria és kiállító terem Budapesten található. A muzeális intézményekben rendezett kiállítások száma évről éve gyarapszik, ez 2012-ben elérte a 4 078 kiállítási számot.

Országos szinten évek óta mintegy 10 millió látogatót regisztrálnak a múzeumokban, de számuk 2006 óta lassú csökkenést mutat. Az érdeklődés fenntartására közönségcsalogató programokat szerveznek, úgy mint a Múzeumok Éjszakája, vagy a Múzeumok Majálisa.

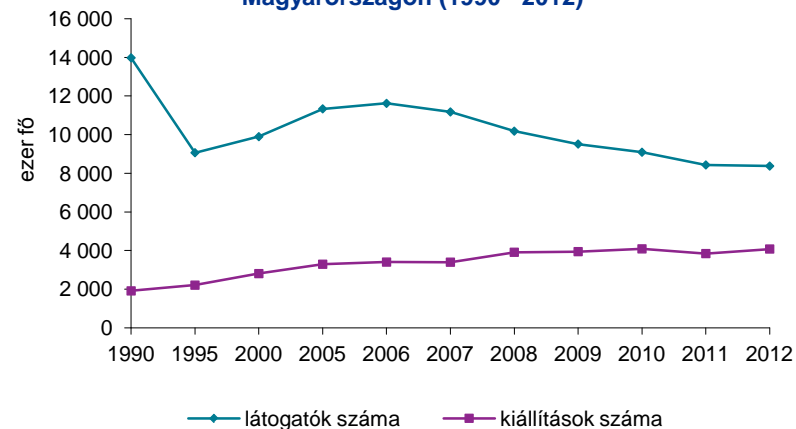
A látogatók 40%-a ingyenes, egyharmada kedvezményes áron vásárolt jegyet, és csak a fennmaradó 28% váltott teljes árú belépőt. Az összes érdeklődő 32%-a volt diák, és becslést adatok szerint közel 15%-uk külföldi.

A múzeumlátogatások erősen koncentrálnak néhány idegenforgalmi szempontból is jelentős településre és néhány múzeumra. 2012-ben a budapesti múzeumokra jutott a látogatások 40%-a.

2009-ben a 30 leglátogatottabb múzeum vendégeinek aránya megközelítette az összes látogató 60%-át. Ebből a szempontból is kiemelendő a főváros, ahol 15 múzeum vendégköre tette ki a budapesti érdeklődők közel 84%-át.

Forrás: KSH Statisztikai Tükör, Közgyűjtemények

A múzeumlátogatók és kiállítások száma Magyarországon (1990 - 2012)

Forrás: KSH

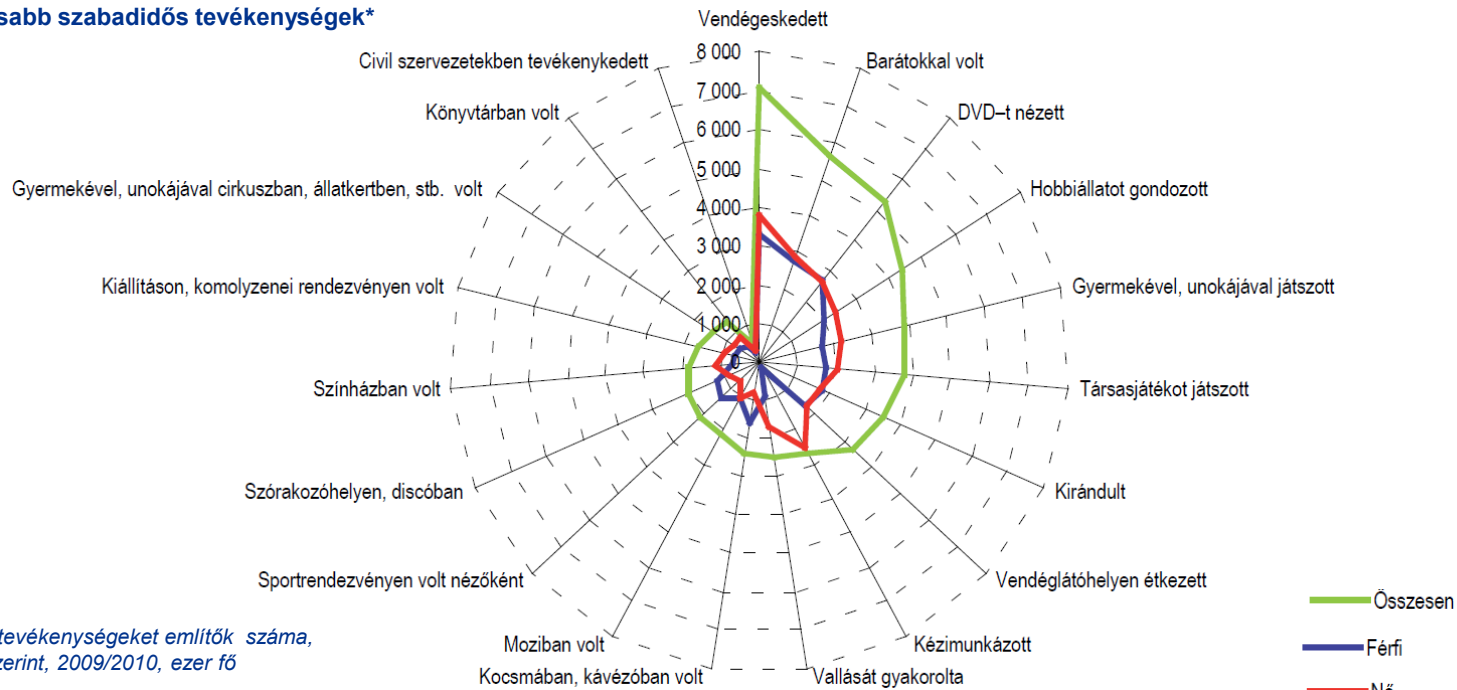
A magyar időmérleg-vizsgálatok a tevékenységek következő három nagy csoportját különböztetik meg:

- társadalmilag kötött tevékenységek, amibe beletartozik többek között a társadalmilag szervezett munka, valamint a háztartási, gyermeknevelési teendők ellátása;
- fiziológiailag kötött tevékenységek (evés, alvás, tisztálkodás stb.);
- szabadon végzett tevékenységek.

A 2009/2010. évi időmérleg adatai szerint a 15–74 éves népesség rendelkezésre álló napi idejének kb. felét fiziológiai szükségleteinek kielégítésére fordította, egyharmadát a társadalmilag kötött tevékenységek tették ki, míg a szabadon végzett tevékenységekre mindössze annak egyötöde jutott.

A kulturális tevékenységek a szabadon végzett tevékenységekhez tartoznak. A társadalmilag kötött, a szabadon végzett és a fiziológiailag kötött tevékenységek egymással versengő kategóriák. Nem növelhetjük az egyikre jutó időmennyiséget anélkül, hogy a másik ne csökkenjen. Ugyanígy a szabadidőn belül is választani kell aszerint, hogy inkább az aktív, társas kikapcsolódási formákat, vagy a magányosan is végezhető tevékenységeket preferáljuk-e.

A fontosabb szabadidős tevékenységek*

*Kiemelt tevékenységeket említők száma, nemek szerint, 2009/2010, ezer fő

Az elmúlt évben a magyarok 28%-a legalább egyszer ellátogatott egy múzeumba, kiállításra.

Kultúrafogyasztási szokásaikat illetően a legtöbben a könyv olvasást és a kulturális TV és rádió műsorok figyelemmel követését említették.

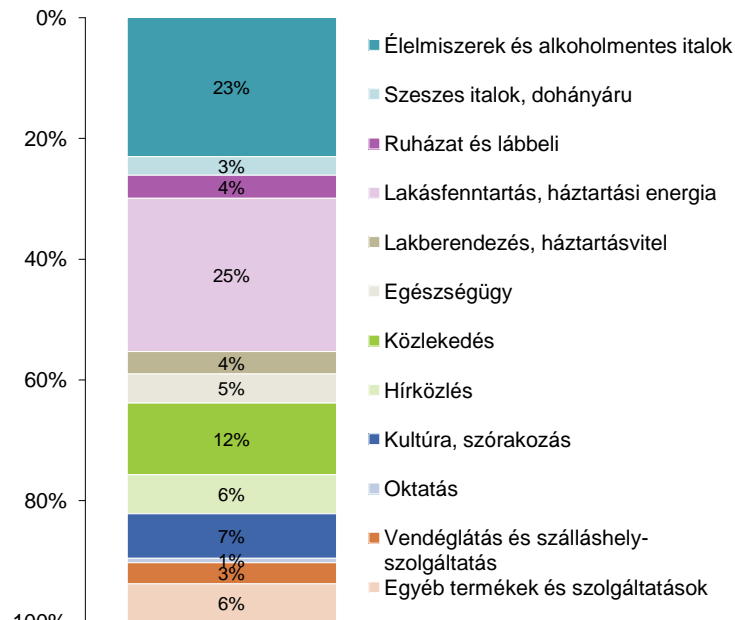
A KSH adatai szerint 2012-ben a magyarországi háztartások egy főre jutó kiadásainak mértéke 815 ezer forint volt. Ez az érték 65%-kal magasabb a 2002-es adatoknál. 2002 és 2012 között a kultúra és szórakozásra szánt összeg a teljes kiadások 7-8%-át képviselte. Míg ezekre a tételekre fordított kiadás 2002-ben 37 ezer forint volt, addig 2012-ben már meghaladta a 59,8 ezer forintot.

Az Európai Bizottság Magyarországi képviselője által közzétett adatok szerint a magyarok 28%-a legalább egyszer ellátogatott egy múzeumba, kiállításra 2013-ban. A legtöbben a könyv olvasást és a kulturális TV és rádió műsorokat említették mint kultúra fogyasztási szokást az elmúlt évben. A felmérés alapján elmondható, hogy Európában átlagosan többen vettek részt az alábbi kulturális tevékenységekben, mint Magyarországon. Amennyiben nem vettek részt ilyen jellegű tevékenységben, okként jellemzően az idő az érdeklődés illetve a pénz hiányát említették.

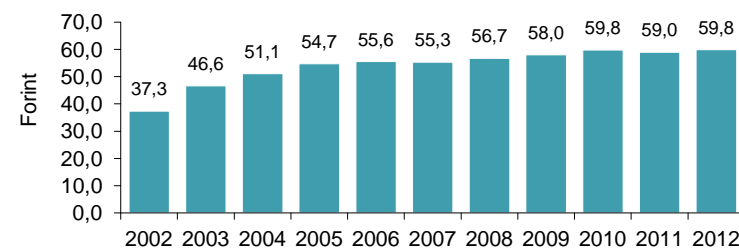
Forrás: Az Európai Bizottság Magyarországi képviselője

A magyarországi háztartások egy főre jutó kiadásainak részletezése, 2012

Forrás: KSH

Egy főre jutó kultúrára és szórakozásra fordított kiadások alakulása Magyarországon, 2002-2012

Forrás: KSH

Nemzetközi esettanulmányok

Esettanulmányok:

- **MuseumsQuartier, Bécs, Ausztria**
- **Kulturforum Berlin, Németország**
- **Millennium Park Chicago, Illinois, Amerikai Egyesült Államok**

Ezen fejezetben három nemzetközi esettanulmányt mutatunk be.

- Az esettanulmányok kiválasztását nemcsak a projekttel fellelhető koncepcionális hasonlóságok magyarázzák, hanem az is, hogy ezek a létesítmények mind Európában, mind az Egyesült Államokban példaértékűek.
- Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kiválasztott parkok méret, földrajzi fekvés és vonzáskörzet szempontjából a bécsi múzeumi negyedtől eltekintve nem feltétlenül relevánsak. Közvetlenül sem a látogatók számát, sem a méretet tekintve nem összevethetők a Liget Budapest projekttel. Ugyanakkor a létesítmény-együttesek márka-alkotási és üzemeltetési szempontból fontos gyakorlati segítséggel szolgálhatnak.

1

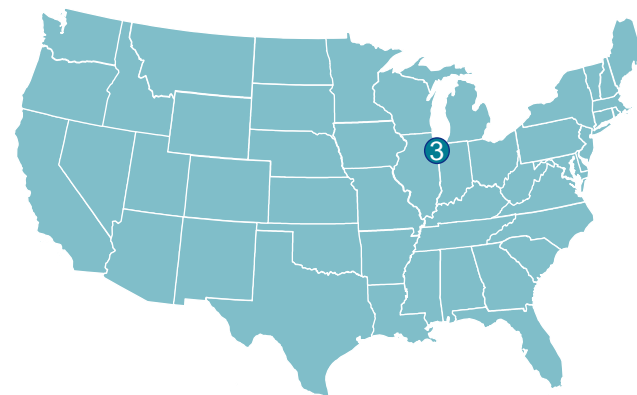
**MuseumsQuartier,
Bécs,
Ausztria**

2

**Kulturforum
Berlin,
Németország**

3

**Millennium Park
Chicago, Illinois,
Amerikai Egyesült
Államok**

Ausztria fővárosaként Bécs évente közel 6 millió turistát vonz, melyek nagy aránya érkezik külföldről.

A kulturális turizmus jelentős szerepet képvisel a város életében, több mint száz kisebb- nagyobb múzeum várja az idelátogatókat.

A MuseumsQuartier (MQ), azaz a múzeumi negyed komplex szolgáltatásaival biztosít egész napos kapcsolódási lehetőséget a kultúra iránt érdeklődőknek.

Szállodai kapacitás adatok, Bécs, 2013:

Szállodák száma (szobák száma)

5 csillagos: 19 (3.846)

4 csillagos: 168 (15.424)

3 csillagos: 160 (8.073)

2 és 1 csillagos: 81 (3.727)

Forrás: Wien Tourismus

Bevezetés

Bécs Ausztria fővárosa és egyben az ország gazdasági, politikai és kulturális központja. 2013-ban az osztrák kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák közel 9,6%-át Bécsben töltötték el (a vendégek száma 5,8 millió fő, a vendégéjszakák száma 12,7 millió).

A város turistáinak száma meredeken növekedett a 2003- 2013 közötti időszakban. A gazdasági válság csak 2009-ben tudott előidézni némi csökkenést. A Bécsbe látogatók nagy része külföldről érkezik, arányuk 2003 és 2013 között 80% körül ingadozott, a válság éveiben ez lecsökkent 79%-ra. A tavalyi évben a 2003-as adatokkal közel megegyező 82%-ot képviseltek a város turistáinak számából.

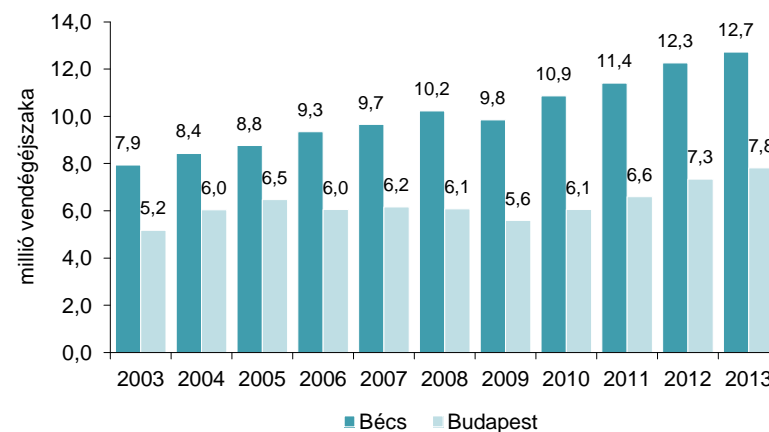
Kulturális turizmus

A kedvező földrajzi adottságok és a gazdag kulturális örökség teszi lehetővé, hogy Bécs a szabadidős turizmus mellett a kulturális turizmus szegmensében is vezető szerephez jusson. Bécs már évszázadok óta a kultúra számos területén jelentős szerepet játszik. Számos zeneszerzőt köszönhet a világnak a városnak, és rengeteg világhírű épület található itt, többek között a Bécsi Állami Operaház vagy a Musikverein.

Az MQ, azaz a bécsi múzeum negyed az 1990-es évek óta várja szervezett formában a látogatókat. Itt található a Leopold Múzeum, a Modern Művészetek Múzeuma (mumok) és a Bécsi Múcsarnok is. A számos kulturális intézmény nyújtotta programok kiváló lehetőségek nyújtanak a kulturális turizmusnak.

A vendégéjszakák alakulása Bécsben és Budapesten, 2003 - 2013

Forrás: Wien Tourismus, KSH

Egyedi jellemzők

- Kedvező elhelyezkedés, jó megközelíthetőség, belvárosi helyszín
- Sokszínű funkcionális kínálat
- Széleskörű szabadtéri programok
- Szellemi műhely jelleg

MuseumsQuartier Wien (MQ), Bécs	
Jelentősége	<ul style="list-style-type: none"> ■ A MuseumsQuartier Wien egyike a világ tíz legnagyobb kulturális negyedének. A 90.000 m²-en elterülő komplexumban a legkülönbözőbb művészeti ágakhoz tartozó intézmények és kiszolgáló létesítmények - éttermek, kávézók és boltok - találhatóak, melyek barokk, modern és posztmodern épületek együttesében kaptak helyet. ■ Több mint 20 kulturális intézmény található itt, amelyek otthont adnak a hagyományos művészeti irányzatoktól kezdve a tánc- és zeneművészeteken át, a kortárs és pop-artig.
Elhelyezkedése	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ausztria legnagyobb múzeumi negyede az Óváros szélén, az egykori császári lóistállók helyén, a város történelmi központjában található. A jó megközelíthetőséget többek között a saját metrómegálló is biztosítja.
Története	<ul style="list-style-type: none"> ■ A múlt századi császári istállók és kocsiszínek helyén megnyílt Messepalast kulturális hasznosítása először 1982-ben merült fel. 1989 óta nevezik MQ-nak, az építkezések 1998-ban kezdődtek, végül mai formáját 2001-ben nyerte el.
Beruházási költség	<ul style="list-style-type: none"> ■ A közel 145 millió eurós (2014-es áron 165 millió euró, 50 milliárd forint) fejlesztési költséggel megvalósult komplexum az alábbi forrásokból került finanszírozásra: <ul style="list-style-type: none"> ○ Az osztrák állam 116 millió euróval járult hozzá; ○ 29 millió euróval pedig Bécs városa támogatta a megvalósulást.

Az MQ a művészeti irányzatok széles spektrumát fedi le. Tíz kulturális intézménnyel, éttermekkel és üzletekkel várja a látogatókat.

A klasszikus értelemben vett múzeumi funkciók mellett kiemelendő az Quarter21 intézménye, amely egy a kortárs művészek részére kialakított nyitott szellemi műhely.

Komponensek (1/2)

- **Leopold múzeum** (11.298 m²): az MQ legismertebb létesítménye, a gyűjtemény több mint 5.000 darabbal büszkélkedhet. Kimagasló értéke a világ legnagyobb Egon Schiele-gyűjteménye, emellett számos expresszionista festménnyel és a két világháború közötti korszak osztrák alkotásaival is találkozhatunk itt.
- **Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (mumok)** (13.156 m²): A mumokban található Közép-Európa legnagyobb modern és kortárs művészeti tárlata.
- **Architekturzentrum Wien** (1.914 m²): A bécsi építészeti kultúra központja. Az állandó kiállítás a 20. század építészetének tematikus sokszínűségével foglalkozik.
- **Kunsthalle Wien** (4.654 m²): Az újításnak és kreatitásnak helyet adó szellemi műhely, amely egyben a nemzetközi és kortárs művészet egyik legjelentősebb fóruma (kísérletező építészet, videó, fényképészet, film és média)
- **Halle E+G** (2,862 m²): A két rendezvényteremből álló épület (880+320 ülőhely) számos kulturális eseménynek és kongresszusnak adott már otthont, emellett népszerű helyszíne koncerteknek és egyéb előadásoknak.
- **Tanzquartier Wien** (985 m²) A létesítmény 2001 óta helyszíne számos kortárs táncművészeti előadásnak.
- **Quarter21** (7.000 m²): Egy nyitott művészeti tér, amely közel 50 kreatív kezdeményezésnek ad otthont. Jelenleg több, mint 350 nemzetközi művész ideiglenes lakóhelyéül is szolgál.

Az MQ a kultúra iránt érdeklődő felnőttek mellett, a fiatalabb látogatókat is különböző témájú komponensekkel várja.

A látogatók teljes körű kiszolgálása érdekében a kulturális intézmények mellett, kilenc tematizált étteremmel és két üzlettel várja vendégeit.

Komponensek (2/2)

- Gyerekeknek szóló létesítmények
 - **ZOOM gyermekmúzeum** (1.786 m²):
Az intézmény szórakoztató módon vezeti be a fiatal látogatókat a múzeumok világába kisgyermekkortól 12 éves korig, az idősebbek a ZOOM laboratóriumában kísérletezhetnek, a fiatalabb vendégek pedig kísérőjük társaságában a ZOOM Topikárum rejtelseivel ismerkedhetnek meg.
 - **Dschungel Wien** (1.198 m²):
A dzsungelszínház elsősorban gyerekeknek szóló előadásoknak ad otthont, emellett számos zene- és táncprogrammal várja a fiatal látogatókat.
 - **wienXtra-kinderinfo** (251 m²):
Az információs pont a 13 évesnél fiatalabb vendégeknek szánt programokról nyújt ingyenes útbaigazítást.
- Vendéglátás és vásárlás
 - Kilenc különböző tematikájú étterem és kávézó várja vendégeit.
 - Ezek mellett egy könyvesbolt és egy ajándékbolt is található a komplexumban.

Az MQ látogatóinak több mint kétharmadát a helyi lakosok adják, míg a vendégek 20%-a külföldről érkezik.

Az évi 4 millió látogató egyharmada vált belépőt a múzeumok egyikébe, a többi érdeklődő a negyed vendéglátóipari egységeibe, szabadtéri rendezvényeire látogatott el 2012-ben.

Kereslet

A Museumsquartier Wien sajtóközleménye szerint 2012-ben hozzávetőlegesen 4 millióan látogattak el a komplexumba, ami naponta 12.800 vendéget jelent, ez közel duplája a 2002-ben mért látogatószámának.

A négymilliósi látogatószámába beleszámítanak azok a vendégek is, akik az MQ vendéglátóipari egységei, illetve a parkban megrendezett események miatt látogattak ide. A jegyeladások alapján 2012-ben 1,3 millióan látogattak el az MQ valamelyik kulturális intézményébe, ennek a látogatószámának a megoszlását a jobboldali diagram ábrázolja. Jól látható, hogy a látogatók közel kétharmadát három intézmény teszi ki, a Leopold Museum, a quarter21 és a mumok.

Látogatók profilja

A minden évben elvégzett látogató-index alapján elmondható, hogy az MQ népszerűsége nőtt a külföldiek körében, mivel 2007-ben a látogatók csupán 15%-a volt külföldi, ez a szám 2010-re már 20%-ra emelkedett.

A felmérés emellett kimutatta, hogy az évek alatt növekedett az átlagéletkor is (2007-ben 33 év, 2011-ben 36 év).

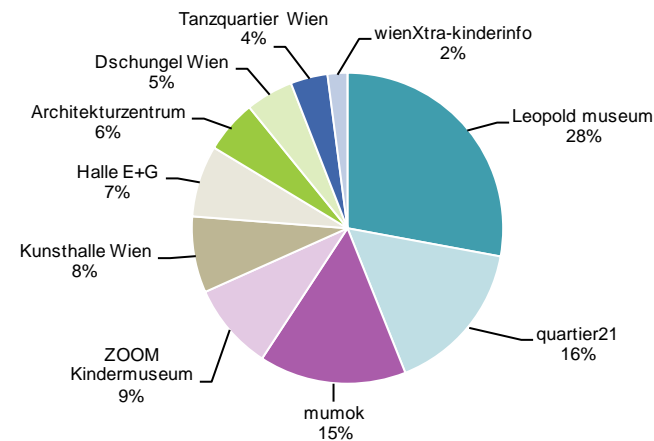
Márkaépítés

Az MQ marketing stratégiája alapvetően két pilléren nyugszik.

- Egyrészt a kultúra iránti érdeklődő vendégek igényeit maximálisan kielégíteni a művészeti diszciplínák széles kínálatával.
- Másrészt, a város elismert kulturális történetére építve, a kortárs művészek körében népszerűsíteni a komplexumot, hogy az itt dolgozó és alkotó művészek öregbítsék az MQ és Bécs városának hírnevét.

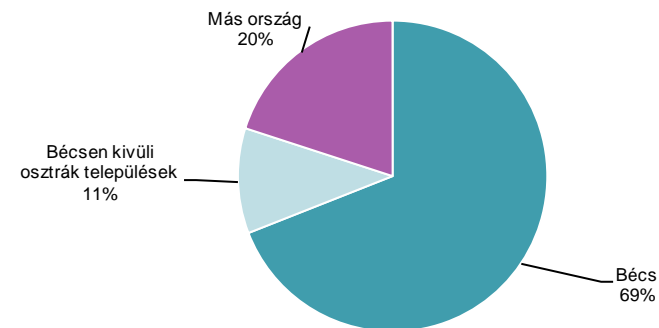
A két stratégiai irányvonal lefedéséhez a MQ szellemi műhelyként is működik, ami sikeresen pezsdítette fel a bécsi kulturális életet. Ezt mutatja a Vienna Tourism Board kutatása is, mely szerint a megkérdezett turisták MQ-t Bécs második legfontosabb kulturális intézményének ismerték el a schönbrunni kastélyt követően.

A komponensek látogatószám szerinti megoszlása, 2012

Forrás: MQ Sajtóközlemény 2013 November

A látogatók lakhely szerinti megoszlása, 2012

Forrás: MQ Sajtóközlemény 2013 November

A menedzsment tudományokból ismert típusok közül a legerősebben a működési szinergiák jelennek meg, amelyek jellemzően a cross-selling lehetősége és a jegyárusító ügynökségekkel kötött partneri egyezmények révén realizálódik.

Az MQ-ban az elmúlt évtizedben folyamatosan növekedett az átlagos költség, amely nagyrészt a negyed vendéglátóhelyein csapódott le.

Szinergiák

A menedzsment-tudományokban használatos tipizálás alapján a következő szinergia típusok azonosíthatók az MQ esetében (ezek jelentőségét a jobboldali ábra mutatja):

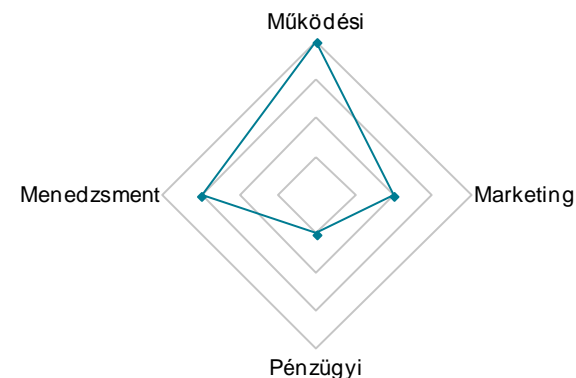
- **Működési:** az MQ jellegéből adódóan a működési szinergiák dominálnak. A méretgazdaságosság mellett egyedülálló szinergiát teremt az MQ-n belül a quarter21, mivel az ott élő és alkotó művészek munkássága szorosan összefonódik a más komponensekben található gyűjtemények frissülésével.
- **Marketing:** a szervezeti formából eredően a legfőbb marketing szinergiát a a cross-selling lehetősége teremti meg. Jó példa erre a jegyárusító ügynökségekkel kötött számos partneri egyezmény, amellyel Bécs különböző turisztikai attrakciói látogathatók kezdeményes áron (Öticket, Wien Karte, stb.)
- **Pénzügyi:** a pénzügyi szinergiák elhanyagolhatóak, mivel a finanszírozás nem verseny alapú, egyedül a központosított készpénzgazdálkodás rejt lehetőségeket.
- **Menedzsment:** a szinergia a különböző múzeumok operatív vezetőinek összegzett tudásából származik.

Gazdasági hatások

Az MQ mérései szerint, a komplexumban jelentősen növekedett az átlagos költségek mértéke, míg 2007-ben 10 euró volt az átlagos költség, addig 2012-ben már 15 eurót költöttek a látogatók, nagyrészt az MQ-ban lévő vendéglátóipari egységekben.

Emellett – bár ez a nehezen mérhető –, de a környező kulturális intézmények is profitálnak az MQ működéséből, mint például az Operaház, a Musikverein, a Künstlerhaus és a Volkstheater.

Szinergiák

Forrás: KPMG

Németország fővárosa és egyben legnagyobb városa több mint 26 millió turistát fogad évente. Az idelátogatók közel fele külföldi, és arányuk évről évre emelkedik.

A város széles mint 170 múzeummal várja a kultúra iránt érdeklődőket.

Szállodai kapacitás adatok, 2013:

Szállodák száma: 225

Szobák száma:

5 csillagos: 7.112

4 csillagos: 23.934

3 csillagos: 10.147

2 és 1 csillagos: 7.625

Forrás: Hotel market Berlin, Deloitte

Bevezetés

Berlin Németország fővárosa, egyben Németország egyik tartománya és a Berlin/Brandenburg Régió székhelye. 3,4 millió lakosával Németország legnépesebb és kiterjedésében is legnagyobb városa. 2013-ban az országos GDP 4%-a Berlinben termelődött, illetve a Németországban eltöltött vendégéjszakák 6,5%-át a főváros tudhatta magáénak.

A város vendégéjszakáinak száma 10 év alatt közel 2,5-szeresére emelkedett, még a válság sem tudta megállítani a növekedést. A vendégéjszakák belföldi és külföldi megoszlása tekintetében a külföldi vendégéjszakák aránya fokozatosan növekedett az elmúlt időszakban. Míg 2003-ban az összes vendégéjszaka 30%-át tették ki a külföldi vendégéjszakák, ez az arány 2013-ban már 42% volt. Arányuk a válság idején sem csökkent, 2008 és 2010 között 40%-ot adtak az összes vendégéjszakából. A város azóta is évről évre több külföldi turistát vonz.

Kulturális turizmus

Berlin igazi kulturális fellegvár, a művészetek, és a múzeumok városa. Több mint 170 múzeum – köztük a világhírű Kulturforum – várja a látogatókat. A város a kultúra minden területén kielégíti az ide érkezők igényeit. A zenekedvelőket pedig nemzetközi hírnévnek örvendő zenekarok – mint a Berlini Filmharmonikusok -, és az operaházak várják kínálatukkal. Ezen felül számos színház, varieté, revűszínház és kabaré várja a szórakozni vágyókat.

A berlini turisztikai iroda szerint 2011-ben 15,8 millióan voltak kíváncsiak a város múzeumaira. Ez a szám közel hétszer nagyobb, mint Hamburg múzeumlátogatóinak száma, s az 1994-es adatoknak több mint kétszerese.

A vendégéjszakák alakulása Berlinben és Budapesten 2003 - 2013

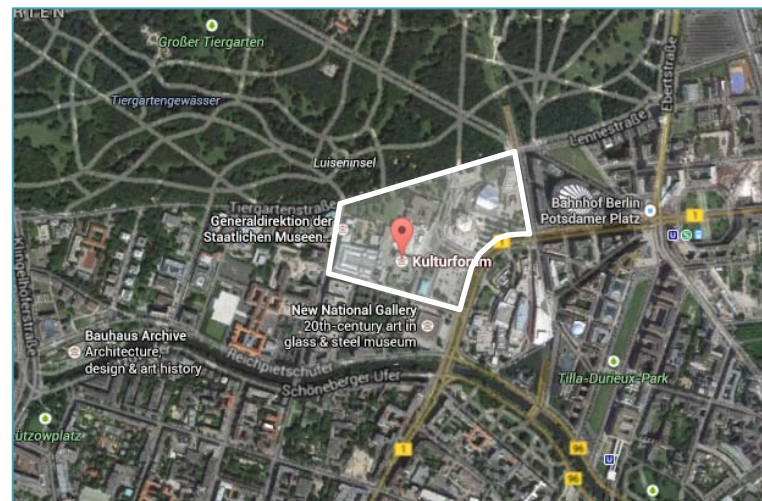
Forrás: Press and Information Office. Berlin, KSH

Kulturforum Berlin

Egyedi jellemzők

- Kiemelkedően jó megközelíthetőség, belvárosi helyszín
- Elhelyezkedés a volt berlini fal helyén, a város kulturális központjában
- A város atmoszférájába illő kortárs művészeti hangsúly

Kulturforum, Berlin	
Jelentősége	<ul style="list-style-type: none"> ■ A Kulturforum Berlin az ország egyik legfontosabb kulturális központja, ezt jól mutatja, hogy a Németországi múzeumokat összefogó Porosz Kulturális Örökség Alapítvány (Stiftung Preussischer Kulturbesitz) öt intézménye közül négy a Kulturforumban található.
Elhelyezkedése	<ul style="list-style-type: none"> ■ Az intézmény a város szívében, a berlini fal leomlása után kulturális központtá vált Potsdamer Platz mellett található, a berlini állatkerttől délre. ■ A komplexum kiemelkedően jól megközelíthető tömegközlekedéssel, mivel a metro és az S-Bahn mellett több fontos buszjárat is megáll a múzeumi negyed közvetlen közelében.
Története	<ul style="list-style-type: none"> ■ Először 1958-ban merült fel egy kulturális negyed létesítése, amikor Bonn és Berlin versengtek a fővárosi cím elnyerésért. ■ A tervezési folyamat fontosabb állomásai között tartozik, amikor a Porosz Kulturális Örökség Alapítvány jóváhagyta, hogy a Nemzeti Galériának (Nationalgalerie), később, hogy a Zeneművészeti Intézetnek (Staatliches Institut für Musikforschung) is a Kulturforum adjon otthont. ■ A legfiatalabb komponens, a Festménycsarnokot, (Gemäldegalerie) 1998-ban adták át a nagyközönségnek. ■ A tervek szerint a Kulturforum jelentős átépítés és bővítés előtt áll.

- 1 Neue Nationalgalerie
Új Nemzeti Galéria
- 2 Gemäldegalerie
Műcsarnok
- 3 Kunstgewerbemuseum
Iparművészeti Múzeum
- 4 Musikinstrumenten-Museum
Hangszermúzeum
- 5 Kupferstichkabinett
Rézmetesz Kabinet
- 6 Kunstbibliothek
Művészeti Könyvtár
- 7 Philharmonie
Filharmonia
- 8 Kammermusiksaal
Kamarazenei terem
- 9 Neue Staatbibliothek
Új Állami Könyvtár
- 10 Ibero-Amerikanisches
Institut
Iberoamerikai Intézet
- 11 Wissenschaftszentrum
Kutatóközpont

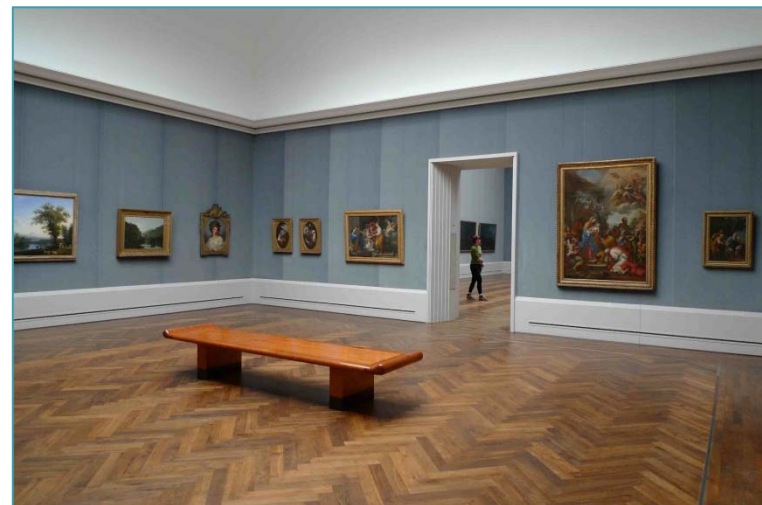

A Kulturforum Berlin az alábbi intézményeket fogja össze:

- **Neue Nationalgalerie**
- **Gemäldegalerie**
- **Kupferstichkabinett**
- **Kunstgewerbemuseum**
- **Staatsbibliothek zu Berlin**

Főbb komponensek (1/2)

- **Neue Nationalgalerie – Új Nemzeti Galéria**
(1965–1968, *Ludwig Mies van der Rohe*)
Az önmagában is ikonikus épület 1968-ban nyitotta meg kapuit, otthont adva az akkori nyugat-berlini művészetnek. Ma a múzeum a 20. századi modern művészet széles skáláját vonultatja fel, reprezentálja a kubizmust, impresszionizmust, a bauhaus és avantgarde stílust, valamint a kelet-német művészet jeles darabjait.
- **Gemäldegalerie – Műcsarnok**
(1992–1998, *Hilmer & Sattler und Albrecht*)
Az intézménynek 1998 óta helyet adó épület a legfiatalabb a Kulturforum portfóliójában. Műkincsei között 13-tól a 18. századig található festmények az európai művészet nagyjaitól (többek között Rembrandt, Canaletto, Giotto). Az állandó kiállítás 1000 darabos gyűjteménye mellett további időszakos kiállítások várják az ide látogatókat.
- **Kupferstichkabinett – Rézmetszet Kabinet**
(1987-1992 *Rolf Gutbrod*)
Közel 550.000 rajzolatával a Kupferstichkabinett egyike a világ négy legnagyobb hasonló intézményének. Miniatűrái, térképei, karcolatai és illusztrált könyvek százai közel 1000 év művészettörténetét ölelik át a középkortól napjainkig, olyan nagy nevű művészek emlékeiként, mint Rembrandt, Botticelli, vagy Adolph Menzel. A műemlékek érzékenysége miatt a múzeum gyűjteménye időszakos kiállítások sorozataként tekinthető meg, ahol a művek rotálódnak.

A Kulturforum Berlin az alábbi intézményeket fogja össze:

- **Neue Nationalgalerie**
- **Gemäldegalerie**
- **Kupferstichkabinett**
- **Kunstgewerbemuseum**
- **Staatsbibliothek zu Berlin**

Főbb komponensek (2/2)

- **Kunstgewerbemuseum – Művészeti Könyvtár**
(1978–1985, Rolf Gutbrod)
A Kulturforum első épületeként 1985-ben adták át a Rolf Gutbrod által tervezett épületet, melynek műkincsei egészen a középkortól napjainkig átölelő időszakból származnak. Található itt aranyműves relikvia, de változatos bútordarabok és ruhakollekciók is a régi idők koraiból. A múzeum jelenleg bővítés alatt áll, a tervek szerint 2014-ben a dizájn és divat vezető központjaként nyitja meg újra kapuit.
- **Staatsbibliothek zu Berlin – Állami Könyvtár**
(1967–1978, Hans Scharoun)
A Kunstbibliothek három intézménye közül a Kulturforum-beli az európai művészettörténet irodalmával várja a látogatókat 1994 óta. Mindemellett található még itt nagynevű építészek (mint például Erich Mendelsohn) hagyatéka, fotóemlékek, divattervezés és falikép művészeti emlékek is. A Kunstbibliothek egyike a világ legnagyobb múzeumkönyvtárainak, s emellett ismeretek tárházát biztosítja a művészettörténet kutatóinak és diákjainak egyaránt. A másik két intézmény a Museum für Fotografie és az Archelological Library szintén Berlin városában található.

Annak ellenére, hogy a Kulturforum Berlin Németország egyik legfontosabb kulturális központja a látogatószám csökkenő tendenciát mutat, amelynek oka elsősorban az elfáradt termék- és szolgáltatáskínálat.

A látogatószám növelése érdekében az intézmény nagy presztízsű tárlatok kiállításával ösztönzi az jegyeladást.

A szervezet jellegéből adódóan elsősorban működési szinergiák azonosíthatók be, amelyek közösen szervezett rendezvények és fesztiválok révén valósulnak meg.

Kereslet

A Kulturforum intézményeibe 2013-ban közel 290.000 vendég látogatott el, ami a kiugróan sikeres 2012-es évhez képest 13%-os csökkenést jelent, ennek hátterében a sajtóreferens szerint elsősorban a csütörtöki ingyenes látogathatóság megszüntetése áll, így a bevételi oldalt kevésbé érinti a visszaesés. A szezonalitástól eltekintve, a 2007 és 2013 közötti időszakban évente átlagosan 0,6%-kal csökkent a látogatók száma, ennek hátterében elsősorban az „elfáradt” termék- és szolgáltatáskínálat áll.

Márkaépítés

A csökkenő látogatottsági trend visszafordításának érdekében Kulturforum marketing stratégiája a különböző nagy presztízsértékkel bíró tárlatok Berlinben való kiállítására összpontosít.

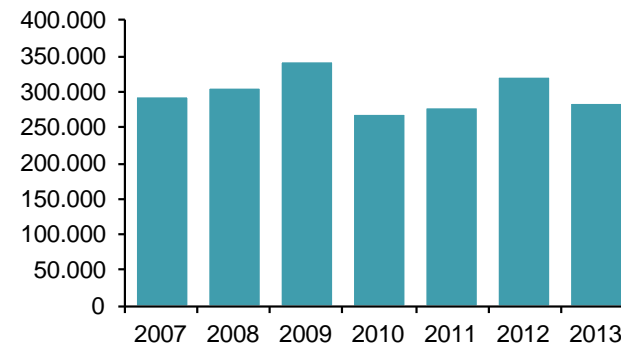
Emellett hangsúlyt kap a Kulturforum megújulása, ami a Berliini Városfejlesztési Tanács jóváhagyása után hamarosan elkezdődhet.

Szinergiák

A korábban említett menedzsment-tudományokban használatos tipizálás alapján a következő szinergia típusok realizálódnak a Kulturforumban:

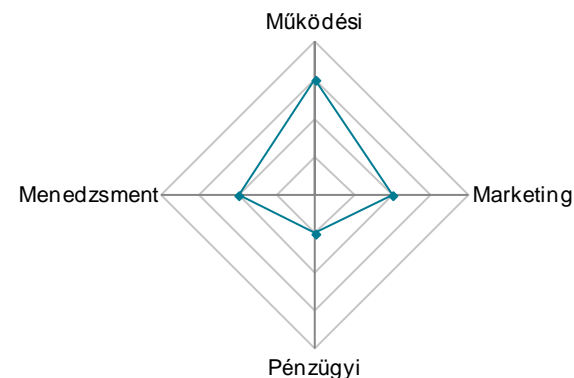
- **Működési:** a legfontosabb szinergia a prioritásként kezelt közös rendezvények szervezése. 2014 júniusában megrendezésre kerül a *Das Fest* egy többnapos fesztivál formájában, amelynek az érdekessége, hogy az első rendezvény lesz, amelynek a szervezésében a Kulturforum összes intézménye részt vesz.
- **Pénzügyi:** a pénzügyi szinergiák a Kulturforum esetében is alacsonyak, mivel a likviditást érintő döntések a berlini múzeumokat összefogó Stiftung Preußischer Kulturbesitz szintjén dőlnek el.
- **Menedzsment:** a legfőbb menedzsment-szinergia Kulturforum esetében is az alintézmények vezetőinek összegzett know-howja.
- **Marketing:** a berlini Kulturforum intézményei marketingszinergiái elsősorban a rendezvények és kiállítások együttes eladásösztönző tevékenységében rejlenek.

A látogatók számának alakulása

Forrás: Kulturforum Berlin sajtóosztálya

Szinergiák

Forrás: KPMG

Chicago lakossága 2,6 millió fő, ezzel az Amerikai Egyesült Államok legnépesebb városa.

Gazdasági jelentősége mellett fontos turisztikai célpont, 2012-ben közel 50 millióan látogattak el a városba.

Több, mint 40 múzeumával és számos más művészeti intézményével az Egyesült Államok kulturális központjaként ismert világszerte.

Bevezetés

Chicago a 2,6 millió fős lakosságával az Amerikai Egyesült Államok harmadik legnépesebb városa New York és Los Angeles után. 2012-es GDP-je Illinois állam több mint 75%-áért felelt, az Egyesült Államok GDP-jének pedig több mint 3%-át adta.

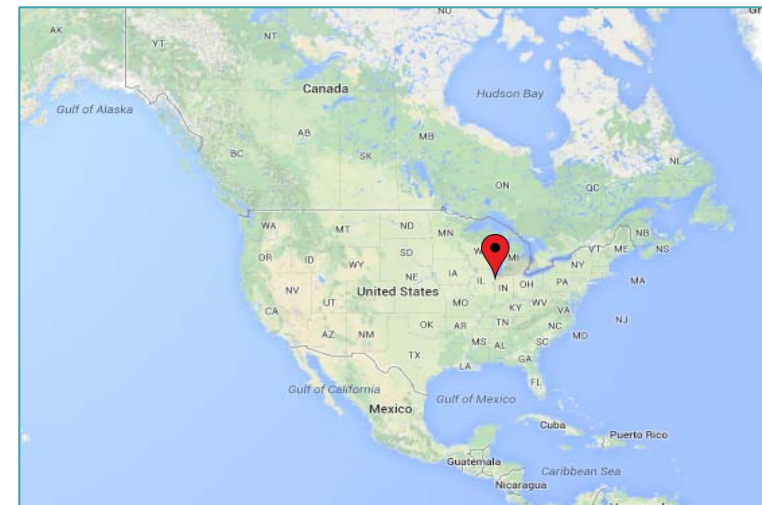
2012-ben az ide érkező turisták száma meghaladta a 46,3 milliót, amely 6,4%-os növekedést jelentett az előző évi adatokhoz képest. A belföldi látogatások száma ebből 45 millió, a tengerentúlról érkezők száma 1,3 millió volt, amely 14,3%-os növekedést jelentett a 2011-es adatokhoz képest, s a növekedés több mint felét ázsiai és dél-amerikai küldőpiacok adták.

Kulturális turizmus

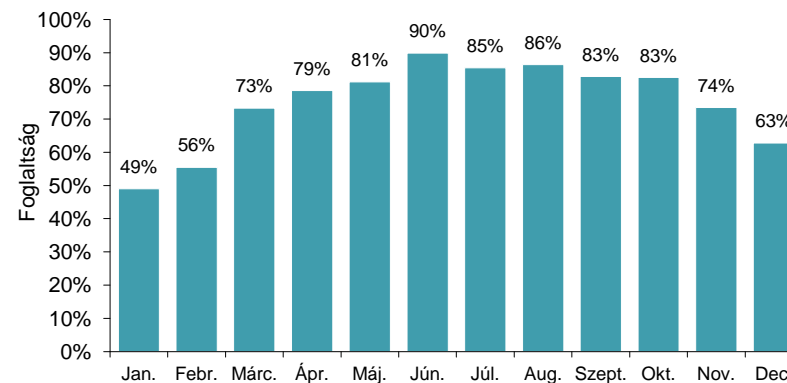
Chicago több mint 40 múzeumával, és kortárs galériáival kulturális színpont az Egyesült Államok térképén. A város színházairól is híres, szülőhazája az improvizációs komédiának. Emellett különböző zenei stílusok képviselői is innen származnak. A kapcsolódási lehetőségeket nyújtó Millennium Park pedig már tizedik éve működik kulturális oázisként a városban.

A Cloud Gate

A vendégéjszakák szezonálitása Chicago, 2013

Forrás: Choose Chicago

Egyedi jellemzők

- 18 órát lefedő programkínálat
- Ingyenes belépés
- Közel 100.000 m² mélygarázs (2.126 hely)
- Tökéletesen akadálymentesített

Millennium Park, Chicago

Jelentősége	<ul style="list-style-type: none"> ■ A Millennium Park egy 99.000 m² nagyságú közpark Chicagóban, eredetileg az ezredfordulóra kellett volna elkészülnie, de a kivitelezés négy évvel elhúzódott. Nyolc ikonikus értékkel bíró épületből áll, amelyek a fő funkciójukon kívül közel tíz művészeti iskolának és kulturális intézménynek adnak otthont.
Elhelyezkedése	<ul style="list-style-type: none"> ■ A komplexum a közvetlen környezetét Chicago egyik legvonzóbb negyedévé tette. Tömegközlekedéssel és autóval is jól megközelíthető, emellett több, mint 2.000 autó befogadására alkalmas mélygarázs található a park alatt.
Története	<ul style="list-style-type: none"> ■ Számos észak-amerikai városhoz hasonlóan Chicagót is kihívás elé állította a szekunder szektor folyamatos leépülése. ■ A város gazdaságának fenntarthatósága érdekében Chicago polgármestere 1998-ben kezdeményezte először a komplexum megépülését. A Millennium Park átadását eredetileg az ezredfordulóra tervezték, de végül négy évet csúszott a kivitelezés.
Beruházási költség	<ul style="list-style-type: none"> ■ A 475 millió dolláros (110 milliárd forint) fejlesztési költséggel megvalósult komplexum az alábbi forrásokból került finanszírozásra: <ul style="list-style-type: none"> ○ Chicago önkormányzata 275 millió dollárral járult hozzá; ○ További 200 millió dollárral pedig a helyi nagy vállalatok támogatták a megvalósulást (pl.: At&T, Wrigley, McDonald's, BP)

A Millennium Parkban az alábbi intézmények és látványosságok találhatóak:

- Jay Pritzker Pavilion
- BP Bridge
- Cloud Gate
- Crown Fountain
- Wrigley Square
- Millennium Monument
- McDonald's Cycle Center
- Harris Theater
- Exelon Pavilions
- Lurie Garden

Komponensek (1/2)

- **Jay Pritzker Pavilion és BP Bridge** (Frank Gehry)
A Millennium Park forradalmian új stílusú koncerthelyszínét Frank Gehry tervezte. A látogatókat a bejáratától egy fém lugas vezeti a stadion felé, amely hangtechnikai célokat is szolgál. Az aréna 4000 ülőhelyes, de a küzdőtér még további 7000 ember befogadására alkalmas. A Pavilion számos ingyenes koncertnek és eseménynek ad helyet, többek között itt tartják a Grant Park zenei fesztivált is. A szintén Gehry-tervezte rozsdamentes acélba öltöztetett BP híd mind dizájnban mind zajfogó funkciójában kiegészíti a stadiont.
- **Cloud Gate** (Anish Kapoor)
A 110 tonnás polírozott felszínű elliptikus szobor brit Anish Kapoor első kültéri munkájaként tükrözi vissza a város felhőkarcolóinak és a felettük lévő felhők alakját. Az At&T Plazán található tükörsíma felületű szobor az egyik legnagyobb ilyen jellegű műalkotás a világon.
- **Crown Fountain** (Jaume Plensa)
A spanyol Jaume Plensa által tervezett műalkotás a város világhírű közösségi művészeti kollekciónak része. A szökőkút két végében két 15 méter magas torony található, amelyek a város lakosainak arcképét vetítik ki váltakozva a mitológiai vízköpöket imitálva. A Led képernyőn található résből vízsugár folyik, a képernyőn váltakozó arcokat pedig 1000 lakos közül válogatták, s az arc képek egész évben láthatóak, míg a vízsugár a kora- tavaszi és kora- őszi időszak között üzemel.
- **Wrigley Square és a Millennium Monument** (David Dillon és Michael Patrick Sullivan)
Az oszlopocsarnok kiváló lehetőséget nyújt az ide látogatóknak egy rövid megpihenésre. Közepén található a Millennium Monument, amely majdnem tökéletes mása az eredetileg 1917 és 1953 között itt álló oszlopocsarnoknak. Az emlékmű talapzatába vésvé található a Millennium Park alapítójának nevei, akik között magánemberek, vállalatok és alapítványok egyaránt megtalálhatóak, s mind bőkezű adományokkal járultak hozzá a park megalapításához és fenntartásához.

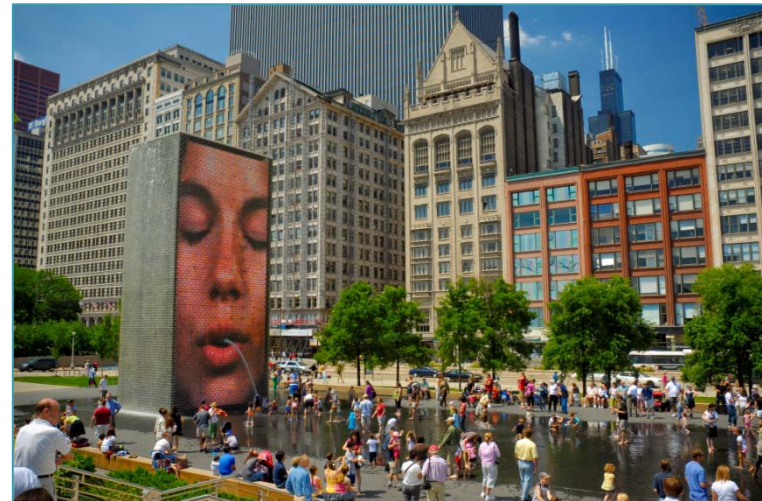

A Millennium Parkban az alábbi intézmények és látványosságok találhatóak:

- Jay Pritzker Pavilion
- BP Bridge
- Cloud Gate
- Crown Fountain
- Wrigley Square
- Millennium Monument
- McDonald's Cycle Center
- Harris Theater
- Exelon Pavilions
- Lurie Garden

Komponensek (2/2)

- **McDonald's Cycle Center** (Muller&Muller, Ltd.)
A McDonald's Cycle Center minden korosztály számára tartogat kikapcsolódási lehetőséget. A kerékpározást népszerűsítő számos lehetőség közé tartozik a kerékpárkölcsonzés, zuhanyzási alkalmosságok, kerékpárjavítás, valamint parkolási- és lezárási lehetőség 300 kerékpár számára. Délelőttönként szervezett biciklitúrákat is indítanak.
- **Harris Theater** (Thomas H. Beeby)
A színház szeptembertől májusig teret biztosít a város kulturális intézményeinek és művészeinek, hogy zenével és tánccal szórakoztathassák a közönséget. A színház nem csak a városi társulatoknak ad helyet (mint például a Chicago Opera Theater, Music of the Baroque, vagy Hubbard Street Dance Chicago), de nemzetközi művészeket is vendégül lát (úgy, mint a San Francisco Ballet, New York City Ballet vagy Laurie Anderson).
- **Exelon Pavilions** (Thomas H. Beeby és Renzo Piano)
A négy pavilon napenergiát alakít elektromos árammá, s szerves része a város azon törekvésének melynek célja Észak- Amerika leginkább környezettudatos városává válni. Együttesen elegendő energiát biztosítanak 14 energiatakarékos ház működéséhez. Az északi- és északkeleti pavilonok fekete kockákként igazodnak a szomszédos Harris Színház építészeti stílusához. Az északnyugati pavilon a Welcome Centert látja el árammal, míg az északkeleti és déli pavilonok hozzáférést biztosítanak a mélygarázshoz.
- **Lurie Garden** (Kathryn Gustafson, Piet Oudolf, és Robert Israel)
A több mint két hektáros park Chicago „Város a kertben” mottójának hódol, amely a város bámulatos átváltozására utal mocsárból metropolisszá. A parkot egy 4,5 méter magas sövényfal fogja közre két oldalról, középen pedig egy vizesárok és híd szeli ketté.

A Millennium Park „márkanév” része, hogy ingyenes látogathatóságával a közt szolgálja, emellett az építés során nagy hangsúlyt kapott az interaktív elemek kialakítása, illetve a későbbi környezetbarát üzemeltetés lehetősége.

Az ingyenes látogathatóság fenntarthatósága érdekében a Millennium Park intézményei a támogatók megtalálásának és megtartásának érdekében közös erővel lépnek fel.

Márkaépítés

A Millennium Park a következő elemeket hangsúlyozza a piacon:

- **Interaktív:** egy 21 századi igényeket kielégítő park, ami alapjaiban változtatja meg a közterekről való vélekedést;
- **Közjó:** a Millennium Park számos ingyenesen látogatható rendezvényt szervez, emellett tökéletesen akadálymentesített a komplexum teljes területe;
- **Zöld:** az Exelon pavilonok napcellái 14 chicagói ház energiaigényét fedezi.

Az előző sarokpontokra alapozott marketing stratégiának köszönhetően, a Millennium Park számos rangos díjat nyert el az utóbbi években (pl. Green Roof Award, Project of the Year, Best Public Place, stb).

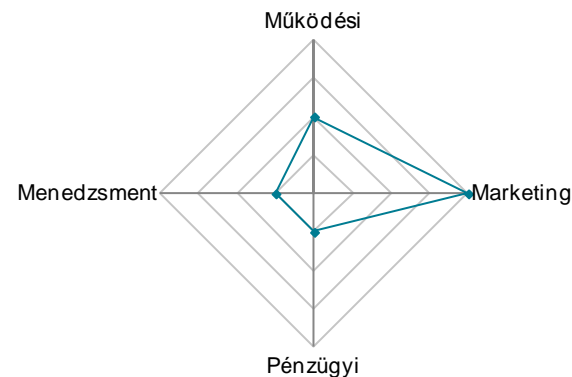
Szinergiák

A Millennium Park esetében a következő szinergia-csoportok azonosíthatók be:

- **Működési:** a Millennium Park népszerűségének köszönhetően közel tíz művészeti iskola és kulturális intézmény választotta otthonának a komplexumot, ezzel egy koncentrált kulturális központot alkotva.
- **Marketing:** a többi esettanulmánnyal ellentétben, az ingyenes látogathatóság miatt a Millennium Park nem az eladásösztönzés érdekében, hanem a támogatók megtalálásának és megtartásának érdekében lép fel közös erővel.
- **Pénzügyi:** ugyancsak az ingyenes látogathatóság miatt a legfontosabb pénzügyi szinergia, hogy a befolyt támogatások úgy kerüljenek felhasználásra, hogy kiszűrődjenek a szervezeten belüli felesleges pénzmozgások. Fontos megemlíteni, hogy az ingyenes látogathatóság ellenére ebben a modellben a költségek a vendéglátóipari egységekben, a üzlethelyiségekben csapódnak le.
- **Menedzsment:** a többi esettanulmányhoz hasonlóan a Millennium Park esetében is a legfontosabb menedzsment szinergia az intézmények vezetőinek összegzett tudásából származik.

Szinergiák

Forrás: KPMG

A fejlesztés gazdasági-
élénkítő hatását jól mutatja,
hogy a város gazdasága
több szempontból pozitívan
reagált a projekt bejelentését
követően :

- Emelkedtek az ingatlanárak
- Helyi vállalkozások fellendültek
- Élénkült a turizmus
- Emelkedett a lakók életminősége, elsősorban baby-boomer és a nyugdíjas korosztályé

Gazdasági hatások

Annak ellenére, hogy a kivételezés késése miatt a Millennium Park csupán 2004-ben nyitotta meg kapuit, már a projekt bejelentését követően szignifikáns változások történek Chicago gazdaságában, ezeket négy csoportra oszthatjuk:

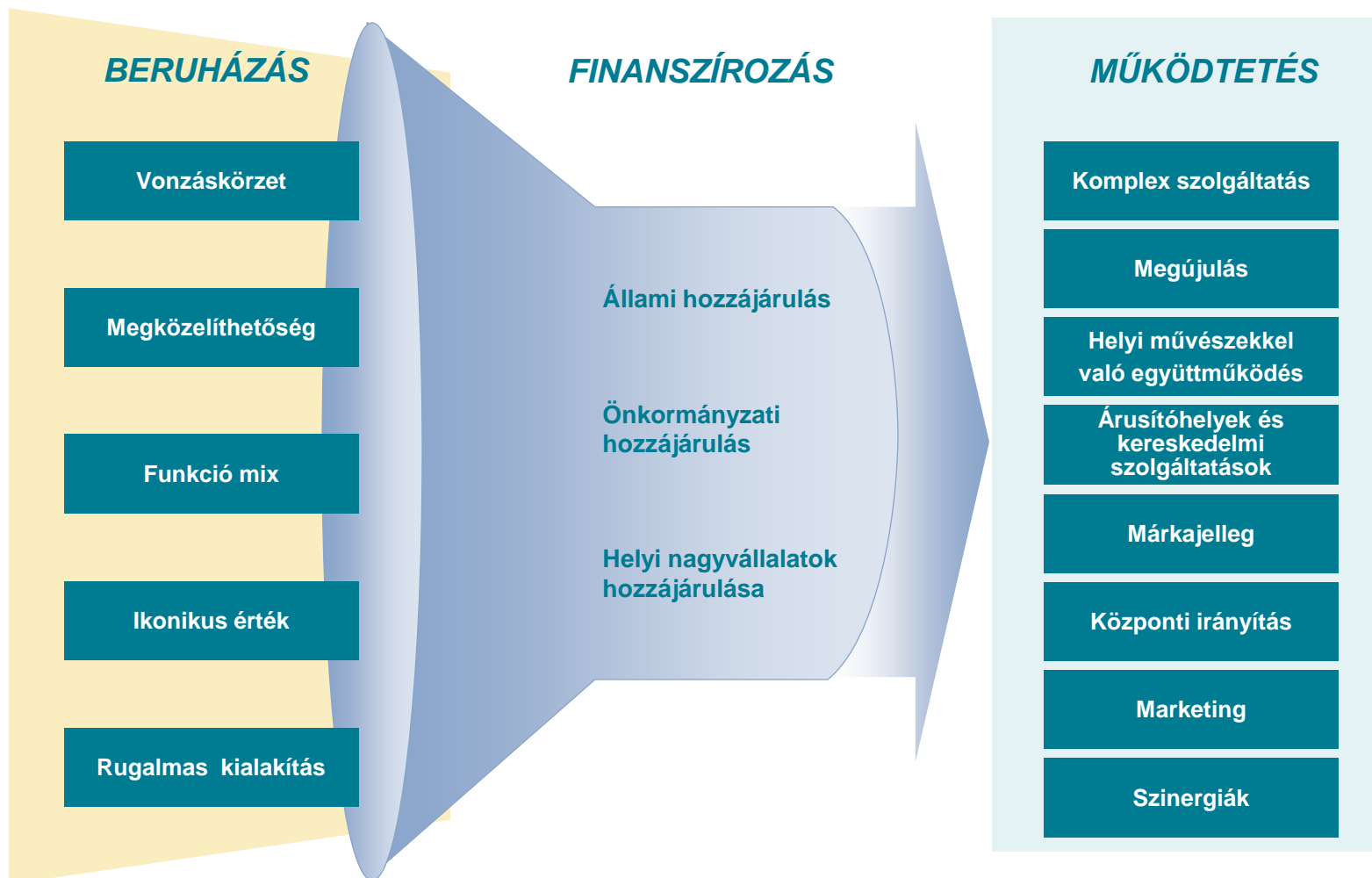
- **Lakáspiac:** a legkorábbi és legszámottevőbb reakciókat az lakóingatlanok piaca váltotta ki. A fajlagos lakásárak két év alatt megduplázódtak, illetve számos nagyszabású lakóingatlan-projekt indult ezekben az években. Az URS által készített hatástanulmány szerint a megnyitásig 1,4 milliárd dollárt profitált az ingatlanpiac Millennium Park megépüléséből.
- **Helyi vállalkozások:** a komplexum komoly lendületet adott a környékbeli vállalatoknak: javuló szállodai kihasználtságok, étterem- és adóbevételek és munkahelyek formájában. A URS tanulmány a következők szerint számszerűsítette a gazdasági hatásokat a különböző iparágakban
 - Hotellek: 420 - 590 millió USD
 - Éttermek: 670 - 870 millió USD
 - Kiskereskedelem: 530 - 710 millió USD
- **Turizmus:** a nyitást követő első hat hónapban több mint két millióan látogattak el a Millennium Parkba, és 2010-re a látogató szám elérte az öt milliót. A URS tanulmány adatait figyelembe véve – miszerint egy külföldi turista átlagosan 300 dollárt költ, míg egy belföldi 150 dollárt – a 2005 és 2015 közötti időszakban a látogatói költség 1,9 és 2,6 milliárd dollár közé tehető.
- **Társadalom:** ugyan kevésbé számszerűsíthető, de fontos tényező a Millennium Park társadalomra való hatása. A fiatal baby-boomer korosztály mellett meglepő módon a nyugdíjas korosztály profitált a legtöbbet, mivel a Millennium Park egy könnyen megközelíthető kulturális, kereskedelmi és szociális központ is egyben.

Gazdasági hatások 2010-ben

	Chicago összesen	Millennium Park
Látogatók száma (ezer fő)		
Összes látogató	39,200	5,000
Millennium Parkba látogatók %-os aránya		12.8%
Közvetlen költség (millió USD)	Chicago összesen	Millennium Park
Belföldi utazók közvetlen költsége	9,750	1,244
Külföldiek közvetlen költsége	1,348	172
Teljes közvetlen költség	11,098	1,416
Munkahelyek	Chicago összesen	Millennium Park
A látogatók költségei által generált munkahelyek száma	124,400	15,867
Adóbevétel (millió USD)	Chicago összesen	Millennium Park
Belföldi utazók költségei által generált adóbevétel	546,2	69,7
Külföldi turisták költségei által generált utáni teljes adóbevétel	70,0	8,9
Teljes adóbevétel	616,2	78,6

Forrás: Landscape Performance Series

Röviden összefoglalva a három esettanulmányt az alábbi jellegzetességek és sikertényezők figyelhetők meg:

Beruházás

Vonzáskörzet: a fejlesztés megközelíthetősége és földrajzi fekvése az üzemeltetés sikerességének kulcsfontosságú tényezője. A múzeumi negyedek alapvetően a helyi lakosságra és a belföldi turizmusra támaszkodnak, a látogatók a létesítménytől számított 150-200 km sugarú körből kerülnek ki.

Finanszírozás

Megközelíthetőség: tekintettel arra, hogy a látogatók túlnyomórészt közösségi közlekedési eszközökön (busz, metró, villamos, stb.) vagy gépkocsival érkeznek, a sikeres működés lényeges feltétele, hogy az intézményeket gyorsan lehessen megközelíteni és megfelelő számú parkolási lehetőség álljon rendelkezésre.

Működtetés

Funkció mix: a létesítmények elrendezésének, a külső- és belsőépítészeti megoldásoknak és az attrakciók dinamikus bemutatásának a közérdeklődés felkeltése és a további kereslet megteremtése érdekében a legmodernebb technológiával, interaktív eszközökkel kell működnie.

Ikonikus érték: az esettanulmányok vizsgálata során megtudtuk, hogy egy múzeumi negyed sikeressége és a lakossági általi történő elfogadottsága nagyban függ a kivitelezés építészeti értékétől, mivel az ikonikus jelleg időtálló vonzerővel bír.

Rugalmas kialakítás: a múzeumi negyedben megrendezett kiállítások és rendezvények hatékony lebonyolítása szempontjából fontos, hogy a létesítmények terei könnyen, gyorsan és rugalmasan átalakíthatóak legyenek a felmerülő igények szerint.

Marketing: Az üzemeltetés sikerének további fontos összetevője a proaktív marketing. Az üzemeltetők az árbevétel viszonylag jelentős hányadát (10-15%) fordítják marketing tevékenységekre.

Beruházás

Finanszírozás

Működtetés

Finanszírozás: egy ilyen komplexum, intézmény-együttes kialakításához és elindításához jelentős beruházásra van szükség, ezért a finanszírozási konstrukció több lábon áll.

Állami hozzájárulás: A vizsgált múzeumi negyedek esetében az attrakciók kialakításához jelentős összegekkel járult hozzá az állam, amely így (munkahelyteremtéssel, turisztikai termékfejlesztéssel, imázs erősítéssel) kívánta a helyi gazdaság növekedését ösztönözni.

Önkormányzati hozzájárulás: az európai modell szerint jellemzően a múzeumnak otthont adó város önkormányzata is hozzájárul a beruházás beindításához a helyi gazdasági növekedés érdekében.

Helyi nagyvállalatok hozzájárulása: az állami hozzájárulások mellett fontos megemlíteni, hogy pl. a Millennium Park esetében helyi nagyvállalatok is jelentősen hozzájárultak az építési költségek finanszírozásához és folyamatosan támogatják az egyes intézmények működését.

Beruházás

Finanszírozás

Működtetés

Komplex szolgáltatás: múzeumi negyed attrakciói legyenek szórakoztatóak a látogatók számára. Az esettanulmányban szereplő intézmények vezetőivel készített interjúk alapján megtudtuk, hogy az interaktív elemek elhelyezésével és a gyermekek számára kialakított komponensekkel növelhető jobban a tartózkodási idő és a látogatás gyakorisága.

Megújulás: a múzeumi negyed piaci vonzerejének, valamint az új és visszatérő látogatók számának növekedése érdekében folyamatos megújulásra van szükség. Ez időszakos kiállítások, rendezvények, változatos programok szervezésével érhető el.

Helyi művészekkel való együttműködés: példaértékű ebből a szempontból az MQ, ahol az ott élő és alkotó művészek munkássága szorosan összefonódik az intézményekben található gyűjtemények frissülésével. Folyamatos jelenlétük vonzóvá és élettellivé teszi a helyszínt.

Árusítóhelyek és kereskedelmi szolgáltatások a helyszínen: a múzeumi negyedek sikeres működéséhez mindenképpen szükséges többletbevételek a létesítményekben és a kapcsolódó parkokban kínált különféle szolgáltatásokból (pl. vendéglátásból, ajándéktárgyakból, szálláshely-szolgáltatásból) származhatnak.

Márkajelleg: a kulturális és szabadidős attrakció márkajellegének kidomborítása fontos marketing eszközként járul hozzá a negyed piaci megismertetéséhez. A név könnyen megjegyezhető kell legyen, és cél, hogy tükrözze a negyed központi témáját.

A központosított irányítás módszere: egy nagyméretű, több létesítményből álló múzeum negyed irányításához központosított formában van szükség szakértelemre és nemzetközi vezetői képességekre.

Szinergiák: az intézmények összefogásával keletkező szinergiák a következő csoportokba sorolhatók:

- *Működési:* elsősorban méretgazdaságossági szempontok érvényesülésének köszönhetően, másrészt a közös rendezvények szervezése adta lehetőségek révén.
- *Marketing:* a legfőbb marketing szinergiát a a cross-selling lehetősége teremti meg. Jó példa erre az MQ esetében a jegyárusító ügynökségekkel kötött számos partneri egyezmény.
- *Pénzügyi:* a pénzügyi szinergiák elhanyagolhatóak, mivel a finanszírozás nem verseny alapú, egyedül a központosított készpénzgazdálkodás és a támogatók megszerzéséért és megtartásáért való összefogás rejt lehetőségeket.
- *Menedzsment:* a szinergia a különböző múzeumok operatív vezetőinek összegzett tudásából származik

Intézmények bemutatása a tervezett koncepció alapján

A fejezetben bemutatásra kerülnek a Városliget jelenlegi és jövőbeli intézményei, valamint az egyes intézményeknél a Liget Budapest projekt kereteiben tervezett fejlesztések.

Az 1810-es években kialakított Városliget volt az első olyan közpark a világon, amely nyilvános használatra, a város birtokán annak megrendelésére és finanszírozásában jött létre.

A Városliget történelme az 1800-as évek elejére nyúlik vissza. Az évszázad elején létrehozott Szépítő Bizottmány 1813-ban hirdetett nemzetközi pályázatot a Városliget parkjának megtervezésére, mely azóta számos átalakításon esett át.

A park számos intézménynek, szolgáltató és kereskedelmi egységnek, valamint műemléknek ad otthont. Itt található jelenleg a Szépművészeti Múzeum, Fővárosi Állat- és Növénykert, Fővárosi Nagycirkusz, Széchenyi Fürdő, Petőfi Csarnok, Hermina-kápolna, Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, Olof Palme Ház - Magyar Alkotóművészek Háza, Vajdahunyadvár, Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Városligeti Műjégpálya és a Múcsarnok. Ezenkívül nyolc vendéglátóegység, többek között a Gundel étterem is itt található, valamint számos emlékmű és szobor, többek között a Hősök tere, Anonymus szobra, az 1956-os emlékmű és az Időkerék.

A Városliget nem csak történelmi jelentőségű helyszín, de jelentős turisztikai desztináció, rekreációs célpont és országos rendezvények otthona is, intézményei pedig nem csak Magyarország, de az idelátogató turisták számára is értéket közvetítenek. A Liget teljes területe 1965 óta történelmi műemlék jelentőségű területként védett. A Hősök tere 2012 óta Nemzeti Emlékhely, a Városliget teljes területe pedig világörökségi helyszín védőövezetének számít. Az Andrassy út és a Hősök tere (a Múcsarnok és a Szépművészeti Múzeum épületeivel együtt) 2002 óta világörökségi helyszínek.

Budapest a magyarországi közlekedési hálózat központjaként jelentős átmenő forgalmat bonyolít le Közép-Európában.

A Magyarországot átszelő közúti, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak keresztezési pontja minden esetben Budapest, amely Közép-Kelet-Európa egyik legfőbb csomópontja.

Bécs és Pozsony gépkocsival egyaránt két és fél óra távolságon belül fekszik Budapesttól, Prága, Zágráb és Belgrád pedig 4-5 óra alatt elérhető.

A magyar közlekedési hálózat központosított sugaras szerkezete folytán Budapest a közúti és vasúti rendszerek szempontjából különleges helyzetet élvez.

Légi úton

A budapesti Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér a városközponttól 16 km távolságra délkeleti irányban található. 2013-ban a repülőtéren 8.5 millió utas fordult meg.

Vasúton

Budapest és 25 más európai főváros között a közvetlen vasúti összeköttetést naponta több mint ötven szerelvény biztosítja. A bécsi vonalon óránként közlekedik vonat. Népszerű az InterCity hálózat, amely Budapest és a jelentősebb magyar városok közötti üzemeltetett járatokat.

Gépkocsival

Az összes magyarországi autópálya és a főútvonalak döntő többsége Budapestről indul sugaras szerkezetben.

Budapest központjától számítva:

- 1 óra autósútnyi távolságra 4 millió;
- 2 óra autósútnyi távolságra 6,8 millió;
- 3 óra autósútnyi távolságra 12,3 millió lakos él.

Budapestről 3 órán belül elérhető jelentős városok lakossága			
Főbb lakossági központok	Lélekszám	Távolság autóval (km)	Utazási ideje (óra:perc)
Budapest, Magyarország	1 740 000		
Bécs, Ausztria	1 690 000	244 km	2:23
Pozsony, Szlovákia	423 000	201 km	1:59
Debrecen	205 000	237 km	2:21
Miskolc	175 000	184 km	1:54
Pécs	155 400	209 km	2:51
Szeged	161 725	173 km	1:47
Győr	130 400	129 km	1:23
Kecskemét	105 500	89 km	1:04
Székesfehérvár	105 000	69 km	0:54
Összesen	4 797 000		

Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér

A négy fővárosi kerület területén (VI.,VII.,XIII.,XIV.) található park mintegy 100 hektáros területével Budapest második legnagyobb közparkja, több irányból is könnyen megközelíthető.

Fő útvonalak

Az Andrássy út a Városliget fő megközelítési útvonala a Belváros felől. A Kodály Köröndtől kezdődően diplomáciai épületek, szálloda, étterem és múzeumok szegélyezik.

A villákkal beépített Városligeti fasor (az Andrássy út átadása előtti fő megközelítési útvonal) a Király utca folytatásaként a vezet ide a látogatókat. Az út a VI. és VII. kerületet választóvonal.

A Ligetet Nyugat felől a lakó- és irodaházakkal beépített hatsávós Dózsa György út határolja. A vele párhuzamos Stefánia út kapcsolatot biztosít Istvánmező felé.

Északkelet felől a Hermina útról közelíthető meg a Liget, mely két római katolikus templommal, és 19.-20. századi villaépületekkel szegélyezett. Északról a Nyugati pályaudvar sínrendszere képez határvonalat a Városliget körül.

A környező városrészek

VI. Kerület (Terézváros) – A Városligethez kapcsolódó szakasz nagyjából szabadon álló lakóházakkal beépített.

VII. kerület (Erzsébetváros) – Elsősorban lakófunkciójú városrész, a Városligeti fasor kivételével jellemzően sűrűn beépített.

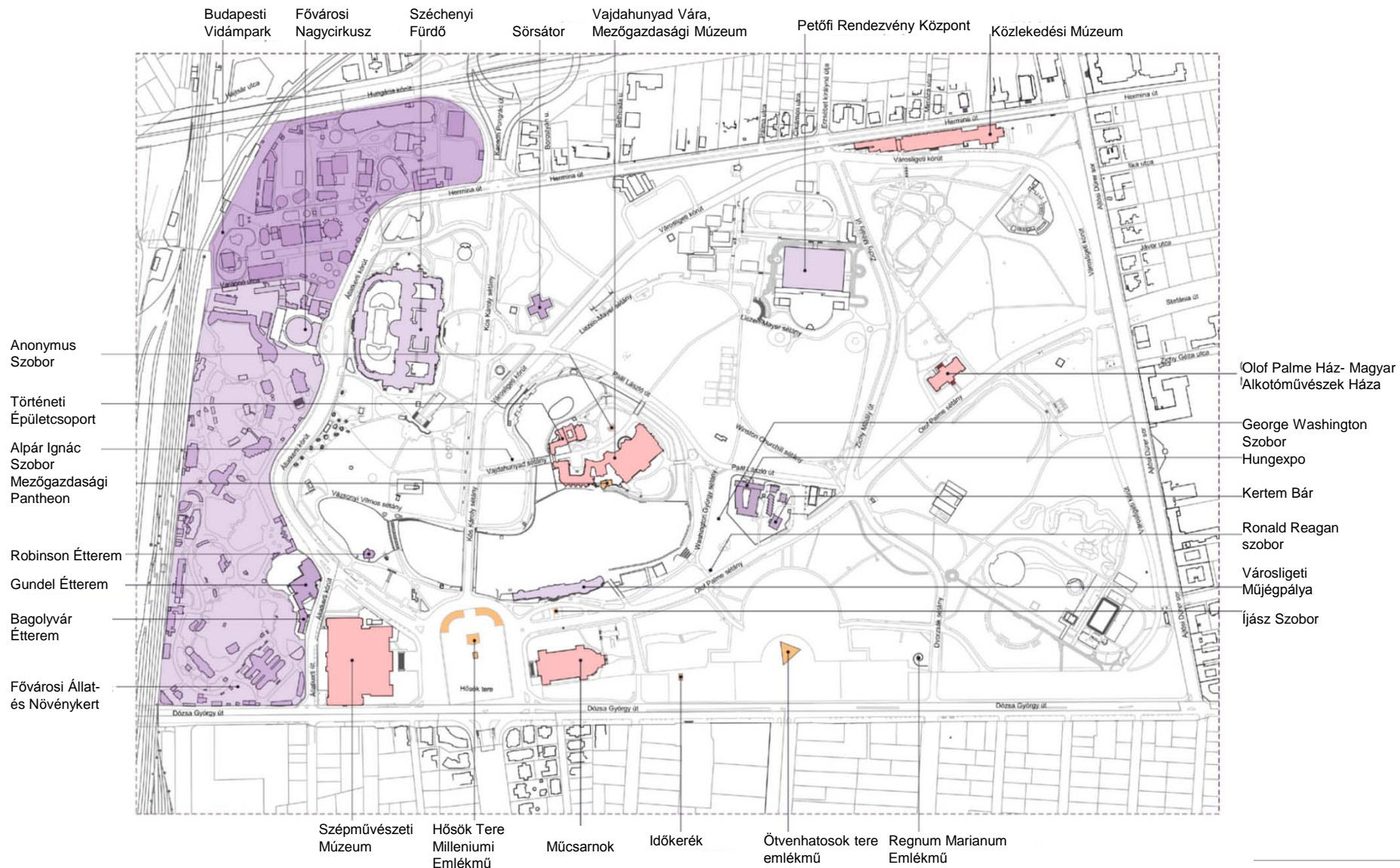
XIII. Kerület (Angyalföld) – Elsősorban lakócélú városrész, a Ligettől a Nyugati pályaudvar sínrendszere választja el.

XIV: Kerület (Zugló) – A Ligethez kapcsolódó Herminamező városrész szabadon álló lakó- és társasházakkal beépített. A Hungária körút szeli ketté. A Ligethez közvetlenül nem kapcsolódó Istvánmező reprezentatív épületekkel beépített. Meghatározó része a Puskás Ferenc Stadion és a Papp László Sportaréna környékén kialakult sportkomplexum.

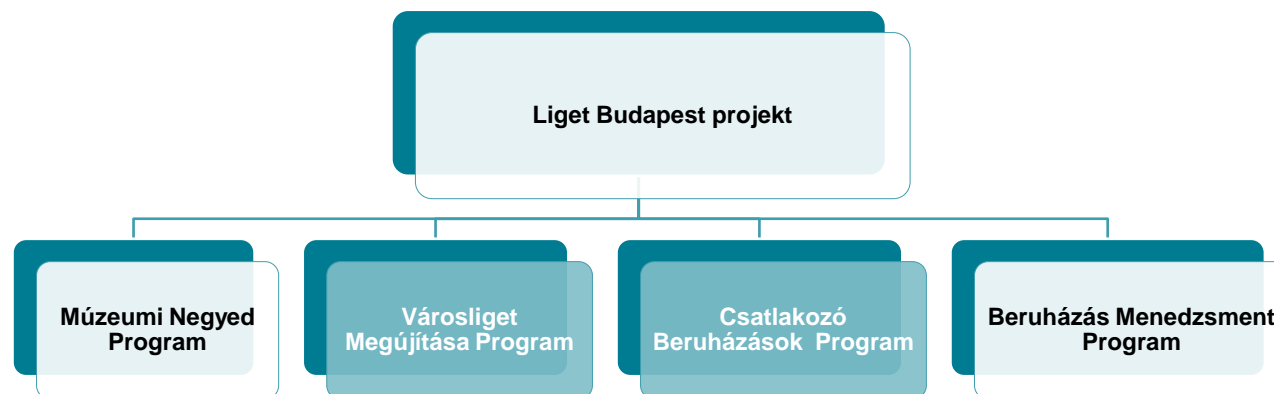

A Városliget bemutatása

A Városliget jelenlegi intézményei

Ebben a fejezetben röviden bemutatjuk a Városligetben jelenleg működő intézményeket és ezek fejlesztési terveit, emellett pedig azon intézményeket is, amelyek jelenleg Budapest más pontjain működnek, de a Liget Budapest projekt keretében a Városligetbe költöznek.

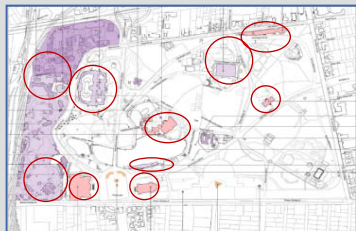

A Városliget jelenlegi intézményrendszere

A Városliget intézményeinek sorát jelenleg az alábbiak alkotják:

- Szépművészeti Múzeum
- Fővárosi Állat- és Növénykert
- Széchenyi Fürdő
- Petőfi Csarnok
- Magyar Műszaki- és Közlekedési Múzeum
- Vajdahunyadvár - Magyar Mezőgazdasági Múzeum
- Városligeti Műjéppálya
- Múcsarnok
- Hermina- kápolna
- Olof Palme Ház - Magyar Alkotóművészek Háza

Ezek mellett számos szolgáltató- és kereskedelmi egység - éttermek; vendéglők, valamint emlékművek és szobrok teszik teljessé a Városliget jelenlegi intézményrendszerét.

A Városliget megújítása és a csatlakozó beruházások program keretében számos intézmény újul meg, bővül ki és épül meg a Liget Budapest projekt keretében.

A program főbb elemei:

- a Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának rekonstrukciója,
- a Fővárosi Nagycirkusz új épületének felépítése,
- a Fővárosi Állat-és Növénykert bővítése,
- a Közlekedési Múzeum bővítése, valamint
- a Petőfi Csarnok lebontása.

A Szépművészeti Múzeum a Hősök tere műemlék-együttesének részeként egyike Budapest világörökségi helyszíneinek.

Gyűjteményét és földrajzi elhelyezkedését tekintve Bécs és Szentpétervár között a legátfogóbb és legrangosabb nemzetközi képzőművészeti együttes.

Az intézmény rövid ismertetése

- A múzeum felépítéséről az 1896-os millenniumi törvény határozott, amely az akkor már meglévő gyűjtemények egyesítésére hozta létre az épületet. Neoreneszánsz és neoklasszicista stílusban épült a XX. Század elején 1900 és 1906 között, alapítása óta állami fenntartású múzeumként működik.
- Gyűjtőköre az egyetemes művészet az ókortól napjainkig. Magyar művészeti anyagának nagy része a Magyar Nemzeti Galériához került, így mindössze néhány magyar művész alkotása található itt.
- A múzeum 2013-ban közel 540 ezer látogatót jegyzett.

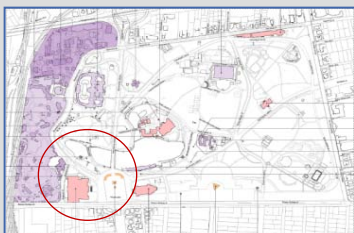
Üzemeltetési adatok

- Az intézmény hétfő kivételével minden nap 10-től este 6 óráig várja a látogatókat.
- Az állandó kiállításokra 1 800 forintért váltható teljes árú belépőjegy, míg az időszaki kiállítások belépőjegy árai 2 500 és 3 500 forint között változnak. Az igénybe vehető kedvezmények mértéke az egyes korosztályokra állandó¹.

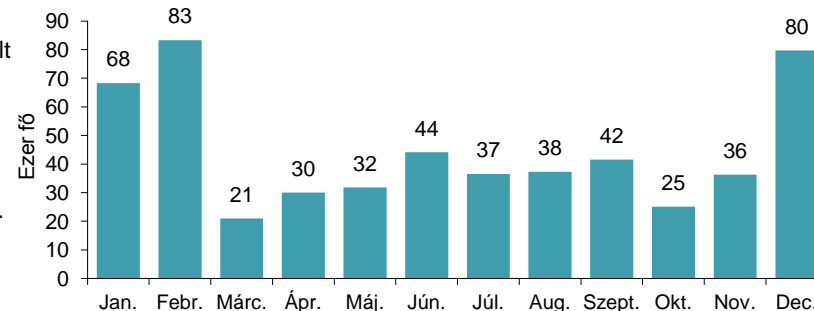
Kedvezményre jogosultak	Kedvezmény mértéke
Partnerkártyákkal	10%
6-26 és 62-70 év közöttiek, min. két 18 év alatti személyt kísérő közeli hozzátartozók	50%
A szervezett közoktatás keretében érkező magyar diákcsoportok	75%

Alkalmazottak száma (együtt a Magyar Nemzeti Galériával), 2013 (fő)

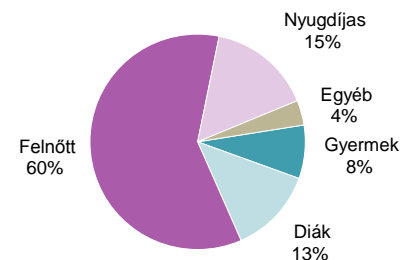
Összesen	310
----------	-----

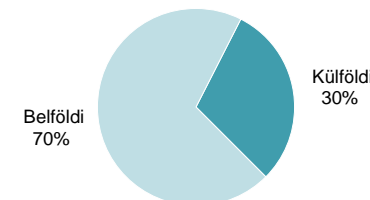
A látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

Külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Megjegyzés: ⁽¹⁾Az 194/2000. (XI. 24.) Kormány rendelet a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről értelmében

Forrás: Szépművészeti Múzeum

A Liget Budapest projekt részeként a múzeum Román csarnokának és kapcsolódó tereinek rekonstrukciójára kerül sor még az új nemzeti közgyűjtemény-együttes megvalósítása előtt.

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

A Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria 2012-es intézményi egyesülése után a két intézmény kiállítási struktúrája átalakításra került. Ennek értelmében a Szépművészeti Múzeum az antikvitás és a régi mesterek műveit mutatja majd be, míg a későbbi korok gyűjteményei az Új Nemzeti Galériában, és a Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeumban lesznek láthatóak.

A Liget Budapest projekt részeként a múzeum Román Csarnokának és kapcsolódó tereinek rekonstrukciójára kerül sor még az új nemzeti közgyűjtemény-együttes megvalósítása előtt, a tervek szerint 2017. I. negyedévi befejezéssel. A rekonstrukció keretein belül többek között a fűtési rendszer és egyéb területek is felújításra kerülnek.

A Schickedanz-palota Román csarnoka még a második világháborúban szenvedett súlyos károkat, azóta raktárként funkcionál, illetve a múzeum gipszmásolat-gyűjteményének egy részét őrzik itt. A gipszmásolat-gyűjtemény szintén felújításra kerül és a komáromi Csillagerődben lesz majd látogatható, állandó kiállítás formájában.

Tervezett fejlesztési költség: 7,8 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

A Fővárosi Állat- és Növénykert Magyarország legrégebbi és a legnagyobb gyűjteménnyel rendelkező állatkertje, egyben az egyik leglátogatottabb hazai kulturális és szabadidős attrakciója.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Fővárosi Állat- és Növénykert 1986 óta természetvédelmi terület. 1866-os megnyitásától egészen az 1950-es évekig az ország egyetlen ilyen intézménye volt. Évi 1-1,1 millió látogatójával Magyarország egyik leglátogatottabb kulturális/szabadidős közintézménye. 2013-ban látogatóik száma meghaladta a 992 ezer főt.
- Fő tevékenységi köre a természetvédelem, az oktatás, természetközeli szabadidős programok biztosítása, valamint a tudományos kutatás. További célkitűzései közé tartozik a kulturális örökség védelme és gazdagítása is.

Üzemeltetési adatok

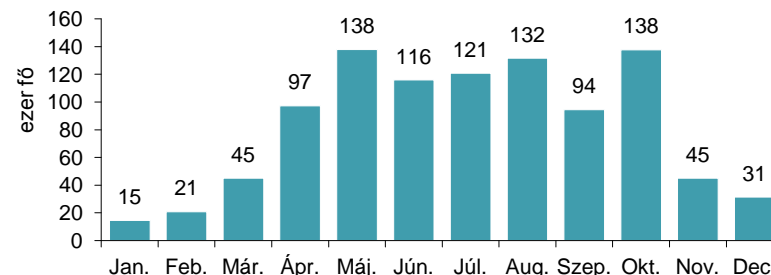
- Az állatkert egész évben nyitva tart, bár a napi nyitva tartás évszakfüggő. Nyáron (májustól augusztusig) az állatkert reggel 9-től délután 6-ig fogadja a látogatókat, de télen már délután 5-kor bezár.

Jegy típusa	Jegyár
Felnőtt jegy	2 500 Ft
Gyermek jegy	1 800 Ft
Diák jegy	1 900 Ft
Nyugdíjas jegy	2 200 Ft
Családi jegy	7 300 Ft
Csoportos felnőtt jegy	2 000 Ft/fő
Csoportos gyermek jegy	1 300 Ft/fő
Csoportos diák jegy	1 400 Ft/fő
Csoportos nyugdíjas jegy	1 500 Ft/fő

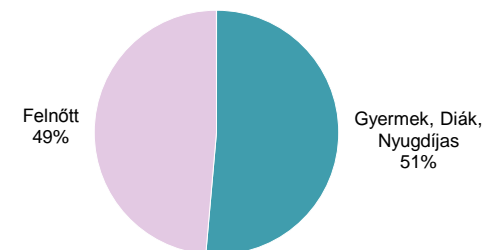
Alkalmazottak száma, 2013 (fő)	
Szellemi	42
Fizikai	122
Összesen	164

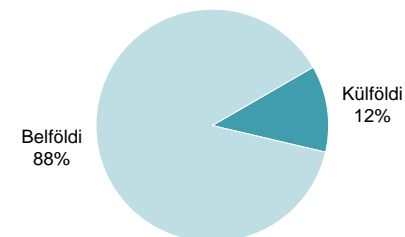
A látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

A külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás: Fővárosi Állat- és Növénykert

A fejlesztés célja egy innovatív, fenntartható, városfejlesztési mintaprojektként is funkcionáló közösségi tér, egy családi élménypark létrehozása. Három fő eleme a Pannon Park és biodóm kialakítása, a Mesepark létrehozása, és a Vidámpark örökösiként megmaradó műemlék játékok megőrzése.

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

A régi Vidámpark területével összesen 6,5 hektárral bővül az Állatkert a Pannon Park projekt keretében. Az Állatkert területe az 1950-es évektől mostanáig nem egészen 11 hektár volt, mely így 20 hektárra növekszik majd.

A Vidámparktól átvett területek fejlesztésének három fő eleme van: a megmaradó műemlék játékok, amelyek még az egykori vurstli és az Angolpark területéről származtak a második világháborút követő államosítási időszakból; az újonnan felépülő Mesepark, ahol a mesékből ismert állatokkal találkozhatnak a látogatók; valamint a Pannon Park, amelynek részét képezi a szubtrópusi csarnok (biodóm) is.

A Pannon Park a Kárpát-medence évmilliókkal ezelőtti, múltbeli élővilágát igyekszik felidézni. Ekkor hazánk éghajlata melegebb volt a mainál, és élővilága is egészen más képet festett. Ebben az időben a Kárpát-medencében olyan állatcsoportok képviselői is éltek, amelyek ma már csak trópusi, szubtrópusi területeken fordulnak elő. Bár az akkori ősi fajok ma már nem léteznek, de mai megfelelőik, rokonaik, leszármazottaik együttes bemutatása segíthet felidézni, milyen is lehetett a táj a Kárpát-medencében ebben a múltbeli időszakban.

A Pannon Park központi létesítménye egy úgynevezett biodóm. A hatalmas csarnokban a földtörténeti közelmúlt növény- és állatvilágát szimuláló környezet várná a látogatókat. A biodóm külsejét füves domb képezné, amelyen hatalmas üveglabok engedik be a fényt a csarnok belsejébe.

A fejlesztés főbb elemei közül várhatóan a Mesepark megvalósítására kerülhet hamarabb sor.

Tervezett fejlesztési költség: 15 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

Forrás: Fővárosi Állat- és Növénykert

A Magyar Műszaki - és Közlekedési Múzeum több mint 50 éves gyűjteményében a technika különböző területeinek tárgyait őrzi. 2013-ban közel 137 ezer látogatót fogadtak.

Az intézmény rövid ismertetése

- A múzeumban a hazai közlekedés történetét bemutató állandó és időszaki kiállítások mellett rendszeresen helyet kapnak érdekes, műszaki témájú időszaki kiállítások is. 2013-ban közel 137 ezer látogatót fogadtak.

Üzemeltetési adatok

- A múzeum egész évben várja látogatóit, különböző nyitvatartással a téli és nyári időszakban. Nyáron (májustól szeptemberig) keddtől péntekig 10-től délután 5-ig, hétvégén és ünnepnapokon pedig 10-től 6-ig fogadja a látogatókat, télen egy órával korábban zárnak minden nap. Hétfőn mindkét időszak alatt zárva tartanak.

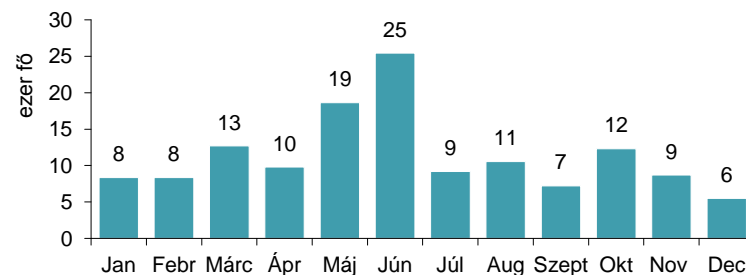
Jegy típusa	Jegyár
Felnőtt jegy	1 600 Ft
Kedvezményes jegy ¹	800 Ft
Budapest kártyával	1 300 Ft
Csoportos felnőtt jegy	600 Ft/fő
Csoportos diák jegy	300 Ft/fő
Éves bérlet	6 000 Ft/fő
Tárlatvezetés (magyar nyelvű)	5 000 Ft/csoport
Tárlatvezetés (idegen nyelvű)	6 000 Ft/csoport

Alkalmazottak száma, 2013 (fő)	
Szellemi	36
Fizikai	36
Összesen	72

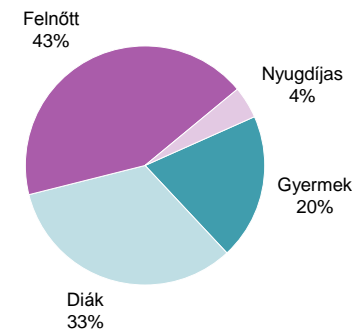
Megjegyzés: ⁽¹⁾ Kedvezményes jegy vásárlására jogosultak a 6-26 év közöttiek, 62-70 év közöttiek, valamint a legalább két 18 év alatti gyereket kísérő legfeljebb két közeli hozzátartozó

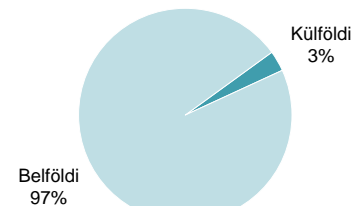
A látogatószám alakulása, 2013

Látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

Külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás: Magyar Műszaki- és Közlekedési Múzeum

A múzeum bővítése két lépésben valósul meg a tervek szerint: a bombatámadást szenvedett kupolacsarnok helyreállításával, és egy új felszíni épületszárny megépítésével.

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

A közönségigények változásával és a gyűjtemények fejlődésével a múzeum helyigénye is nőtt, s az 1987-es bővítés sem bizonyult elégségesnek. A Liget Budapest projekt keretein belül a Múzeum további bővítésére kerül sor, mely a tervek szerint két elemmel kerül kivitelezésre.

A terv egyik részeként a bombatámadást szenvedett 400 m²-es kupolacsarnok helyreállítása tervezett. A terv másik része pedig egy új felszíni épületszárny megépítését tűzte ki célul közel 3 000 m²- en a Hermina út és az Ajtósi Dürer sor sarkán, amely egyébként 1910 óta tervezett az épület színterületének bővítéseként.

A múzeum repülési- és űrhajózási kiállításának 1984 óta a Petőfi Csarnok adott otthont, mintegy 3 900 m²-en. A Csarnok átalakítása miatt ezek áthelyezéséről is gondoskodni kell, néhány emblemikus darabot kivéve, amelyek a Ligetben maradnak majd.

Tervezett fejlesztési költség: 7 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

A Vajdahunyadvár épületcsoportja 1991 óta műemlék. A múzeum látogatóinak száma 2013-ban elérte a 95 ezer főt.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak otthont adó Vajdahunyadvár épülete nem csupán múzeumépület, hanem egyben romantikus hangulatú palota is, amely Magyarország ezeréves építészettörténetének gyűjteménye is. Különleges egységekben mutatja be Magyarország ezeréves építészettörténetét kezdve a román kortól, a gótikán, a reneszánszon és a barokk stíluson át.
- A múzeum időszakos kiállítások mellett állandó kiállításokkal is várja vendégeit, területén könyvtár is található.
- A múzeum látogatóinak száma 2013-ban elérte a 95 ezer főt.

Üzemeltetési adatok

- A múzeum keddtől vasárnapig 10-5 óráig tart nyitva.

Jegy típusa	Jegyár
Felnőtt jegy	1 100 Ft
Gyermek jegy	550 Ft
Nyugdíjas jegy	550 Ft

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

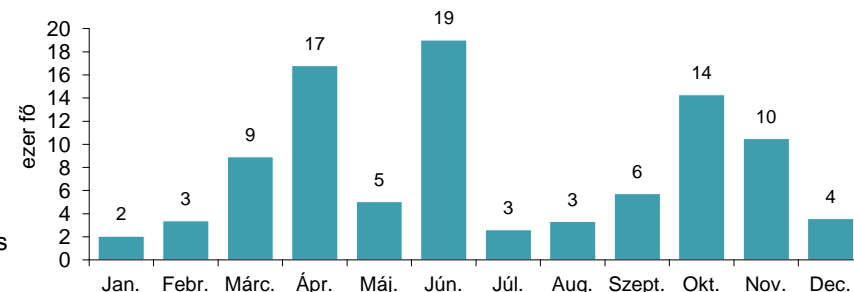
A tervek szerint a Magyar Mezőgazdasági Múzeum együttműködésével gasztronómiai központ kialakítása a cél a Vajdahunyadvár területén. A múzeum megújult koncepcióval működni és az új kiállítások mellett az épületben éttermek, rendezvényhelyszín kapna helyet, mely a budapesti és ezen belül a városligeti gasztronómiai kínálatot színesítené.

Tervezett fejlesztési költség: 3,7 milliárd forint

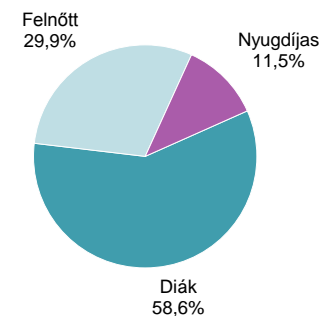
Forrás: Városliget Zrt.

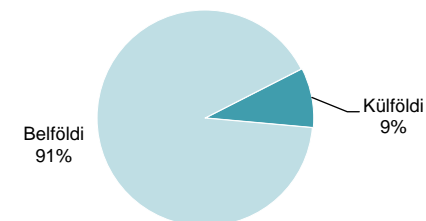
A látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

A külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás: Magyar Mezőgazdasági Múzeum

A Fővárosi Nagycirkusz Közép-Európa egyetlen kőcirkusza, a Liget Budapest projekt során az épület felújítása és bővítése tervezett. Cél egy olyan multifunkcionális kulturális intézmény létesítése, amely minden cirkuszművészeti irányzat bemutatására alkalmas.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Fővárosi Nagycirkusz befogadóképessége 1 850 fő. Az épület függetlenül az aktuális időjárástól télen és nyáron egyaránt nyitva áll a közönség előtt.
- A Fővárosi Nagycirkusz nem csak cirkuszi előadások helyszíne, hanem az ide látogatók számos egyéb kulturális eseményen is részt vehetnek. Rendeztek már itt többek között több komolyzenei hangversenyt, könnyűzenei koncertet divatbemutatót, sportrendezvényt, néptánc előadást, valamint színházi és operett előadást is láthattak a nézők.

Üzemeltetési adatok

- Nyitva tartás előadásoktól függően 11 órától, 15 órától, 17 órától és 19 órától.

Jegy típusa	Helyárak		
	1. Kategória	2. Kategória	3. Kategória
Teljes árú	3900 Ft	2900 Ft	2700 Ft
Nyugdíjas	3100 Ft	2700 Ft	2500 Ft
Gyermek	1900 Ft	1700 Ft	1500 Ft

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

Az épület felújítására és bővítésére kerül sor a projekt keretében. Cél egy olyan multifunkcionális kulturális intézmény létesítése, amely minden cirkuszművészeti irányzat bemutatására alkalmas. A mintegy 10 000m²-es telken elhelyezkedő új komplexum a cirkuszművészet, az artistaképzés, és a kulturális idegenforgalom nemzetközileg is kiemelten számon tartott fellegrárává válik majd a tervek szerint.

A Hungária Krt. alatti szerviz út és a mélygarázból induló gyalogos aluljáró kialakítása révén fizikai összeköttetés valósul majd meg az egyébként is fejlesztés alatt álló MACIVA Művészteleppel.

Tervezett fejlesztési költség: 3,2 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

A Széchenyi gyógyfürdő Budapest és egyben Európa legnagyobb fürdőkomplexuma. 2013-ban több mint 1,2 millió látogatót számlált, ezzel a leglátogatottabb intézmény a Városligetben.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Széchenyi gyógyfürdő építését 1909-ben kezdték meg Czigler Győző tervei alapján. A komplexum 3 kültéri és 15 beltéri medencével rendelkezik. A fürdő számos különböző gyógykezelési szolgáltatást is nyújt, és területén nappali kórház is működik.
- 2013-ban több mint 1,2 millió látogatót számlált, ezzel a leglátogatottabb intézmény a Városligetben.

Üzemeltetési adatok

- Az uszoda reggel 6 és este 10 között, a Társas Gőz és a Társas Termál pedig reggel 6 és este 7 óra között várja a látogatókat.

Jegy típusa	Jegyárak	
	Hétköznap	Hétfvégén
Napi belépő kabinos öltözővel	4 600 Ft	4 800 Ft
Reggeli/délelőtti úszóbelépő kabinos öltözővel (06:00-08:00)	4 300 Ft	4 500 Ft
Délutáni belépő kabinos öltözővel (Termál részleg 17 órától)	4 300 Ft	4 500 Ft

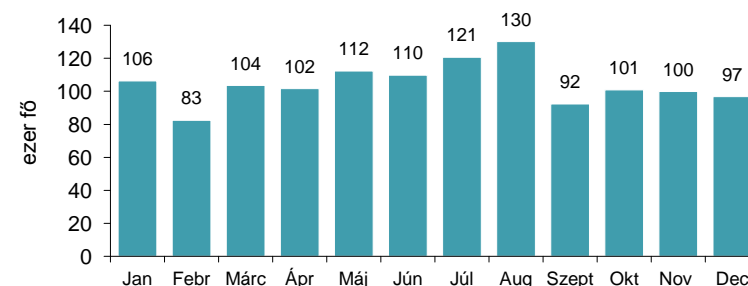
Tervek a Liget Budapest projekt keretében

A Széchenyi Fürdő átalakítása nem tervezett a Liget Budapest projekt keretein belül.

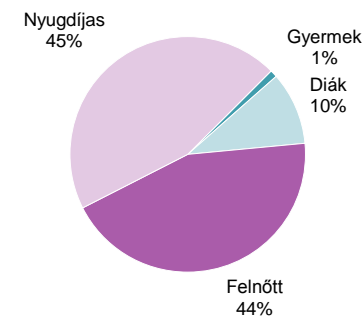
A Széchenyi fürdő üzemeltetőjének várakozásai szerint az éves látogatószám évente átlagosan 2,6%-kal fog növekedni 2014 és 2020 között. 2018-ban az éves átlagos növekedés meghaladhatja az 5%-ot is, köszönhetően a megújult Városliget növekvő népszerűségének.

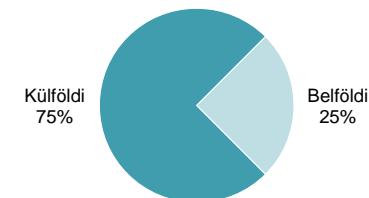
A látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

A külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás Széchenyi Fürdő

A Városligeti Műjégpálya a maga 12 ezer négyzetméterével Európa legnagyobb területű és legtávolabbi múltra visszatekintő, összefüggő szabadtéri műjégpálya.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Városligeti Műjégpálya 1870 óta nyújt téli kikapcsolódási lehetőséget az idelátogatóknak. Tavasztól ősziig sport- és kulturális jellegű rendezvényeket kínál, a tó pedig csónakázási lehetőséggel várja a kikapcsolódásra vágyókat.
- A létesítményen 2010 és 2011 között nagyszabású felújítást hajtottak végre és 2012-ben újra a teljes téli szezonban fogadta a látogatókat. 2013-ban a látogatók száma meghaladta a 130 ezer főt.

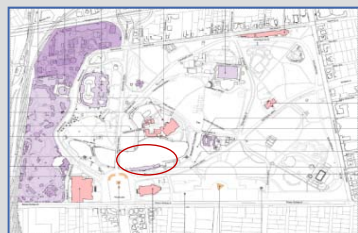
Üzemeltetési adatok

- A Műjégpálya márciustól novemberig zárva tart.

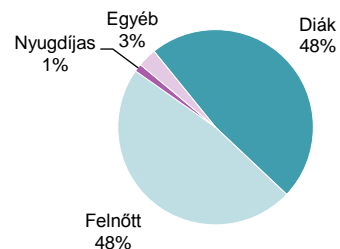
Jegy típusa	Jegyár
Felnőtt jegy	1 500 Ft
Diák jegy	1 000 Ft
Nyugdíjas jegy	1 000 Ft
Felnőtt bérlet	15 000 Ft
Diákberlet	10 000 Ft

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

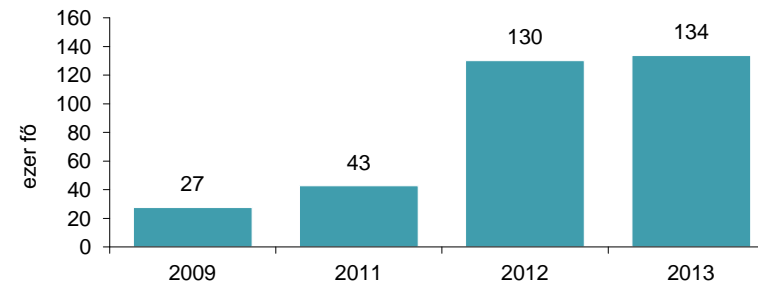
A Műjégpálya átalakítása nem tervezett a Liget Budapest projekt keretein belül.

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása

A látogatás szám alakulása 2009-2013

Megjegyzés: 2010-ben a Műjégpálya felújítás okán zárva tartott.

Forrás: Városligeti Műjégpálya

A Műcsarnok tevékenysége az elmúlt években tovább bővült az Ernst Múzeum, a Mélycsarnok és az M0 projektgaléria csatlakozásának köszönhetően.

Az intézmény rövid ismertetése

- A Műcsarnok a képzőművészet hírnökeként a XIX. század vége óta törekszik a jelenkori magyar művészeti és nemzetközi irányzatok legjavának bemutatására. Küldetésésként a hazai képzőművészet nemzetközi pozícionálását is szem előtt tartja – külföldi kiállítások kezdeményezése és publikációk révén színesíti a magyar kulturális életet.
- A Műcsarnok több mint 2 000 m²-es kiállítótere mellett az épület alagsori szintjén található a 120 m²-es alapterületű Mélycsarnok galéria, valamint az aulából nyílik egy 100 m² alapterületű projektterem is. Emellett egy filmvetítővel felszerelt, 100 fő befogadására alkalmas előadóterem, egy könyv- és ajándékbolt, valamint egy kávézó áll a közönség rendelkezésére. Ezek a terek a kiállítási időszakok között bérebe vehetők. A Műcsarnok könyvkiadási tevékenységét is végezi.

Üzemeltetési adatok

- Az intézmény keddtől vasárnapig 10-től este 6-ig tart nyitva csütörtök kivételével, amikor 12-től este 8 óráig várja látogatóit.

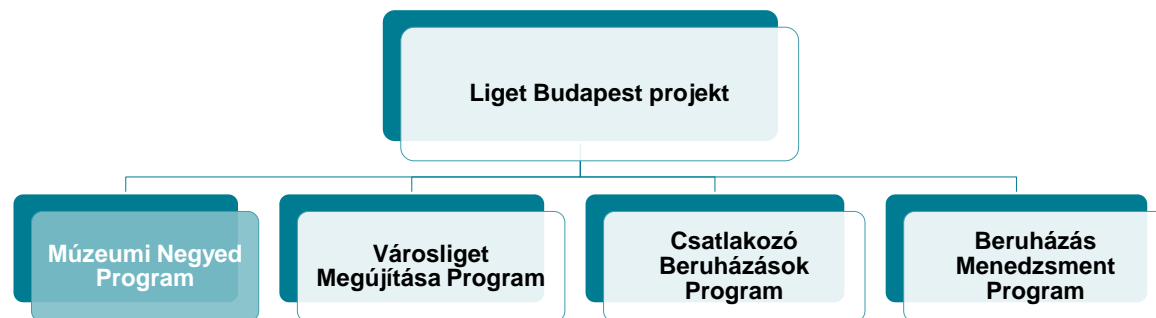
Jegy típusa	Jegyár
Normál jegy	1 800 Ft
Diák, pedagógus és nyugdíjas jegy	900 Ft
Családi jegy	2 700 Ft
Csoportos jegy (10 főtől)	1 300 Ft/fő
Csoportos diák, pedagógus és nyugdíjas jegy (10 főtől)	650 Ft/fő

Tervek a Liget Budapest projekt keretében

A Műcsarnok átalakítása nem tervezett a Liget Budapest projekt keretein belül.

A Múzeumi Negyed Program a Liget Budapest fejlesztés alapelemeként a magyar múzeumi intézményrendszer hat elemét köti be a már meglévő városligeti intézményhálózatba.

A Program célja

A Program keretében hat új intézmény kerül a Városliget intézményrendszerébe, melynek öt épület ad majd otthont. Az intézmények fele már létező, színvonalas múlttal rendelkező létesítmény.

Az épületeket egyidejűleg tervezik kivitelezni, 2016 márciusi kezdéssel.

Az intézmények rövid ismertetése

- A **Ludwig Múzeum** a nemzetközi Ludwig- hálózat részeként mutatja be a hazai – és nemzetközi kortárs művészetet egészen 1950-től napjainkig. Fontos feladata a hazai kortárs művészet nemzetközi kontextusba helyezése. A múzeumnak jelenleg 2005 óta a Művészetek Palotája épülete ad otthont, az épület Duna felőli oldalában.
- Az **Új Magyar Nemzeti Galériának** korábban a Budavári Palota épülete adott otthont. 2011. október 20-án kormányhatározat jelent meg arról, hogy 2012. február 29-ével a Magyar Nemzeti Galéria beolvad a Szépművészeti Múzeumszervezetébe. Az Új Nemzeti Galéria állandó kiállítása az 1800-tól 1950-ig terjedő időszakot öleli majd fel.

- A **Néprajzi Múzeum** 1872 óta működik Európa egyik legrégebbi etnográfiai intézményeként. Jelenlegi épületét 1975-től birtokolja a budapesti Kossuth téren.
- A **Magyar Építészeti Múzeum** a Kárpát - medencei építőipar és építészet bemutatását tűzte ki célul. A múzeum ötletét már egy évszázaddal ezelőtt is felvetették, azonban állandó saját kiállítóhellyel sosem rendelkezett, de a fenntartó segítségével, illetve külső helyszíneken rendszeresen valósított meg kiállításokat.
- A **Fotó Múzeum** célja a fotóművészet világhírű képviselői munkájának megismertetése a közönséggel, a közép- és kelet-európai régióra koncentráva.
- A **Magyar Zene Háza** egyszerre kiállító központ, és ismeretterjesztő élményközpont, amely a magyar zene világát készül bemutatni interaktív módon oktatási funkcióra és koncertrendezvényekre fókuszálva.

LIGET BUDAPEST.

A LIGET BUDAPEST PROJEKT KERETÉBEN ÉPÜLŐ
ÚJ MÚZEUMÉPÜLETEK ELHELYEZKEDÉSE
ÉS AZOK MAXIMÁLIS TERVEZÉSI TERÜLETEI

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum 1991 óta várja látogatóit Budapesten. A múzeum látogatóinak száma 2013-ban megközelítette a 45 ezret.

A jelenlegi Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum

- A budapesti Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumot 1989-ben alapította a német Ludwig házaspár.
- Az új múzeum első állandó kiállítása 1991-ben nyílt meg a Budavári Palotában, a Magyar Nemzeti Galéria rendezésében. A múzeum 2005-ben költözött át a Művészetek Palotájába.
- A múzeum látogatóinak száma 2013-ban megközelítette a 45 ezret.

Üzemeltetési adatok

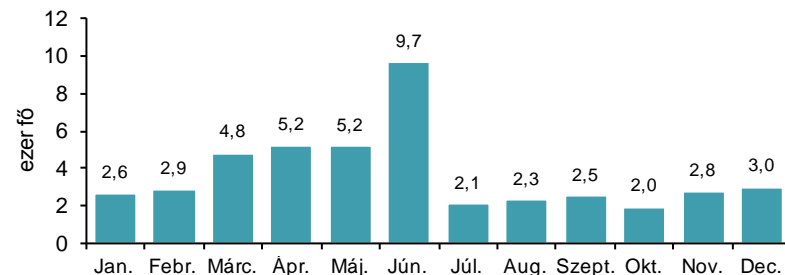
- Az intézmény állandó kiállításaira keddtől vasárnapig 10-től 6-ig várja az érdeklődőket, időszakos kiállításai este 8-ig tartanak nyitva. Hétfőn a múzeum zárva tart.
- Az időszakos kiállítások jegyárai változóak, a törvény értelmében meghatározott igénybe vehető kedvezmények természetesen itt is érvényesek. Az állandó kiállítások esetén igénybe vehető családi kedvezmények az alábbiak:

Családi belépőjegyek	Jegyár / család
Családi I. belépő (1 szülő és 1 gyerek / 6 év felett)	1 600 Ft
Családi II. belépő (1 szülő és legfeljebb 4 gyerek / 6 év feletti)	2 000 Ft
Családi III. belépő (2 szülő és legfeljebb 4 gyerek / 6 év feletti)	2 800 Ft

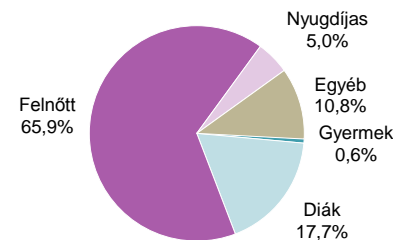
Alkalmazottak száma, 2013 (fő)	
Szellemi	47,5
Fizikai	3,5
Összesen	51

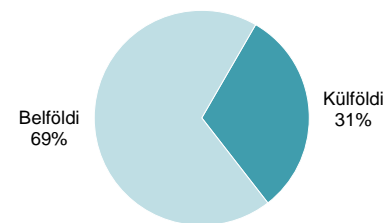
Látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása

A külföldi és belföldi látogatók aránya

Forrás: Ludwig Múzeum

Az új Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum egyedi feladatokat vállal a magyar múzeumi rendszerben, mint a kortárs művészet bemutatásának módszertani központja.

Kiemelt célja a magyar és nemzetközi kortárs művészet törekvéseinek párhuzamos bemutatása, a kortárs magyar művészet nemzetközi kontextusba helyezése.

Az új Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum, tervek a Liget Budapest projekt keretében

Az új intézmény az Új Nemzeti Galériával egy épületkomplexumban, annak egy önálló szárnyában helyezkedik majd el, és a hatvanas évektől napjainkig keletkezett műalkotásokat gyűjti és őrzi. Célja a hazai művészet nemzetközi környezetbe való integrálása, s ezt a térség művészetének legjelentősebb történeti és jelenkori tendenciáinak, nemzetközi művészeinek bemutatásával kívánja elérni. Nagy hangsúlyt fektetnek a régió fiatal, feltörekvő művészei alkotásainak beszerzésére is.

A kiállítások mellett a látogatók szórakoztatását szolgálja a videóterem és a Cinemateque - amely önálló moziteremként nagyjából 120 fő befogadására alkalmas, - valamint a múzeumpedagógiai- és szakmai terek, rendezvényterek, és egy kávézó is.

Látogatói összetétel

A múzeum célcsoportja elsősorban a fiatal felnőttek. Az új intézményben az eddigieknél nagyobb számú külföldi látogatóra számítanak, elsősorban szervezeten érkező turistacsoportokra, illetve a szintén szervezeten érkező belföldi turistákra és az oktatási intézményekből érkező csoportokra. Az új Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum látogatóinak tervezett száma 150 ezer fő évente.

A tervek szerint egy átlagos hétköznapon délelőtt 10 és este 6 óra között kb. 300-400 látogató várható. Többségük: külföldi turisták, pedagógusok diákcsoportokkal. Egy átlagos hétvégi napon kb. 600-700 látogató várható, többségükben hazai, fiatal felnőttek. A maximális egyidejű látogatószám a múzeumban 650 fő.

Egy rendezvényt is kínáló hétköznapon vagy hétvégén (családi program, szakmai rendezvény, kiállítás megnyitó stb.) a programok közönsége megnöveli a szokásos látogatók számát, ami ekkor napi 800 fő körülire tehető.

Konceptió - Új Nemzeti Galéria (Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum)			
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	50 000	m2
1.a	Kiállító tér	18 100	m2
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	4 000	m2
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadóterem, közlekedő, mellékhelyiségek, vendéglátás, üzletek, stb.)	10 700	m2
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	7 200	m2
2.	Létszám adatok		
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	400	fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	550 000	fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	1 650	fő
3.	Parkolószám	405	db
3.a	Látogatói parkoló	315	db
3.b	Dolgozói parkoló	90	db

Forrás: Városliget Zrt.

Az Új Nemzeti Galéria és a Ludwig Múzeum együttműködése

A két intézmény közös épületben lesz elhelyezve, azonban intézményi önállóságukat teljes mértékben megőrizve működnek majd tovább.

A szervezeti átalakulás momentumaként az Új Nemzeti Galériának az 1800-1950 közötti művészetet bemutató állandó kiállításától az épület elhagyása nélkül, ugyanazon a szinten tovább lehet majd haladni a Ludwig Múzeum 1950 utáni művészetet bemutató állandó tárlatára, így az elmúlt két évszázad képzőművészetének állandó tárlatait egy épületben, megszakítás nélkül végig lehet majd járni.

A jelenlegi Magyar Nemzeti Galéria 2005 óta a Budai Várban található. Az intézmény 2013-ban több mint 347 ezer látogatót fogadott.

A jelenlegi Magyar Nemzeti Galéria

- 2005-ben a Ludwig Múzeum Művészetek Palotájába való költözésekor a Budai Várban felszabaduló helyen hozták létre a Magyar Nemzeti Galériát, mely a középkortól napjainkig gyűjti a magyarországi és a magyar művészet emlékeit, valamint kölcsönöz és készít teljes kiállításokat a magyar művészetről nem csak hazai múzeumokba, hanem európai intézmények számára is.
- A Magyar Nemzeti Galéria 2013-ban több mint 347 ezer látogatót fogadott.

Üzemeltetési adatok

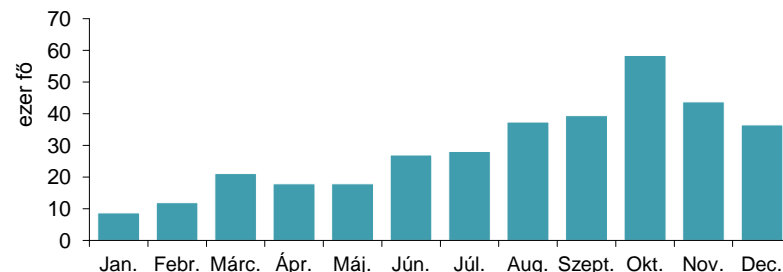
- Az intézmény keddtől vasárnapig 10-től 6-ig várja az érdeklődőket, hétfőn zárva tartanak.
- Az állandó kiállításra érvényes felnőtt jegyár 1400 Ft, az időszakos kiállítások ára változó. Az árakból különböző mértékű kedvezményben részesülhetnek az arra jogosultak, a törvényben foglaltak szerint.

Jegy típusa (állandó kiállítás)	Jegyár
Teljes árú jegy	1 400 Ft/fő
Fotójegy	500 Ft/fő
Videójegy	1 000 Ft/fő

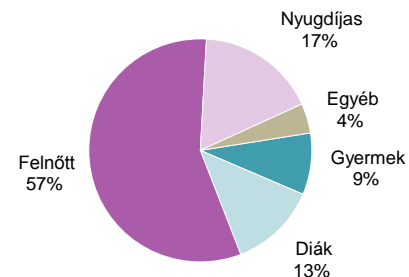
Alkalmazottak száma (együtt a Szépművészeti Múzeummal), 2013 (fő)	
Összesen	310

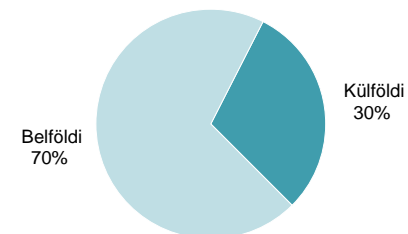
A látogatószám alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

Külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás: Magyar Nemzeti Galéria

Az Új Nemzeti Galéria célja, hogy ne csak turisztikai célponttá, illetve a tanulás és ismeretadás kiemelt bázisává váljon, hanem egyben nemzeti identitásteremtő helyszínné is.

Az Új Nemzeti Galéria, tervek a Liget Budapest projekt keretében

2012. szeptember 1-jétől - 55 évvel az egykori intézményi szétválasztás után- a Szépművészeti Múzeum és a Nemzeti Galéria a kormány döntése alapján szervezetileg újraegyesült. A két intézmény kiállítási struktúrája is átalakításra kerül, melynek értelmében a Városligetben felépülő Új Nemzeti Galéria az újraegyesített Szépművészeti Múzeum és Magyar Nemzeti Galéria 1800 és 1950 közötti magyar és nemzetközi gyűjteményeivel várja majd párhuzamosan a látogatókat, így helyezve nemzetközi kontextusba a magyarországi művészet történetének adott fejezeteit.

Az ezt megelőző korszakokat, az antikvitás és a régi mesterek műveit a Szépművészeti Múzeum, az 1950 utáni magyar és nemzetközi művészetet pedig a Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum mutatja majd be. Utóbbi intézményi önállóságát megőrizve külön épületszárnyban, a Nemzeti Galériával közös épületben.

A múzeum egyben művészettörténeti tudományos kutató hely is, melyben önálló műhelyként fog működni a GAIA lab.

Látogatói összetétel

Az Új Nemzeti Galéria egyaránt kínál programot a családoknak, és a felnőtteknek. Kiemelt célcsoportnak tekintik az óvodásokat, az általános- és középiskolásokat, nekik szólnak célzottan a múzeumpedagógiai programok. Az iskolai elfoglaltságokon kívül a kisiskolás korú gyermekeket és tinédzsereket szüniidőben is várják, valamint a családokat, felnőtteket, és a különböző fogyatékkal élőket is tárt karokkal fogadják. A várható éves látogatószám sikeres működtetés esetén elérheti a 400 ezer főt. Az Új Nemzeti Galéria épületének tervezett befogadóképessége 1 000 fő egyidejűleg. A napi maximális kapacitás 8 000 fő.

A múzeum közösségi és kiállítóterei felkészültek az idegen nyelvű látogatók fogadására, a programok külön hangsúlyt helyeznek a Magyarországon élő és dolgozó külföldi állampolgárok, és az ide látogató külföldi turisták igényeire.

Koncepció - Új Nemzeti Galéria (Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum)			
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	50 000	m ²
1.a	Kiállító tér	18 100	m ²
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	4 000	m ²
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadóterem, közlekedő, mellékhelyiségek, vendéglátás, üzletek, stb.)	10 700	m ²
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	7 200	m ²
2.	Létszám adatok		
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	400	fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	550 000	fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	1 650	fő
3.	Parkolószám	405	db
3.a	Látogatói parkoló	315	db
3.b	Dolgozói parkoló	90	db

Forrás: Városliget Zrt.

Az épület akadálymentesítésére is gondoltak, ennek fényében készülnek majd sietek és nagyothallók számára szöveges információk, valamint tapintható tárlatok gyengénlátóknak.

A látogatók várhatóan 60% körüli aránya nem csak a kiállításokra lesz kíváncsi a múzeumban, hanem egyéb szolgáltatásokat is igénybe vesz majd. Ilyenek például a közvetlenül a kiállításokhoz kapcsolódó audioguide-ok, okostelefonos alkalmazások, tárlatvezetések, családi programok vagy a nem közvetlenül a műtárgyakhoz kapcsolódó szolgáltatások (koncert, színház), és kényelmi szolgáltatások is (étterem, kávézó).

Az Új Nemzeti Galéria tervezett fejlesztési költsége: 32,3 mrd Ft

Forrás: Városliget Zrt.

A Néprajzi Múzeum 1872 óta működik. Jelenleg a Kossuth téren található 1975 óta, a korábban Igazságügyi Palota céljaira épült épületben.

A jelenlegi Néprajzi Múzeum

- A Néprajzi Múzeum gyűjteményének első nagyszabású kiállítása a Városligethez kötődik, amely az itt rendezett 1896-os millenniumi kiállítás 24 lakóházából álló multietnikai néprajzi falujában valósult meg. A múzeum magyar népi kultúrát reprezentáló gyűjteménye mellett jelentős tárgyi anyaggal rendelkezik európai és Európán kívüli területekről is. Feladatának tekinti a kortárs tárgykultúra és a mindennapi élet dokumentálását és feldolgozását.
- A Néprajzi Múzeum által őrzött objektum-együttes részei: a Műtárgygyűjtemények, az Etnológiai Archívum és a Könyvtár.
- A múzeum 2013-ban több mint 60 ezer látogatót fogadott.

Üzemeltetési adatok

- A múzeum keddtől vasárnapig 10-től 6 óráig várja látogatóit, hétfőn zárva tartanak.

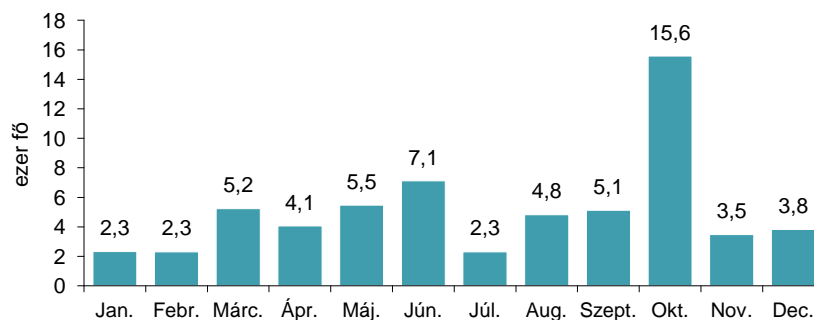
Jegy típusa	Jegyár
Kombinált belépő	1600 Ft
Kedvezményes kombinált belépő	700 Ft
Állandó kiállítás belépő	1000 Ft
Kedvezményes belépő az állandó kiállításra	500 Ft-tól
Tárlatvezetés (magyar nyelvű)	6000Ft/csoport
Tárlatvezetés (idegen nyelvű)	8000Ft/csoport

Látogatói összetétel

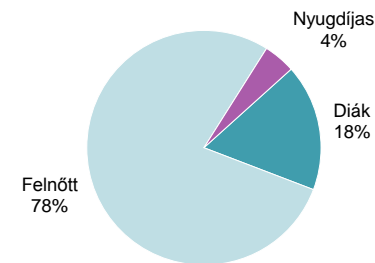
A múzeum jelenlegi látogatóit korcsoport és részvétel szerint is hat csoportba sorolja: kisgyerekek (0-6), gyerekek és fiatalok (6-18), felsőoktatás résztvevői (18-26), fiatal felnőttek (20-30), felnőttek (20-), idősek (60-).

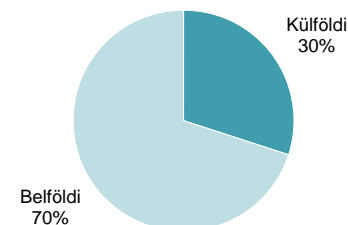
A látogatók számának alakulása, 2013

A látogatók korcsoportonkénti megoszlása, 2013

A külföldi és belföldi látogatók aránya, 2013

Forrás: Néprajzi Múzeum

Az új térben megnyíló új Néprajzi Múzeum számára a történeti örökség továbbvitele az egyik fontos szerep, ami kiegészül az új kutatási és kiállítási témák és nézőpontok megfogalmazásával.

Az új Néprajzi Múzeum, tervek a Liget Budapest projekt keretében

Az új épületben az Etnológiai Archivum és a Néprajzi Múzeum Könyvtára, valamint ezek raktárai lesznek elhelyezve. A műtárgygyűjtemények az állandó és időszakos kiállítások, valamint a látványraktárak anyagán kívül nem az új múzeumépületben, hanem a közelben épülő Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központban kapnak elhelyezést.

A korszerű, látogatóbarát terek és az épület változatos funkciói valódi társadalmi intézményi küldetésében segítik a múzeumot. A látogatólétszám növekedése mellett a társadalmi kapcsolati háló sűrűségét – ezzel párhuzamosan a társadalmi beágyazódást segíti elő a fejlesztés az intézmény számára. Az így kialakuló kapcsolatok minősége és intenzitása is mérőszám a korszerű múzeum számára.

Az új Néprajzi Múzeum célcsoportja a külföldi turisták, pedagógusok diákcsoportokkal, kiránduló diákcsoportok, családok kisebb és nagyobb gyerekekkel, ezen felül munkaidőn kívüli felnőtt programok, illetve napközbeni idős programok résztvevői. Várható egyidejű maximális látogatószám 700 fő. Egy átlagos hétvégén napi kb. 7-800 látogató várható.

Egy rendezvényes hétköznapon vagy hétvégén (családi program, szakmai rendezvény, kiállítás megnyitó, stb.) a programok közönsége jelentősen megnöveli a szokásos látogatók számát, ami így napi 1 200-1 500 fő közé tehető. Az intézmény céljainak megfelelően kialakított épületben, sikeres működtetés esetén a látogatók tervezett száma elérheti a 250 ezer főt évente.

Speciális látogatókört képviselnek a múzeumban a kutatók - számukra kutatóhelyiségek biztosítottak, valamint a VIP személyek, és a zárt-körű, csoportos események résztvevői. Számukra pedig különterem áll rendelkezésre prezentációs lehetőséggel.

A tervezett fejlesztési költsége: 14,7 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

Konceptió - Néprajzi Múzeum			
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	20 000	m2
1.a	Kiállító tér	10 100	m2
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	4 600	m2
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadótermek, közlekedő, mellékhelyiségek, vendéglátás, üzletek, stb.)	3 200	m2
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	3 100	m2
2.	Létszám adatok		
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	125	fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	250 000	fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	700	fő
3.	Parkolószám	216	db
3.a	Látogatói parkoló	176	db
3.b	Dolgozói parkoló	40	db

Forrás: Városliget Zrt.

Az új épület portfóliójában a következők találhatóak (az egyes kiállításokban kialakított speciális közönségkapcsolati tér felhasználásával):

- állandó kiállítás - helyben és virtuális formában
- időszakos kiállítások - helyben és virtuális formában
- gyerekmúzeumi interaktív kiállítások - helyben és virtuális formában
- látványraktár

A kiállítások akadálymentesek, a közönségkapcsolati tereket kényelmes pihenőhelyek egészítik ki.

A Magyar Építészeti Múzeumnak kifejezett célja, hogy kiállításával és programjaival növelje a magyar építészet ismertségét és elismertségét a világban.

Az intézmény rövid ismertetése

A Magyar Építészeti Múzeum korábban állandó saját kiállítóhellyel sosem rendelkezett, de a fenntartó segítségével, illetve külső helyszíneken rendszeresen valósított meg kiállításokat. Mindennek ellenére inkább kutatóhelyként volt ismert egyetemi hallgatók, műemléki helyreállítások szakértői, művészettörténészek, újságírók számára.

Az új Magyar Építészeti Múzeum alapelve, hogy az építészet közügy, az első gondolatától a tervezés és építés folyamatán át a használat folyamatáig. A lakótérrel, a mindennapi élet helyszíneként szolgáló épülettel és a településsel kapcsolatos ügyekben a polgárok nyilvános fórumaként szolgál, ugyanakkor a probléma centrikus, nem kizárólag építési feladatok megoldásában megnyilvánuló építészeti gondolkodást közvetíti és érthetővé teszi az azt nem ismerők számára is.

A Magyar Építészeti Múzeumnak kifejezett célja, hogy kiállításával és programjaival növelje a magyar építészet ismertségét és elismertségét a világban.

Látogatói összetétel

A Magyar Építészeti Múzeum tervezett éves látogatószáma sikeres működtetés esetén elérheti a 80 ezer főt, míg a várható legnagyobb egyidejű látogatószám 500 főre tehető.

A múzeum legfontosabb célcsoportját a gyerekek és családok alkotják. Mellettük kiemelt fontosságúak a fiatal felnőttek, különösen a művészeti hallgatók és az építőiparral kapcsolatos szakmák tanulói.

A múzeum kifejezett szándéka, hogy a kreatív szakmák iránt érdeklődő és elkötelezett fiataloknak fórumot biztosítson. Az élethosszig tartó tanulás jegyében az intézmény a felnőtteket is meg kívánja szólítani.

A tervezett fejlesztési költsége: 4,46 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

Konceptió - Magyar Építészeti Múzeum		
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	7 500 m2
1.a	Kiállító tér	2 700 m2
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	1 500 m2
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadóterem, közlekedő, mellékhelyiségek, vendéglátás, üzletek, stb.)	1 300 m2
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	1 300 m2
2. Létszám adatok		
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	30 fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	80 000 fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	500 fő
3. Parkolószám		
3.a	Látogatói parkoló	47 db
3.b	Dolgozói parkoló	15 db

Forrás: Városliget Zrt.

Az új Fotó Múzeum nem csak Budapest Közép-Európa egyik legjelentősebb fotográfiai gyűjteménye, kiállítóhelye, hanem fotográfiai kutatóközpont is lesz a tervek szerint.

Az intézmény rövid ismertetése

A jelenlegi Magyar Fotográfiai Múzeum 1991 óta működik Kecskeméten, a város volt zsinagógájának épületében. Ez az egyetlen országos gyűjtőkörű szakmúzeum, mely kizárólag fotográfiai gyűjtésével, feldolgozásával, publikálásával és kiállításával foglalkozik; s melynek elsősorban művészeti értékű, de a fotográfia minden irányzatát képviselő gyűjteménye van.

A kiállítóterem mellett rendezvényterem, szakmai oktatásra, és gyermekcsoportok fogadására alkalmas múzeumpedagógiai terem, valamint könyvtár és kávézó várja az ide látogatókat.

Látogatói összetétel

A múzeum fő célcsoportja a fotográfia iránt érdeklődők köre, korcsoporti behatárolás nélkül. A fotóművészet, a különböző alkalmazott műfajok, a fotótechnika iránt érdeklődők számára szeretne minél szélesebb körű programkínálatot nyújtani. Külön látogatói kategóriába sorolhatók a kutatók és azok a szakemberek, akik a fotótechnikai helyiségekhez (fotólabor, műterem) kapnak hozzáférési lehetőséget.

A FotóMúzeum Budapestben egy átlagos hétköznapon kb. 350-400, egy átlagos hétvégén kb. 5-600 látogató várható. Többségük: hazai és külföldi turisták, kiránduló diákcsoportok, családok kisebb és nagyobb gyerekekkel, valamint a laikus nagyközönség.

Egy rendezvényt is kínáló hétköznapon vagy hétvégén (családi program, szakmai rendezvény, kiállítás megnyitó stb.) a programok közönsége jelentősen megnöveli a szokásos napi látogatói számot, ami így 1 000-1 200 fő körülire tehető. A múzeum befogadóképessége maximum 500 fő egyidejűleg, az éves tervezett látogatószám sikeres működtetés esetén elérheti a 200 ezer öt.

A múzeum kisiskolásoktól az idős korosztályig mindenki számára kínál, tartalmukban és módszertanilag az életkori sajátosságokhoz igazított, szakképzett múzeumpedagógusok bevonásával vezetett programokat.

A múzeumpedagógiai foglalkozások az állandó és időszakos kiállítások megismertetésén túl kiterjednek a fotólaborban és a műteremben folytatott oktatásra is.

Konceptió - Magyar Fotográfiai Múzeum		
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	7 500 m2
1.a	Kiállító tér	2 300 m2
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	600 m2
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadóterem, közlekedő, melléképületek, vendéglátás, üzletek, stb.)	2 200 m2
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	1 100 m2
2.	Létszám adatok	
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	22 fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	200 000 fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	500 fő
3.	Parkolószám	55 db
3.a	Látogatói parkoló	40 db
3.b	Dolgozói parkoló	15 db

Forrás: Városliget Zrt.

Az új épület portfóliójában a következők találhatóak:

- kutatószolgálat - kutatószoba
- ismeretterjesztő előadásokon bemutatott műtárgyak
- szakmai programokon bemutatott műtárgyak
- könyvtár és archívum
- VIP programok
- fotólabor
- fotóműterem

A tervezett fejlesztési költsége: 4,46 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

Az intézmény létrehozásának célja, hogy a hazai és a Magyarországra látogató külföldi közönség számára közérthető és élményt adó módon átfogó információt nyújtson a magyar zeneművészet fejlődéséről és jellegzetességeiről.

Az intézmény rövid ismertetése

Jelenleg nincs olyan intézmény Magyarországon, amely bemutatná a rendkívül gazdag magyar zenei hagyomány átfogó történetét. A tervezett állandó kiállítás elsősorban a klasszikus zenére fókuszál majd, de betekintést nyújt a kárpát-medencei magyar népzene, a kortárs muzsika, a könnyűzene és az operett világába is. A Magyar Zene Háza a magyar zenetörténet bemutatása mellett egyben természettudományos ismereteket is kíván nyújtani a hang fizikai és a hallás fiziológiai természetéről.

A Magyar Zene Háza nem rendelkezik saját gyűjteménnyel. A kiállítás nem elsősorban egyedi tárgyak bemutatásán nyugszik, hanem sokoldalú élményt kíván nyújtani a modern muzeológia széles interaktív eszköztárának segítségével. Az állandó kiállítás további két nagyobb egységre bomlik: zenetörténetre és a hang/hallás természetének bemutatására.

Az intézmény kiállító tereken túl kamara hangversenyre, hangszerbemutatókra, tánccházi rendezvényekre is alkalmas előadóteremmel rendelkezik, valamint a múzeumpedagógia speciális igényeit kielégítő több kisebb térrel. Az intézményhez tervezetten szabadtéri színpad is kapcsolódni fog.

Látogatói összetétel

Célcsoport elsősorban a legszélesebb értelemben vett, zene iránt fogékony közönség. Nem csak a belföldi iskoláskorú gyermekek (iskolai osztályok) és a családok, hanem a világhírű magyar zene iránt érdeklődő külföldi turisták is. A tervezett éves látogatószám sikeres működtetés esetén elérheti a 200 ezer főt, az épület maximális egyidejű befogadóképessége 500 fő.

Fontos, hogy az új intézmény zenepedagógiai központként is működjön, már a legkisebbeket is ismeretekhez és élményhez juttatva.

A tervezett fejlesztési költsége: 6,1 milliárd forint

Forrás: Városliget Zrt.

Konceptió - Magyar Zene Háza			
1.	Tervezett összes bruttó alapterület	8 500	m2
1.a	Kiállító tér	2 600	m2
1.b	Kiállítási kiszolgáló (raktár, restaurálás, közlekedők, stb)	1 500	m2
1.c	Közönségforgalom (múzeumpedagógia, előadóterem, közlekedő, mellékhelyiségek, vendéglátás, üzletek, stb.)	1 600	m2
1.d	Igazgatás, üzemeltetés (irodák, gépészet)	1 100	m2
2.	Létszám adatok		
2.a	Épületben dolgozó munkatársak száma	30	fő
2.b	Tervezett éves látogatószám	200 000	fő
2.c	Tervezett maximális egyidejű látogatószám	500	fő
3.	Parkolószám	65	db
3.a	Látogatói parkoló	45	db
3.b	Dolgozói parkoló	20	db

Forrás: Városliget Zrt.

A Liget Budapest projekt célja, hogy egy egyedülálló komplexitású és kiemelkedő rangú családi élményparkként kerüljön majd fel az európai turisztikai térképre, így a tervek szerint az iskolai és egyéni látogatók mellett a családok látogatják majd nagy számban az intézményt, így fontos, hogy a különböző korú látogatók egy időben találjanak vonzó programot a házban.

A Zeneház szorosan kapcsolódik a művészeti ágakat külön-külön bemutató, közelben felépítendő múzeumokhoz. Egy idelátogató turista így egy jól behatárolt területen kaphat képet a képzőművészetről (Új Nemzeti Galéria, Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum), a fotóművészetről (FotóMúzeum Budapest), a népművészetről (Néprajzi Múzeum), az építőművészetről (Magyar Építészeti Múzeum) és a Magyar Zene Házának köszönhetően a zenéről.

A kereslet várható alakulása

A fejezet célja a Városliget mint létesítmény sikeres működését biztosító főbb keresleti szegmensek elemzésének bemutatása. A potenciális kereslet meghatározásához a hasonló komplex parkok és attrakciók jellegzetességei és tendenciái is elemzésre kerültek.

Előzmények

Ebben a fejezetben a Városliget újonnan épült, megújult intézményeit, tereit 2018-tól várhatóan rendszeresen igénybe vevő, és ezáltal a létesítmény sikeres működését biztosító főbb keresleti szegmensek elemzését mutatjuk be.

A nemzetközi és hazai tapasztalatok alapján elmondható, hogy a tervezett beruházás iránti potenciális keresletet első sorban a belföldi látogatók, másodsorban a Magyarországra utazó külföldi turisták jelentik.

A potenciális kereslet meghatározásához a hasonló komplex parkok és attrakciók jellegzetességeit és tendenciáit is figyelembe vettük. E trendek közül a legfontosabbak a következők:

- A parkok és attrakciók összes látogatója közül mintegy 60-80% a belföldi vendég;
- A hazai és környező országokbeli látogatók egy ilyen jelentős vonzerő kedvéért általában maximum két-három órát hajlandók utazni;
- Azok, akik a látványosságok eléréséhez fél óránál kevesebbet utaznak rövidtávon ugyan nagyobb érdeklődést mutatnak a létesítmények iránt, hosszútávon azonban ez a különbség eltűnik; valamint
- Az intézmények közötti kombinált jegyekkel, bérletekkel ösztönözni lehet a látogatókat, hogy egy bizonyos időszakban több attrakciót is meglátogassanak és így magasabb látogatásszám érhető el.

A keresletre ható feltételezések

A keresleti előrejelzések esetében számos olyan feltételezéssel éltünk, amelyek a Liget Budapest projekt jelenlegi szakaszában még nem eldöntött kérdések.

Várható nyitva tartás

- Mivel a Városliget létesítményeinek túlnyomó többsége fedett tevékenységet kínál a látogatóknak, ezáltal ezek egész évben üzemeltethetők.
- A jelenlegi gyakorlatnak megfelelően az intézmények napi nyitvatartási ideje a nyári szezonban hosszabb, ősztől tavaszig valamelyest rövidebb lesz. A későbbiekben érdemes megvizsgálni a chicagói Millennium Park üzemeltetési modelljét, mely a park folyamatos látogatottsága érdekében az egyes intézményeket a nap más időszakában tartja nyitva és így „adják át” ezek a látogatókat egymásnak. Így oldható meg, hogy valamely intézmény csak kora délutánig, míg egy másik akár az éjszakába nyúlóan is nyitva tart.
- Az intézmények iránti kereslet további növelése érdekében a késő esti órákban különleges események, pl. koncertek, filmbemutatók, vállalati rendezvények is tarthatók.

A Városliget régi/új intézményeinek irányítása

- Elemzéseink során azzal számoltunk, hogy a Városliget intézményeinek promócióját és marketingjét egy erre a feladatra létrehozott társaság végzi, mely egyik fontos szerepe az egységes arculat kialakítása és kommunikáció annak érdekében, hogy a Liget Budapest valódi márkává válhasson nemcsak Magyarországon, hanem a környező országok körében és a tágabb nemzetközi piacon is.
- A nemzetközi trendekhez hasonlóan kedvezményeket biztosító, egyfajta Liget kártya bevezetésével is számoltunk, mely nagyobb látogatásszámot jelenthet az egyes intézmények számára, hiszen a Városligetbe érkező látogatók számára ösztönzőleg hathat, ha komoly kedvezmények állnak rendelkezésre több intézmény látogatása során.

A két fő szegmens, amelynek tagjai feltehetően célcsoportot jelentenek a Városliget intézményei számára: A Liget vonzókörzetének lakosai, és a nagyobb távolságból érkező külföldi turisták.

Keresletelemzés

Vizsgálatunk során meghatároztunk több látogatói szegmenst, melyek a megújult Városliget intézményeit, illetve tereit fogják felkeresni:

Intézménylátogatók

■ A Városliget vonzókörzetének lakosai

- Budapesti lakosok, akik rövidebb vagy hosszabb időre kilátogatnak a Városligetbe, hogy meglátogassák a megújult kínálati elemek valamelyikét; továbbá
- A Városligettől
 - 1 óra utazási távolságra lakó magyarok köre
 - 2 óra utazási távolságra lakó főként magyarok és környező országok lakosainak köre
 - 3 óra utazási távolságra lakó magyarok és környező országok lakosainak köre.

■ Nagyobb távolságból érkező külföldi turisták

- Budapestre turisztikai céllal, 1 vagy több napra érkező szabadidős és üzleti látogató, a főváros e megújult attrakciója megtekintése céljából akár meg is hosszabbítja magyarországi tartózkodási idejét.
- Azon jellemzően családos külföldi turisták, akik a Liget Budapest projekt vonzereje és ismertsége révén Budapest mellett döntenek több napos városlátogatás céljából.

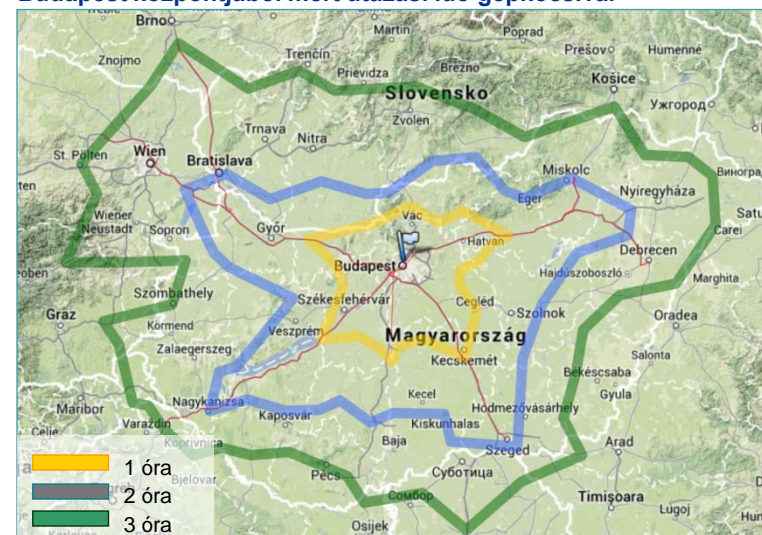
Parkhasználók

- Jellemzően budapesti lakosok, akik nem váltanak belépőt egyik intézménybe sem, hanem a Városligetet megújult zöld felületei és terei, éttermei és nagyobb rendezvényei miatt látogatják.

A Városliget vonzókörzetének lakosságának meghatározása

A magyar és a környező országok lakosságának lélekszáma és területi eloszlása alapján a közúti távolság figyelembevételével számszerűsítettük a lakosság számát a Városligettől mért 1, 2 illetve 3 órányi, gépkocsival történő utazási távolságra. A különböző utazási távolságokat a következő térkép mutatja be.

Budapest központjából mért utazási idő gépkocsival

Városliget 3 órás vonzókörzetének lakosság száma

Vonzókörzet lakossága	Lélekszám	Belföld	Külföldi
Budapest	1 740 000	100%	0%
Budapesten kívül, 1 óra távolságra lakók	2 210 000	100%	0%
1 és 2 óra távolságra lakók	2 800 000	90%	10%
2 és 3 óra távolságra lakók	5 550 000	55%	45%
Összesen	12 300 000		

A Városliget

vonzáskörzetének 12,3 millió lakosságból feltételezéseink alapján közel 1,5 millió vendég fog ellátogatni a Városliget valamely intézményébe, ami évente 4,4 millió látogatást jelent ebben a szegmensben.

Főbb jellemzők

- A szabadon elkölthető jövedelmük alapján egy átlagos családnál többet képesek költeni;
- Szeretnek családjukkal új attrakciókat felkeresni és a gyerekek szórakozása kedvéért programokat keresnek.
- Szeretnek a szórakozás kedvéért évente néhányszor Budapestre utazni (pl. bevásárolni, jól enni, ellátogatni az állatkertbe stb.);

AI-szegmensek

- **Budapest lakossága:** akiket kultúra iránti érdeklődésük vezérel és akár hétköznap is ráérnek; valamint családosok gyermekkel, akik az egész család számára keresnek kikapcsolódási lehetőséget, inkább a hétvége ideje alatt. Hangulatos vendéglátó helyeket keresők, különleges városi környezetben
- **Budapesten kívül, 1 óra távolságra lakók:** inkább hétvégén, családdal érkeznek, de a múzeumok, szabadidős intézmények és éttermek iránt érdeklődők akár hétköznap is ellátogatnak a fővárosba;
- **1 és 2 óra távolságra lakók:** inkább hétvégén érkeznek a Ligetbe, akár gyakrabban;
- **2 és 3 óra távolságra lakók:** ritkábban jönnek a Ligetbe, viszont a potenciális célcsoport mérete itt a legnagyobb.

Feltételezések

- **Megszerzési arány:** mivel az utazás költségekkel és idővel jár, ezért a potenciális látogató lakhelyének a Ligettől való távolság növekedésével csökken a megszerzési ráta;
- **Évenkénti látogatások száma:** a megszerzési rátához hasonló okokból kifolyólag az évenkénti látogatások száma is csökken a potenciális látogató lakhelyének a Ligettől való távolság növekedésével;
- **Egy látogatás során felkeresett intézmények átlagos száma:** az előzőekkel ellentétben, egy messzebről érkező látogató nagyobb eséllyel látogat meg több intézményt.

Becsült látogatásszám

- Számításunk alapjául a KSH lakosságstatisztikáit vettük, amelyek alapján több mint 12,3 millió potenciális látogató jöhet szóba. Ehhez a célpiac-mérethez táblázatban található feltételezéseket alkalmaztuk, amely alapján közel 1,5 millió vendég fog ellátogatni a Városliget valamely intézményébe, ami évente 4,4 millió látogatást jelent ebben a szegmensben. Ezen látogatások döntő többségét (93%) magyarországi, 7%-a pedig a 3 óra távolságon belül lakó külföldi látogatók (150 ezer fő) adják.

Fő szegmens	AI-szegmens	Potenciális látogatók száma	Megszerzési arány	Várható látogatószám	Látogatás gyakorisága / év	Összes látogatás	Egy látogatás során felkeresett intézmények átlagos száma	Összes intézmény látogatás száma / év
A Városliget vonzás-körzetének lakosai	Budapest lakossága	1 740 000	25%	435 000	3	1 305 000	1,5	1 960 000
	Budapesten kívül, 1 óra távolságra lakók	2 210 000	20%	442 000	2	884 000	1,5	1 325 000
	1 és 2 óra távolságra lakók	2 800 000	10%	280 000	1	280 000	2	560 000
	2 és 3 óra távolságra lakók	5 550 000	5%	277 500	1	277 500	2	555 000
Összesen		12 300 000		1 434 500		2 746 500		4 400 000

Forrás: KPMG irányadó modell

A Budapestre nagyobb távolságból érkező 4 millió külföldi látogatóból várhatóan 600 ezren fognak ellátogatni a Ligetbe, illetve a fejlesztések hatására a vonzáskörzetből érkező 150 ezer külföldi utazó mellett további 300 ezer külföldi turista utazik majd Magyarországra.

A projekt hatására a Városligetbe látogató több mint 1 millió külföldi utazó évente 1,8 millió látogatót jelent majd az intézmények számára

Főbb jellemzők

- 2-4 napos budapesti látogatásra érkeznek;
- Városlátogatás céljából jönnek és a szórakoztató és kulturális típusú látványosságokat kedvelik;
- Egyénileg, családdal vagy csoportban érkeznek;
- Esetleg gyerekeik szórakoztatására keresnek programokat;
- Budapesti tartózkodásuk során szívesen felkeresnek más látnivalót is egy egynapos kirándulás keretében;
- Hajlandóak egy szokásos városnézéshez képest több időt és pénzt fordítani kulturális és szabadidős intézmények megtekintésére.

AI-szegmensek

- **Turisztikai céllal Budapestre érkező külföldi látogatók:** két vagy több napra, hosszúhétvégére érkező turisták, akik céljai között többek között szerepelhet ismerős- vagy rokon meglátogatása, városlátogatás, egészségturisztikai cél. Terveikben eredendően nem feltétlenül szerepel a Városliget meglátogatása, azonban a projekt hatására meghosszabbíthatják Budapesti tartózkodásukat, hogy ellátogassanak a Liget valamely intézményébe. Megfelelő marketingeszközökkel megszólítható célcsoport.
- **A Liget Budapest fejlesztés miatt keletkezett kereslet:** azok a kultúra iránt érdeklődő nagyobb távolságból érkező turisták, akiket elsősorban a Ligetben található intézmények vonzanak Budapestre, azaz a Liget jelenti számukra az elsődleges utazási motivációt.

Feltételezések

- **Megszerzési arány:** az esettanulmányokban szereplő intézmények vezetőivel készített interjúk alapján elmondhatjuk, hogy a potenciális látogatóknak hozzávetőlegesen a 15%-ából lesz tényleges vendég;
- **Évenkénti látogatások száma:** a gyakorlat szerint a külföldi vendégek jellemzően az városlátogatásuk alkalmával egyszer látogatnak el a Ligetbe hasonló múzeumi negyedbe. A nemzetközi esettanulmányok alapján elmondhatjuk, hogy a Városligetbe hasonló komplex kulturális desztinációk esetén a kreált kereslet az összes látogatás 10-20%-át adja, ami jelen projekt esetében 15%-kal számolva 300 ezer körüli látogatót jelenthet évente;
- **Egy látogatás során felkeresett intézmények átlagos száma:** a messzebről érkező turistákhoz hasonlóan a javasolt Liget kártya használatával, a külföldi vendégek várhatóan egynél több intézménybe váltanak jegyet egy Liget látogatásuk alkalmával.

Becsült látogatószám

- Számításaink alapján a 2013-ban Budapestre érkező látogatók számát vettük, ami több mint 4 millió potenciális látogatót jelent. Ebből a szegmensből várhatóan 600 ezren fognak ellátogatni a Ligetbe, illetve a fejlesztések hatására további 300 ezer külföldi turista utazik majd Magyarországra. Így a vonzáskörzetből érkező külföldi látogatókkal együtt (150 ezer fő) az 1 millió főt meghaladó külföldi látogató, évente több mint 1,8 millió látogatót jelenthet az intézmények számára a nyitás évében.

Fő szegmens	AI-szegmens	Potenciális látogatók száma	Megszerzési arány	Várható látogatószám	Látogatás gyakorisága / év	Összes Liget látogatás	Egy látogatás során felkeresett intézmények átlagos száma	Összes intézmény látogatás száma / év
Nagyobb távolságból érkező külföldi turisták	Budapestre érkező külföldi látogatók	4 015 000	15%	600 000	1	600 000	1,5	900 000
	Liget Budapest miatt érkező külföldi látogató			305 000	1	305 000	2	610 000
Összesen				905 000		905 000		1 510 000

Forrás: KSH, KPMG irányadó modell

A Liget Budapest projekt hatására a működés első teljes évében (2019) az intézményi látogatások száma meghaladhatja az 5,9 millió főt.

Az intézményi látogatások több mint 30%-a külföldi, míg várhatóan a további közel 70% belföldi látogató lesz.

A becslések szerint 1-1,5 millióra tehető azon külföldi vendégéjszakák száma a budapesti kereskedelmi szálláshelyeken, amelyek a Liget Budapest projekthez köthetők.

Intézménylátogatók várható összetétele

- A Liget Budapest fejlesztés hatására az intézményi látogatások száma meghaladhatja az évi 5,9 millió főt 2019-től.
- A korábban említett szegmentáció alapján várhatóan az intézményi látogatások egyharmada budapesti lakostól származik majd, további 42% érkezik majd Budapest 3 órás vonzaskörzetéből.
- Az összes látogatás alapján 15%-ra tehető azon külföldi turistáknak a száma, akik nagyobb távolságból érkeznek és Budapesti tartózkodásukat várhatóan meghosszabbítják, hogy ellátogassanak a Ligetbe is, illetve további 10%-ra tehető azok külföldiek száma, akik elsődleges úticélja a Városliget meglátogatása. Ezen szegmensek mellett jelenik meg még az a külföldi látogatói csoport, akik a 2-3 óra távolságra laknak a Városligettől.
- Összességében a külföldről érkező látogatók száma meghaladja az 1 millió főt és az általuk generált intézményi látogatások száma az 1,8 milliót.
- Látogatói volumen tekintetében a működés első évében várhatóan az intézményi látogatások közel 70%-a érkezik majd Magyarországról, míg több mint 30% külföldi lesz.

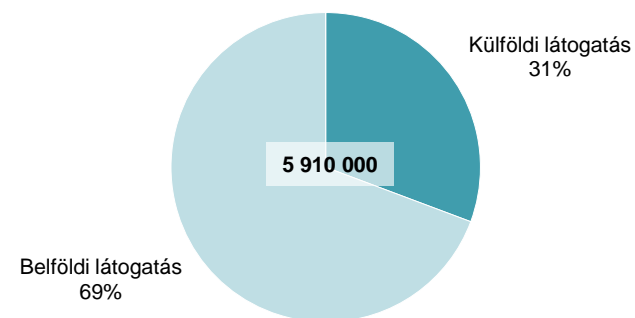
A kereskedelmi szálláshelyek forgalmára gyakorolt hatás

- 2019-től a Liget Budapest projekthez köthetően 1 - 1,5 millióra becsülhető a külföldiek által a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák száma. Ezen éjszakák a Budapestre érkező turisták megnövekedett tartózkodási idejéből származhat, illetve azon utazók adhatják, akik elsődleges utazási motivációja a megújult Városliget intézményeinek meglátogatása.
- Emellett várható, hogy a nagyobb távolságból érkező belföldi utazók egy része is igénybe fog venni szálláshely szolgáltatást Budapesten.

Fő szegmens	Al-szegmens	Liget látogatók száma	Intézmény látogatás száma / év
A Városliget vonzaskörzetének lakosai	Budapest lakossága	435 000	1 960 000
	Budapesten kívül, 1 óra távolságra lakók	442 000	1 325 000
	1 és 2 óra távolságra lakó főként belföldi lakosok	280 000	560 000
	2 és 3 óra távolságra lakó belföldi és külföldi lakosok	277 500	555 000
Nagyobb távolságból érkező külföldi turisták	Turisztikai céllal Budapestre érkező külföldi látogatók	600 000	900 000
	Liget Budapest miatt érkező külföldi látogató	305 000	610 000
Intézményi látogatások száma összesen			5 910 000
<i>Ebből külföldi</i>		1 284 500	4 100 000
<i>Ebből belföldi</i>		1 060 000	1 810 000

Forrás: KPMG irányadó modell

Intézményi látogatások megoszlása, külföld és belföld, 2019

Forrás: KPMG irányadó modell

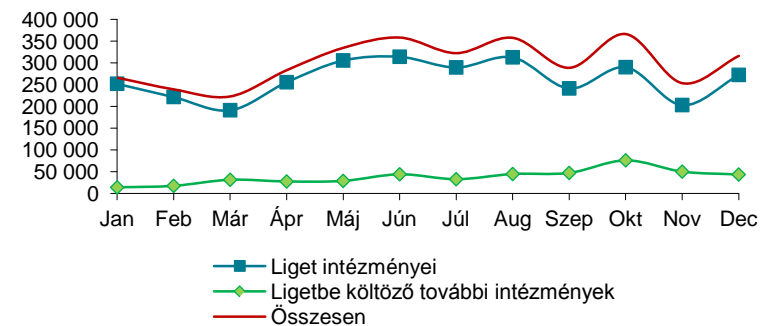
A jelenleg a Ligetben működő attrakciók 2013-ban több mint 3,5 millió látogatást regisztráltak, amennyiben figyelembe vesszük a Ligetbe költöző további három intézmény látogatói statisztikáit is, 2013-ban a teljes látogatás szám elérte a 4 millió főt.

A Liget Budapest fejlesztés hatására az intézményi látogatások száma a 2019-ben közel 2 millióval növekedve, megközelítheti a 6 milliót.

Kereslet megoszlása

- Kutatásunk során adatszolgáltatás céljából megkerestük a Városligetben jelenleg működő intézmények mellett a Budapest más helyszínén található, de a Liget Budapest projekt keretén belül a Városligetbe költöző múzeumok vezetőit, hogy meghatározásra kerülhessen a Városliget hazai turizmusban játszott jelenlegi és jövőbeni szerepe és súlya.
- Az intézmények adatai alapján megállapítható, hogy a jelenleg a Ligetben működő attrakciók 2013-ban több mint 3,5 millió látogatót vonzottak. Amennyiben figyelembe vesszük a Ligetbe költöző további három intézmény látogatói statisztikáit, 2013-ban a teljes látogatás szám elérte a 4 millió főt.
- Az összes látogatás havi bontása alapján elmondható, hogy az év során alapvetően kiegyensúlyozott a Ligetbe egyes attrakcióiba érkezők száma, a létesítmények jelenlegi összetétele kedvezően hat a szezonális alakulására.
- Figyelembe véve a keresleti szegmensek alakulását a Liget Budapest projekt kapcsán, az első teljes üzemeltetési évben (2019) az intézményekben regisztrált összes látogatás szám meghaladhatja az 5,9 millió látogatást. Ezen látogatás szám eléréséhez feltétlenül szükséges, hogy a beruházás időszakában folyamatos legyen a Liget Budapest projekt kommunikációja és marketingje Magyarországon és nemzetközi viszonylatban egyaránt.
- A forgalom várhatóan a negyedik évben stabilizálódik, amelyet követően a látogatások száma 6,2 milliós szint közelében várható.
- A kibővült Fővárosi Állat és Növénykert, a Széchenyi Fürdő és a megújult Szépművészeti Múzeum fogja várhatóan a összes látogatás közel 60%-át regisztrálni.
- A mellékelt tábla mutatja, hogy a Városliget egyes intézményében milyen látogatás szám várható és ezek milyen arányt képviselnek az összes becsült látogatás számból.

Intézményi látogatások havi megoszlása, 2013

Forrás: Intézményi tényadatok (2013)

Intézményi látogatások száma 2013, 2019

A Városliget intézményei	Éves látogatások száma		Megoszlás
	2013	2019	
Fővárosi Állat-és Növénykert	992 000	1 450 000	24.5%
Széchenyi Fürdő	1 257 000	1 400 000	23.7%
Szépművészeti Múzeum	537 000	650 000	11.0%
Új Nemzeti Galéria	348 000	450 000	7.6%
Fővárosi Nagycirkusz	300 000*	360 000	6.1%
Néprajzi Múzeum	62 000	230 000	3.9%
Műcsarnok	100 000*	140 000	2.4%
Magyar Fotográfiai Múzeum	-	200 000	3.4%
Magyar Zene Háza	-	170 000	2.9%
Közlekedési Múzeum	137 000	210 000	3.6%
Műjégpálya	134 000	160 000	2.7%
Ludwig Múzeum	45 000	130 000	2.2%
Mezőgazdasági Múzeum	95 000	210 000	3.6%
Magyar Építészeti Múzeum	-	100 000	1.7%
Olof Palme Ház	20 000*	50 000	0.8%
Összes látogatás száma	4 007 000	5 910 000	100.0%

Forrás: Intézményi tényadatok (2013), KPMG irányadó modell, Megjegyzés: * Becsült adat

**A keresleti szegmensek
költési struktúráját
megvizsgálva az egy főre
jutó napi átlagos költség
nagyban függ attól, hogy a
látogató milyen messziről
érkezik a Városligetbe.**

Park látogatók

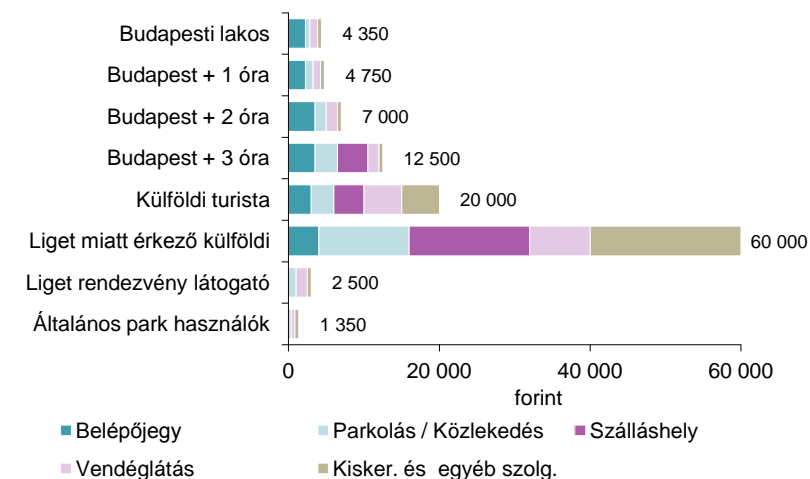
- A Városligetben megjelenő kereslet és költségek nagyságának, összetételének kiszámítása érdekében az intézménylátogatókon kívül számszerűsíteni kell azon általános parkhasználókat is, akik nem váltanak belépőjegyet a Liget intézményeibe.
- Számításunk a Budapest Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar Kert- és Szabadtertervezési Tanszéke által készített tanulmányra támaszkodik, mely szerint egy átlagos hétköznap körülbelül 7 600-an, míg hétvégén 14 000-en (nyári hétvégén akár közel 30 000-en) látogatnak el a Városligetbe, amely évente átlagosan 3,4 millió látogatót jelent. A kérdőíves felmérésből az is kiderült, hogy az előbb említett látogató tömeg 58,5%-a minősül parkhasználónak (aki nem látogat el egyik intézménybe sem), ebből következik, hogy a parkhasználók száma hozzávetőlegesen 2 millió főre tehető évente.
- Körülbelül 300 000 főre tehető azoknak a látogatóknak a száma, akik az általános park használaton kívül valamilyen szabadtéri rendezvényre látogatnak el és költenek a Ligetben.

Költés struktúra

- A gazdasági hatások elemzése szempontjából elengedhetetlen a különböző szegmensek költési struktúrájának meghatározása. A vizsgált esettanulmányok és a nemzetközi gyakorlat is azt mutatja, hogy minél távolabbról érkezik egy utazó, annál nagyobb költség társítható a látogatáshoz.
- A Ligetbe köthető költségek meghatározásához a KSH belföldi és külföldi utazókra költségeire vonatkozó statisztikai adatait használtuk fel. Az alábbi költségtípusokat alkalmaztuk és igazítottuk a célcsoportok egyes szegmenseihez:
 - Belépőjegy
 - Parkolás és közlekedés
 - Szálláshely
 - Vendéglátás
 - Kiskereskedelem, szórakozás és egyéb szolgáltatások

- Amíg a budapesti lakosok esetében csak a belépőjegyek megváltásával és kis mértékű közlekedési/parkolási költséggel és vendéglátás igénybevételével számolhatunk, addig a nagyobb távolságról érkező látogatók esetében már az utazásra és a szálláshelyre fordított költségek is megjelennek a költségek között.
- A KSH felmérése szerint egy külföldi turista egy nap átlagosan 60 000 forintot költ magyarországi utazása során. Azon külföldi látogatók esetében, akik a Liget Budapest fejlesztés hatására utaznak Budapestre, azt feltételeztük, hogy 1 napot fognak a Ligetben tölteni, azaz egy napnyi költségük köthető a projekthez. Azon külföldi turisták kapcsán, akik más célból érkeztek Budapestre, de a fejlesztések hatására, utazásukat meghosszabbítva a Városligetbe is kilátogatnak, az átlagos költség egyharmadával számoltunk.

A költségek becsült összetétele

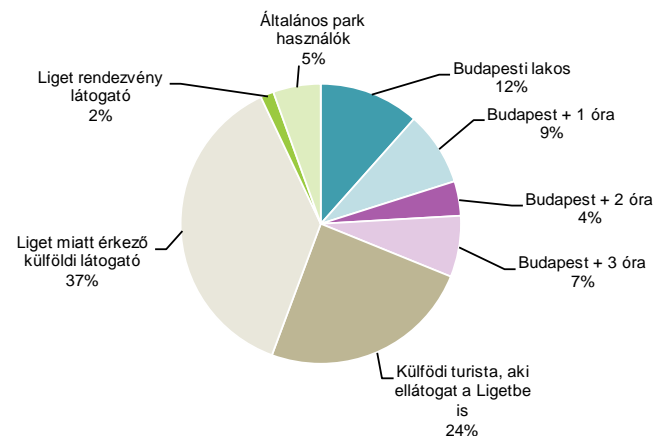
Forrás: KPMG irányadó modell

A Liget Budapest projekthez köthető összes látogatói költség mértéke az működés első teljes évében várhatóan megközelítheti az 50 milliárd forintot.

A projekthez köthető teljes költség mértéke

- A megvalósuló Liget Budapest projekthez köthető teljes költségek mértéke megközelíti az évi 50 milliárd forintot.
- A becsült teljes költség jelentős részét a nagyobb távolságból érkező külföldi turisták közvetett budapesti költségei adják, hiszen az ő esetükben a szálláshely szolgáltatást és az utazási költségek egy részét is a fejlesztésekhez lehet kapcsolni.
- A Városliget vonzáskörzetének lakosai a teljes költség 31%-át tudhatják magukénak, ami a viszonylag alacsony költség ellenére a látogatószám nagyságának köszönhető.
- A mellékelt ábrán látható, hogy az egyes látogatói szegmens Városligethez köthető teljes költsége mekkora arányt képvisel a teljes költségéből.

A teljes költség megoszlása látogatói szegmensenként

Forrás: KPMG irányadó modell

Fő szegmens	AI -szegmens	Összes látogatás a Városligetben	Összes egy főre jutó napi átlagos költség (Ft)	Összes költség (ezer Ft)
A Városliget vonzáskörzetének lakosai	Budapesti lakos	1 305 000	4 350	5 676 750
	1 órán belül	884 000	4 750	4 199 000
	1-2 órányira	280 000	7 000	1 960 000
	2-3 órányira	277 500	12 500	3 468 750
Nagyobb távolságból érkező külföldi turisták	Turisztikai céllal Budapestre érkező külföldi látogatók	600 000	20 000	12 000 000
	Liget Budapest miatt érkező külföldi látogató	305 000	60 000	18 300 000
Egyéb látogatók	Liget rendezvény látogató	300 000	2 500	750 000
	Általános park használók	2 000 000	1 350	2 700 000
Összesen		5 951 500		49 054 500

Forrás: KPMG irányadó modell

Gazdasági hatáselemzés

A fejezetben a beruházás nemzetgazdaságra gyakorolt tovagűrűző hatásai kerülnek bemutatásra, a beruházási időszakok illetve a látogatók teljes költségének figyelembe vételével.

Bevezetés

A tanulmány ezen fejezete a tervezett nagyszabású beruházás gazdasági hatásainak elemzésénél alkalmazott számítási modell fő feltételezéseit és következtetéseit foglalja össze.

A múzeumok, állatkertek, tematikus attrakciók építése és működtetése jellemzően nem hoz jelentős nyereséget, sok esetben állami támogatásra szorul, és ennek megfelelően nem eredményez a befektetők piaci elvárásainak megfelelő megtérülést, szélesebb értelemben vett gazdasági hatása azonban igen jelentős az adott város, régió, ország szempontjából. Éppen ezért a hasonló létesítmények megvalósíthatóságának elemzésekor ezeket a gazdasági hatásokat érdemes összevetni a beruházási tőkeszükséglettel.

Szakmai körökben általánosan elfogadott megközelítési mód, hogy nem csupán magának a létesítménynek a bevételeit/kiadásait veszik figyelembe a gazdaságosság értékelésekor, hanem a helyi gazdaságra gyakorolt összhatast, melyek a használók teljes költségein, azok tovagűrűző gazdasági hatásain alapulnak.

A gazdasági hatás formái és azok időbelisége

Hasonló jelentős létesítmények gazdasági hatásainak meghatározásakor első lépésben az építési szakaszra vonatkozóan meg kell becsülni a beruházási költségeket, azok importtartalmát, valamint a költségek felmerülésének időbeni alakulását. Az üzemeltetési időszak kapcsán meg kell határozni az adott létesítmények látogatóinak számát, összetételét, az egyes látogatótípusok költségeit különböző kategóriák szerint (alapvetően két csoportra bontva: azok a költségek, melyek az intézmények bevételeinek részét képezik, illetve azok, melyeket a látogató más szolgáltatások igénybevételekor költ el). Ezek részletes elemzése az előző fejezetben, illetve a mellékletként szereplő modellben található.

A fejlesztés hatásai

Az üzemeltetésre vonatkozó gazdasági hatások elemzésekor a látogatók teljes költségét figyelembe kell vennünk, azokat is, melyeket más szolgáltatásokért fizetnek ki a múzeum, rendezvények költségén/szolgáltatásain felül.

Általánosan tekintve az intézmények létrehozásával kapcsolatos hatások mérésére az alábbi területeket vesszük figyelembe:

Közvetett hatások (pl. megnövekedett költség a szálláshely-szolgáltatás, közlekedés, vendéglátás, szórakoztatás és kiskereskedelem esetében). Természetesen a költség típusa és mértéke függ a látogatói kör összetételétől. Például a helyi és a környező településekről érkező látogatók esetében nem feltételezhető, hogy szálláshely szolgáltatást vesznek igénybe és várhatóan kevesebbet költenek majd a kiskereskedelmi vagy egyéb szolgáltatásokra. Másrészt a nagyobb távolságról érkezők, külföldi utazók átlagos költségének mértéke nagyobb;

További, tovagűrűző közvetett hatások (pl. közlekedésszolgáltató cégek, vendéglátó egységek beszállítói, stb.). A látogatók közvetlen költsége (az importból való kiszivárgásoktól nettósítva) további indirekt költségeket generál például a beszállítók körében, ami makró szinten további munkavállalást és költséget generál a kiszolgált iparágakban, amely további költséget eredményez. Ezt a multiplifikáló hatást vettük figyelembe a számításaink során;

Adóbevételek: a tervezett létesítmények építéséből, bővítéséből, felújításából és működtetéséből fakadó gazdasági tevékenységek adóvonzata;

Munkahelyteremtés; a létesítmények építése, bővítése, felújítása és működtetése során felmerült munkaerőigény;

Egyéb, nem-számszerűsíthető vonatkozások, pl.: kis- és középvállalkozások fejlődése; a város és az ország imázsának pozitív változása; tudás és technológiatranszfer; interkulturális megismerés és hatások; a hazai turizmus, az attrakciók és a hazai termékek promóciója.

A két vizsgált fázis az építési periódus, és a működtetés időszaka. Már az építés során is jelentkezik a korábban említett multiplikációs hatás.

Az építés során jelentkező előnyök

Az intézmények építése, bővítése és felújítása során egészen a megnyitáig, a gazdaság számára a legfőbb előnyök az épületegyüttes és a hozzátartozó kiegészítő létesítmények megépítésével kapcsolatos gazdasági tevékenységekből erednek. A hatásokat a tervezéssel, előkészítéssel, építkezéssel, felszereléssel, valamint más, a fejlesztéssel közvetlen összefüggésbe hozható tevékenységek jelentik.

A várható jövőbeni gazdasági hatások elemzésénél a megépítéshez szükséges, becsült beruházási értéket vesszük figyelembe, és módszertani szempontból azt a feltételezést alkalmazzuk, hogy az elemzett jövőbeli időszakban a létesítménnyel kapcsolatban további fejlesztések (építés, beruházás) nem történnek.

Természetesen a korábban említett multiplikációs hatás már az építési időszakban is jelentkezik, vagyis a közvetlenül a beruházással kapcsolatos költség további gazdasági hatásokat, beszállítást, bevételt, adókat, foglalkoztatást eredményez.

A működés során jelentkező előnyök

Ez esetben az üzemeltetés során keletkező folyamatos gazdasági hatásokat fogjuk számszerűsíteni, pl. vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, kiskereskedelem, személy- és áruszállítás, irodai szolgáltatások, a teljes kitekintési időszakra vonatkozóan.

A Városliget régi, megújuló és új intézményeivel kapcsolatos különböző tevékenységek további támogató tevékenységek sorozatát indukálják, pl. a szolgáltatók beszállítóinak tevékenységét. Ez, a „második körben” jelentkező hatás további költséget és munkahelyteremtést jelent a támogató, beszállítói iparágakban. A közvetlen és a közvetett költségből származó hatások további gazdasági tevékenységeket kezdeményeznek például a kifizetett fizetések vagy a megszerzett profit felhasználása révén. Ezt hívjuk multiplikátor hatásnak, amely megmutatja, hogy az intézményekbe és rendezvényre történő költségnek milyen sokszoros járulékos gazdasági hatásai vannak.

A várható gazdasági hatások elemzése során kiemelt figyelmet fordítunk a költségvetési bevételekre (közvetlen és közvetett adóbevételek stb.) és a foglalkoztatási hatásokra.

A hatások elemzése során több gazdasági mutató elemzésére és becslésére kerül sor, ezek:

- a bruttó kibocsátás,
- bruttó hazai termékhez való hozzájárulás,
- foglalkoztatás,
- adók és járulékok.

Áttekintés

Ahogy a módszertani leírásban ismertettük, a számítási eljárás azon az elven alapul, hogy a közvetlen kiadások és beruházások többlet kibocsátást generálnak, amely a tovagyrúzó hatások/multiplikáció révén nemzetgazdasági szinten is érzékelhető.

A számítások során az alábbi mutatók/adatok becslésére került sor:

- Bruttó vagy teljes kibocsátás (Gross output) - a gazdaságban egy adott tevékenység kapcsán keletkező összes érték;
- Bruttó hazai termék (GDP) - egy adott tevékenységhez anyagokat, szolgáltatásokat használnak fel, amelyet termelő- vagy magyar terminológia szerint folyó termelő-felhasználásnak nevezünk. A bruttó kibocsátás és a folyó termelő-felhasználás különbsége a hozzáadott érték. A hozzáadott érték makroszintű aggregátuma a bruttó hazai termék. A GDP aránya a bruttó kibocsátáshoz Magyarországon 45% körüli, de az egyes ágazatok között nagyon nagy különbségek vannak, attól függően, mennyire anyag és/vagy szolgáltatásigényes a tevékenység.
- Foglalkoztatás – A létesítmények megépítése és üzemeltetése jelentős munkaerőigényt mozgósít a beszállítói körökben és a vonatkozó értékláncok mentén. Ennek a munkaerőigénynek egy jelentős része lehet új munkahely. A foglalkoztatás szintjének meghatározásához „létszám-egyenértékes ekvivalenssel” számoltunk. Ha az FTE=1,0, akkor az adott munkavállaló főállású dolgozónak minősül, míg ha az FTE=0,5, akkor csak félállású az adott személy.
- Adók és járulékok – A beruházás, illetve a létesítmények működése az állam számára is többletbevételt termel. Ezek a bevételek általában főként áfa és a foglalkoztatásra rakódó adók, illetve járulékok formájában realizálódnak.

Adónemekre és járulékokra vonatkozó paraméterek		
Adónem, járulék	Alkalmazott mérték, megjegyzés	
Személyi jövedelem adó	16%	
Munkáltatók által fizetett járulékok	27%	
Munkavállalók által fizetett járulékok	10% nyugdíjjárulék és 8,5% egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék	
Társasági adó	17% (A Központi Statisztikai Hivatal és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatai alapján a 10%-os és 19%-os adókulcs súlyozott átlaga)	
Áfa	5%, 18%, 27%	
Különadók (egységnyi termelésnövekedésre jutó átlagos plusz különadó, Ft)	Pénzügyi és tranzakciós adó	0,08
	Távközlés	0,03
	Energetika	0,04
Iparüzési adó	2%	

Feltételezéseink szerint a projekt átadása előtt a fejlesztés, és a hozzá kapcsolódó beruházások erőteljes gazdasági hatásokat eredményeznek.

Feltételezések

A Liget Budapest projekt átadása előtt a jelentős kivitelezési tevékenységhez kapcsolódóan a fejlesztés, valamint a fejlesztéssel kapcsolatos infrastrukturális beruházások (pl. útmunkák és zöldfelületek megújítása) erőteljes gazdasági hatásokat eredményeznek.

A Liget Budapest projekt kivitelezése gazdasági hatásainak becslésekor a Városliget Zrt. által rendelkezésünkre bocsátott egyszerűsített beruházási költségbecslést vettünk figyelembe, melynek teljes ráfordításigénye nettó 141,3 milliárd forint.

A beruházás makrogazdasági hatásainál a konkrét tevékenységek jellege (pl. melyik múzeumról van szó) nem releváns. Fontos azonban meghatározni egyrészt az importarányt (a szivárgás hatásának figyelembe vételére), másrészt az ágazati szerkezetet, azaz mely ágazatoknak jelent keresletet a Liget Budapest projekt.

Az építési időszakot három és fél évesre becsültük (2015-2018), az építési fázis időszakában kimutatott gazdasági hatások erre az időszakra vonatkoznak összességében.

A beruházás import aránya esetében közvetlen információ nem állt rendelkezésre. A magyar 2010-es ÁKM-ből vettük az egyes ágazatok tényleges import tartalmát, és ennek alapján becsültük szegmensenként a jellegzetes import felhasználási arányt. Így kaptuk, hogy a teljes projekt importtartalma 17,7%.

A beruházás gazdasági hatásainak értelmezése során az alábbi korlátozó tényezőket kell figyelembe venni:

- A pontos beruházási költségbecsléshez egy konkrét építészeti koncepcióra lenne szükség.
- Az import anyagok és szolgáltatások aránya ellenőrizetlen feltételezésen alapszik;
- Az értékek 2014-es áron vannak kifejezve, végig változatlan árakat használtunk, azaz az infláció hatását nem tartalmazza.

Projekt elemek	millió forint
Múzeumi Negyed Program	62 020
Új Nemzeti Galéria projekt	32 300
Néprajzi Múzeum projekt	14 740
Magyar Fotográfiai Múzeum projekt	4 460
Magyar Építészeti Múzeum projekt	4 460
Magyar Zene Háza projekt	6 060
Városliget Megújítása Program	63 970
Meglévő intézmények fejlesztése alprogram	30 100
Környezet- és szolgáltatás fejlesztési alprogram	2 550
Zöldfelületek megújítása alprogram	7 250
Fenntartható fejlesztés és üzemeltetés	24 070
Csatlakozó Beruházások Program	7 800
Szépművészeti Múzeum Román Csarnok Rekonstrukció	7 800
Menedzsment Program	3 500
Projektszervezet kialakítása és működése	1 500
Liget master plan projekt	150
Nemzetközi tervpályázat projekt	120
Városliget szabályozás kialakítása projekt	25
Felmérések és tanulmányok projekt	390
Zöldfelület és felszerelések tervpályázat	20
Kommunikáció és közösségfejlesztés projekt	1 295
Felszerelések, berendezések	3 980
Új múzeumok felszerelései és berendezései	1 400
Új múzeumok költözése, első "feltöltése"	2 580
Összesen	141 270

Forrás: Városliget Zrt.

A fejlesztés jelentős multiplikációs hatással bír, 1 Ft összes kiadás összesen 1,51 Ft-os közvetlen és közvetett (teljes) kibocsátást generál. Így a nettó 141,3 milliárd forintos beruházás összességében 213,6 milliárd forintos összes hazai termelésű keresletet generál.

A három és fél éves beruházás összes adó- és járulékbevétele megközelítheti a 36,7 milliárd forintot.

Az eredmények összefoglalása

A beruházási szükséglet jelentős ideiglenes hatást vált ki az építési fázis során:

- A három és fél évig zajló beruházás hazai közvetlen kiadása közel 116,3 milliárd forint. A belföldi beruházás jelentős multiplikációs hatással bír, 1 Ft összes kiadás összesen 1,51 Ft-os közvetlen és közvetett (teljes) kibocsátást generál. Így a nettó 141,3 milliárd forintos beruházás összességében 213,6 milliárd forintos összes hazai termelésű keresletet generál.
- A GDP-t növelő hatás jelentős, a hazai 116,3 milliárdos közvetlen hazai kiadás 61,6 milliárd forinttal emeli közvetlenül a GDP értékét.
- A három és fél éves beruházás jelentős adóbevételeket generál. Elsősorban a béradók (az építkezés fázisa meglehetősen munkaerő igényes) és a fogyasztási adók jelentősek, az összes adó- és járulékbevétel megközelíti a 36,7 milliárd forintot.
- A foglalkoztatott létszámegyenértékes 11,7 ezer fő, mely azt jelenti, hogy a beruházás és halmozott hatásai következtében átlagosan 11,7 ezer fő/három és fél év munkaerő iránti kereslet jelentkezik, azaz 11,7 ezer foglalkoztatottnak megfelelő teljes három és fél éves munkaórát fordítanak az így keletkezett kereslet kielégítésére.
- Mivel a beruházás egy része idénymunka, így ez szezonálisan jelentkezik, de éves makroszinten is nagyon jelentős mennyiség, messze meghaladja sok más beruházás tervezett munkaerő keresletét és ez döntően KKV tevékenység.

Számszerűsített gazdasági hatások	millió forint
Teljes beruházás	141 270
Import kiadás	25 005
Közvetlen hazai kiadás	116 265
Keletkezett teljes bruttó kibocsátás	213 628
Hozzájárulás a bruttó hazai termékhez	61 575
Foglalkoztatott egyenértékes (FTE, fő)	11 717
Adók	
SZJA és egyéb bérjárulékok	7 507
Áfa	2 463
Társasági nyereségadó és IPA	21 256
Jövedéki adó	4 573
Ágazati adók	884
Összes adó- és járulékbevétel	36 683

Forrás: KPMG irányadó modell

Feltételezéseink szerint a fejlesztés működési fázisában az intézmények szintén jelentős gazdasági hatást generálnak.

Feltételezések

A továbbiakban az erre a célra elkészített modell számításai alapján a Liget Budapest projekt megvalósulását követő első teljes működési év (2019) és a stabilizációs évben várható gazdasági hatásokat mutatjuk be részletesebben.

A gazdasági hatások a Városliget intézményeinek (múzeumok, állatkert, Széchenyi fürdő, stb.) és éttermeinek és kiskereskedelmi létesítményeinek működése által közvetve és közvetlenül érintett iparágakban jelentkeznek (pl. közlekedés-szállítás, szálloda- és vendéglátóipar, szórakoztatás, kultúra, sport, posta és távközlés stb.).

A hatászámítások során az alábbi feltételezéseket vettük figyelembe:

- A kiadások és tovagyrűző hatások tekintetében reál-, a várható inflációhoz nem igazított értékeket vettünk figyelembe (az eredmények 2014-es értékeket mutatnak), valamint középtávon nem számoltunk az adó- és egyéb szabályozási változásokkal;
- A működés során a Városliget intézményeinek gazdasági teljesítménye a negyedik évtől stabilizálódik. 2022 után (változatlan árakon, az adózási és egyéb feltételeket változatlannak tekintve) a kiadások azonosak, további változásokat nem modelleztünk, ám tekintve a létesítmények jellegét és a beruházás mértékét a hatások hosszú távra is vetíthetők.
- A működtetés modellezése során nem számoltunk az egyes intézmények számára nyújtandó állami, fővárosi üzemeltetési támogatások mértékével.
- Kiinduló adatunk a makrogazdasági számszerűsítések során a közvetlen költség és annak szerkezete a modell struktúrájában. Az import tartalomra 7,5%-os arányt feltételeztük.

A közvetlen költség szerkezete, 2019

Megnevezés	millió forint
Belépőjegy	8 057
Parkolás / Közlekedés	9 777
Szálláshely	10 416
Vendéglátás	8 696
Kiskereskedelem, szórakozás és egyéb szolgáltatások	12 184
Összes költség	49 130

Forrás: KPMG irányadó modell

A működés jelentős multiplikációs hatással bír, 1 Ft összes kiadás összesen 2 Ft-os közvetlen és közvetett (teljes) kibocsátást generál. Így a 49,1 milliárdos költség összességében 91 milliárd forintos összes hazai termelésű keresletet generálhat a működés első évében.

A működésből származó adó- és járulékbevétel a negyedik évtől várhatóan megközelíti az évi 21,5 milliárd forintot.

Az eredmények összefoglalása

A Városliget működése során a Liget Budapest projekt hatását figyelembe véve az alábbi gazdasági hatásokat várhatóak 2019-ben, illetve a teljes működés 4. évében:

- 2019-ben várhatóan 49,1 milliárd forint éves közvetlen turisztikai keresletet generál, míg az a halmazott generált összes kibocsátás elérheti a 91,2 milliárd forintot. Ez az érték 2022-re elérheti a 96,5 milliárd forintot.
- A multiplikátor hatás a turizmusra jellemző 2,01-es értéket veszi fel.
- A 2014-es árszínvonalon számolt GDP hozzájárulás 2022-től meghaladja a 32 milliárd forintot.
- A működésből származó adóbevételek a negyedik évtől várhatóan megközelíti az évi 21,5 milliárd forintot. Ennek nagy része a foglalkoztatási hatásokból, a bérekhez kapcsolódó adókból és járulékokból ered (65%), de jelentős a közvetlen (pl. nyereségadó) és közvetett adók (pl. jövedéki adók és ÁFA) mértéke is.
- A Városliget intézményeinek működése által generált kereslet több mint 10 ezer új munkahelyet teremt. Ez nem csak a Városliget intézményeiben történő foglalkoztatást, hanem a nemzetgazdaság más szektoraiban létrejövő új munkahelyek számát is jelenti.

Számszerűsített makrogazdasági hatások (millió forint), változatlan 2014-es áron	Első teljes üzemeltetési év (2019)	Stabilizációs évben (2022)
Összes költség	49 130	51 978
Import	3 685	3 898
Hazai forrású költség	45 445	48 080
Keletkezett teljes bruttó kibocsátás	91 210	96 498
Hozzájárulás a bruttó hazai termékhez	30 452	32 217
Foglalkoztatott egyenértékes (FTE, fő)	10 833	11 461
Adók		
SZJA és egyéb bérjárulékok	3 713	3 928
Áfa	1 218	1 289
Társasági nyereségadó és IPA	13 109	13 869
Jövedéki adó	1 832	1 938
Ágazati adók	367	388
Összes adó- és járulékbevétel	20 239	21 412

Forrás: KPMG irányadó modell

Az üzemeltetésből fakadó adóbevételek (az állami és fővárosi működtetési források figyelembevételével) a működés ötödik évében (2023) kiegyenlíthetik a Városligetben tervezett beruházási költségeket.

Az előbbiekben rámutatunk arra, hogy a tervezett Liget Budapest projekt megépítése és működtetése olyan nagy értékű projekt, amelynek makrogazdasági hatása külön számszerűsíthető. Figyelembe veendő azonban, hogy ezen projekt hatása csak korlátozásokkal vehető össze a nemzetgazdasági szintű adatok nagyságrendjével ezt a megközelítési módot csak indikációnak tekinthetjük.

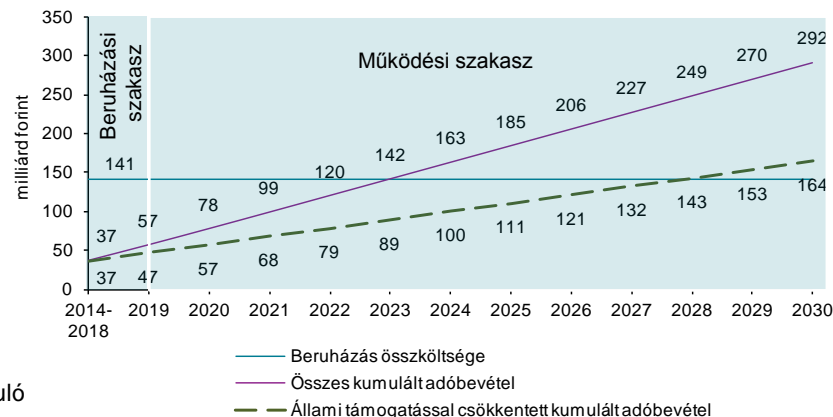
Ennek tükrében, a mellékelt ábrában összefoglaltuk a beruházás várható adóbevételeinek kumulatív értékét és összehasonlítottuk a beruházási értékkel. Ezen összehasonlítás elsősorban a nagyságrendek érzékeltesét szolgálja. Nem vettük továbbá figyelembe a számos lehetséges finanszírozási struktúra esetében jelentkező hatásokat.

A grafikonon a Liget Budapest projekt Városliget területén megvalósuló beruházási költségeit ábrázoltuk szemben az építésből és az üzemeltetésből fakadó gazdasági hatásokból származó kumulált adóbevétellel. A projekt jelenlegi, előkészítési fázisában kihívást jelent a létesítmények üzemeltetésére fordított állami támogatás mértékének becslése. A grafikonon azt a scenáriókat ábrázoltuk, amely során az állam a működésből származó adóbevételek felével (nagyságrendileg 10 milliárd forinttal) támogatja az üzemeltetést.

Látható, hogy az építésből és üzemeltetésből fakadó adóbevételek az állami támogatások mértékével csökkentve a működés 10. évében (2028) kiegyenlítik a 2014-es áron számolt beruházási költségeket.

Jelen tanulmányban foglalt esettanulmányokból és elemzésekből látható, hogy ha egy ilyen jellegű és léptékű létesítmény-együttes kapcsán kizárólag az üzemeltetési teljesítményt vesszük figyelembe, a beruházások mértéke nem minden esetben indokolt. Az ilyen létesítmények jelentős hozadéka viszont szinte minden esetben a tágabb gazdasági hatásokban keresendő. Amint ez előbbi költség-hozson összehasonlítás bizonyítja, a magas beruházási értékek ellenére a generált költségvetési bevételek összege már az üzemeltetés korai időszakában kiegyenlítheti a beruházás mértékét.

A befektetés és a kumulált adóbevételek összehasonlítása

Forrás: KPMG irányadó modell

Számos egyéb gazdasági hatás jelentkezik a fejlesztés kapcsán, melyek többek között társadalmi és kulturális hozadékot jelentenek a közösség számára, elősegítik a kis- és középvállalatok fejlődését, hozzájárulnak Budapest és Magyarország nemzetközi ismertségének növeléséhez, valamint hozzájárulnak hazai szakembereink számára a nemzetközi tudás hatékony eléréséhez.

Az olyan mérhető gazdasági hatásokat, mint a GDP-hez való hozzájárulás, a munkahelyteremtés és adóbevételek várható mértékét az ágazati kapcsolatok mérlegére (ÁKM) épülő KPMG modell felhasználásával számoltuk ki. Egy hasonló létesítmény-együttes létrehozásának, működésének emellett vannak olyan egyéb, gyakran nem számszerűsíthető hatásai is, melyeket fontos figyelembe venni a projekt várható hatásainak mérlegelésekor.

Társadalmi és kulturális hozadék a közösség számára

- Tekintettel arra, hogy jelenleg nem létezik hasonló összetételű kulturális és turisztikai intézmény-együttes Budapesten, a Városliget szerepe a jövőben, mint a helyi közösség számára meghatározó kulturális és társadalmi helyszín, tovább erősödhet.
- A komplex kulturális kínálat a budapestiek és az ide látogató belföldi látogatók számára a művelődés, tájékozódás új szintjét teremti meg, hozzájárulva ezzel a nemzeti művészeti értékek megismeréséhez, ezen keresztül pedig a nemzeti büszkeség erősítését is szolgálhatja.

Budapest és Magyarország imázsának erősítése

- A létesítmények, illetve az általuk generált nemzetközi kereslet, hozzájárul Budapest és Magyarország nemzetközi ismertségének további növeléséhez:
 - Hozzájárul Magyarország, mint turisztikai desztináció általános promóciójához;
 - Elősegíti a magyar turisztikai kínálat promócióját az informális csatornák révén, valamint a visszatérő vendégek és családjaik révén;
 - Színesíti a Budapestről, Magyarországról kialakult képet, új szegmensben is nemzetközi szintű kínálatot teremtve;
 - Lehetőséget teremt a magyarországi üzleti lehetőségek promóciójára valamint a külföldi befektetők percepciójának javítására és ezáltal a beruházások ösztönzésére.

Budapest és Magyarország pozicionálása új turisztikai szegmensekben

- A fejlesztés eredményeként a Városliget szolgáltatás-együttese kiemelkedő attrakciója lehet nem csupán a hazai, de a nemzetközi kulturális kínálatnak is. Különleges intézményeivel, várhatóan kimagasló tárlataival, kiállításával a hazai látogatók számára egyedi lehetőséget teremt a művelődés terén, miközben a külföldi látogatók új szegmensét vonzza Magyarországra, így Budapest, Magyarország a kulturális turizmus területén is erősítheti pozícióját.
- A változatos attrakció-együttes és színes programkínálat garantált turisztikai vonzerőt jelenthet a Budapestre érkező külföldi és belföldi utazók körében és ezáltal növelheti a budapesti turisták átlagos tartózkodási idejét.
- Emellett a fejlesztés egyéb elemeivel (mint az állatkert, a zöldterületi sport és játszóterületek) együtt a gyermekes családok számára nyújtott különleges szolgáltatási csomag jön létre, mely a hazai családok szabadidő eltöltési lehetőségeinek bővítése mellett lehetőséget teremt arra, hogy Budapest ebben a szegmensben is felkerüljön a magasan jegyzett célpontok listájára.

Számos egyéb gazdasági hatás jelentkezik a fejlesztés kapcsán, melyek többek között társadalmi és kulturális hozadékot jelentenek a közösség számára, elősegítik a kis- és középvállalatok fejlődését, hozzájárulnak Budapest és Magyarország nemzetközi ismertségének növeléséhez, valamint hozzáférést biztosítanak hazai szakembereink számára a nemzetközi tudás hatékony eléréséhez.

Imázsteremtés speciális kulturális területeken

- A magyar fotográfia nemzetközi ismertségét tovább növelheti az ide kerülő gyűjtemény, a kiállítások, események ebben a témában. A múzeumi negyed kapcsolódó építészeti és zenei témái pedig ezeken a területeken is megteremthetik, illetve erősíthetik a magyar kiválóság hírét a világban.
- Az egyes épületek tervezett ikonikus jellege önmagában is vonzerő lehet és színesítheti a Budapestről kialakított képet, végső soron Magyarország imázsát.
- A múzeumok, kiállítások itt kialakuló egyvelege jó egyensúlyt teremt a hagyományok, a múlt teljesítményei illetve a kortárs, kifejezetten mai alkotások között – ezzel színesíti a rólunk kialakuló képet.

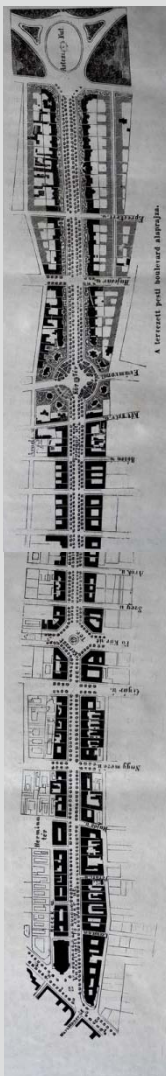
Kis- és középvállalatok fejlődése

A kis- és középvállalatok (KKV) fejlesztése kulcsfontosságú a hazai gazdaság egészséges, fenntartható fejlődése, a munkahelyteremtés szempontjából. A Liget Projekt léptékű fejlesztés mind az építés, mind a működés szakaszában jelentős lehetőségeket teremt a kapcsolódó szektorok kis- és középvállalatai számára. Az építés, fenntartás területén dolgozó KKV-k, vagy a turisztikai és kulturális szektorhoz kapcsolható kis- és középvállalkozói körbe tartozók (például a tisztító és karbantartó szolgáltatásokkal foglalkozó cégek, promóciós és marketing szervezetek, rendezvényszervező cégek) megerősödése nem csupán munkahelyeket és jövedelmeket teremt, de az üzleti, vezetési kultúra, a versenyképesség fejlődését szolgálja.

Tudás és technológiatranszfer

A jellegét tekintve a létesítmény olyan tevékenységeket ösztönöz, melyek révén a hazai szakemberek hozzáférnek az aktuális nemzetközi szakmai tapasztalatokhoz, az így megvalósult technológia és tudás-átvitel jelentős pozitív hatásokat eredményezhet.

Bevezetés

Az ingatlanpiaci hatások előrejelzése nyilvánvalóan a már ismert, korábbi hasonló fejlesztések megvalósulását követően tapasztalt eredmények összehasonlításával lenne a legegyszerűbb. Csakhogy ilyen különleges ingatlan-szegmensben, és a tervezett nagyságrendhez mérhető fejlesztés Budapesten az elmúlt 25 évben nem volt. Elvben lehetne ugyan az Andrásy út grandiózus megvalósítását példaként tekinteni, de talán relevánsabb más karakterisztikájú, nemrég elkészült fejlesztések indikációi alapján következtetni a helyi ingatlanpiacra gyakorolt jellemző hatásokra.

Hatáskörzet – fizikai értelemben

Ingatlanpiaci hatáselemzésünk kifejezetten nem a makro-ökonómiai szintet vizsgálta, hanem a fejlesztési terület közvetlen körzetében elvárt változásokat. A környezetet alapvetően három részre osztottuk:

- Primer, vizuális környezet,
- Szekunder környezet, valamint,
- A városrész vonzaskörzet

Az első kategória a Liget projekterületét határoló utak ingatlanjait jelenti. Ez a területi egység, mint „térfal” határolja a fejlesztést és ezen térfal külső megjelenése közvetlenül hatással van a projekt teljes esztétikájára. Ebbe a primer vizuális környezetbe tartoznak a Ligetben meglévő épületek is.

A második környezeti szektor, a közelben lévő olyan ingatlanokat tartalmazza, amelyről nem látható ugyan a fejlesztés, de amely helyszínnek „gyalogos” távolságra fekszenek a Ligettől.

A harmadik szektor, a városrész - ebben az értelmezésben - nem pusztán egy adott kerületet jelöl (VI.-VII.-XIII.-XIV.) hanem olyan városszerkezeti egységet, ahol a Liget projekt, mint „területi fókusz” gyakorol hatást környezetére. Ebbe a területbe tartozik a Világörökség részét képező Andrásy út, mint olyan különleges építészeti együttes, amelyet ez a karakteres városszerkezeti elem sor – „tengely és tér” – határoz meg.

Hatások típusai

Érdeemes a legjellemzőbb hatásokat külön-külön is azonosítani. A hatások egy része mérhető paraméterekkel írható le, míg más része áttételes következményekkel jellemezhető. Ilyen mérhető paraméter lehet például:

- Ingatlanforgalom változása (dinamikus kereslet és kínálat),
- Ingatlanárak emelkedése, ingatlanok felértékelődése,
- Kereskedelmi bérleti díjak emelkedése,
- Bérleti kereslet megjelenése,
- Ingatlanok használati módjának változása.

Nem mérhető, de érzékelhető hatások lehetnek például:

- Meglévő ingatlanok esztétikai minőségi javulása,
- Karbantartási színvonal változása,
- Lakosok és használók közérzetének változása,
- Lokál-patriotizmus támogató megjelenése.

Természetesen a nem mérhető hatások előbb-utóbb az ingatlan tulajdonosok és használók piaci döntéseit befolyásolják, és ezzel gyakorolnak később mérhető hatásokat is az ingatlanpiacra.

Ingatlanpiaci szegmensek

A Liget projekt környezete hagyományos városi szövet, ahol az eltérő használat és ingatlantípusok színes keveréke alakult ki. A Ligetben lévő funkciókon kívül az alábbi főbb szegmensek találhatóak meg:

- Lakóingatlanok
- Irodaépületek
- Oktatási és egészségügyi intézmények
- Vendéglátó és kiskereskedelmi ingatlanok, szállodák
- Volt ipari-, raktározási-, közlekedési (vasút) ingatlanok-építmények

A változás hatása

A Liget projekt programja a zöldterületek és az épített környezet minőségének javulását hozza magával. A forgalom csillapítása, illetve elterelése okozta zajcsökkenés az „élhetőség” felé mozdítja el a környezetet.

Ugyanakkor a betelepülő múzeumok és egyéb vendégváro funkciók következtében megnövekvő látogatottság, illetve a látogatókat szórakoztató és kiszolgáló attrakciók telepített- és mobil facilitásai romantikus értelemben vett „városi pezsgést” idéznek elő, az elkerülhetetlen zajjal és kosszal együtt.

Ha a lakóingatlanokat vizsgáljuk, és csak a fenti példát vesszük figyelembe, feltételezhető, hogy különböző élethelyzetben lévő lakók másként reagálnak a változásra. Életkor, családi állapot, kulturális elvárások, életvitelbeli sajátosságok, családi hagyományok, stb. alapján a változást kedvezőnek vagy kedvezőtlennek ítélik meg.

A változás mindenképpen megmozgatja a lakáspiacot. A kereslet megjelenése, ha találkozik azokkal, akik számára a változás kedvezőtlen, beindítja az ingatlanforgalmat. A beinduló ingatlanforgalom jelzésként hat a keresletre és a kínálatra is. Ekkor már nem csak az egyéni preferenciák határozzák meg a mozgásokat, hanem az ingatlanok értéknövekedésében bízó spekulációk is.

Az ingatlanértékek kialakulásában, elsősorban a kereslet beindulásában számos – csak késleltetve ható – tényező játszik szerepet. Ilyen például a terület „preztizsének” emelkedése. Ez a folyamat már megindult az Andrássy út mentén, ahol a minőségi és egyedi hely határozza meg az ingatlanok hosszú távú befektetési értékét. Az ilyen szubjektív érték még akkor is, ha ma még nem realizálható, minden tranzakció során tapasztalható, és tükröződik a lakások és épületek – a „hely preztizséhez” méltó – használati módjában, az épületek felújításában, illetve megújulásában.

A példa tanulságait összegezve feltételezhető, hogy pusztán a közvetlen környezeti minőség javulása és „preztizsének” emelkedése az alábbi hatásokat váltja ki az ingatlanpiacon:

- Piaci élénkülés, adásvételek számának emelkedése,
- Lakás-, illetve lakóépületek felújítása és megújulása (értékmegőrzés),
- Lakásállomány állapotának és összetételének változása,
- Lakásszám változása,
- Lokális lakásbérleti piac fokozatos kialakulása,
- Lakásfunkció változása, átalakulása más használati formára,
- Ingatlanérték és befektetési értékek növekedése,
- Tulajdonosi-, és lakáshasználói kör változása, a lakosok szociológiai és demográfiai összetételének, valamint vásárló-erejének változása

Habár a felsorolt hatások jellemzően kedvezőnek tekinthetők, egyes hatások, így például a lakosság változása további kérdéseket vethet fel, amelyek megoldása nem tartozik közvetlenül a projekthez.

Hasonlóképpen vizsgálható, hogy az elterelt forgalom – miközben kedvező hatású a primer környezet számára – milyen hatást kelt azokon a területeken, ahol új forgalomként jelenik majd meg.

A példaként használt zöldfelületi- és környezeti minőség javulás mellett számtalan változást, illetve ezen változások hatását lehetne vizsgálni a különböző ingatlanpiaci szegmensek szempontjából. A fenti példa, pusztán a lakóingatlanokkal próbálta meg illusztrálni egy adott változás feltételezhető hatását.

A változás hatásának térbeli mozgása

A változás térbeli mozgása nehezen határozható meg. Az ingatlanpiac általános szabálya az, hogy az érték alapvető meghatározója a hely, az ingatlan elhelyezkedése.

Nyilvánvaló, hogy más-más ingatlanpiaci szegmensek számára más és más az elhelyezkedés fontossága.

Joggal feltételezhető, hogy mind a vendéglátó-, kiskereskedelmi, mind a szállodai funkciók tekintetében a primer vizuális környezet tekinthető a legértékesebbnek.

Ha ezek a felsorolt funkciók itt kívánnak maguknak helyet találni, akkor ki fogják kényszeríteni a funkcióváltást, mert csak valamilyen - a primer területen gazdaságosan nem végezhető funkció (például egészségügy, vagy más intézményi funkció) kiszorításával találhatnak megfelelő helyet maguknak.

Az ilyen mozgások eredménye lehet az, hogy értékes, de elhanyagolt épületek gazdát cserélnek, és az új tulajdonosok a megfelelő gazdasági motiváció alapján, saját érdeküket is követve, részt vesznek az épített környezet értékmentésében. Ezzel egyrészt hozzájárulnak az adott környezet történeti- és gazdasági alapú városi revitalizációjához, másrészt viszont a Liget Budapest projekt számára minőségi környezet (térfal) biztosításához.

A szekunder környezet feltehetően lassabban változik. Urbanisztikai kutatások alapján az ingatlan értéke arányosan változik az gyalogos által szükséges megteendő irányváltások számával. Ez azt jelenti, hogy a szekunder környezetben az irányváltás fontosabb tényező, mint a méterben meghatározható távolság, azaz az értéket meghatározó helytől, a Ligettől (Dózsa György úttól) mért távolság.

A szekunder környezetben éppen a fentiek miatt az átlagos ingatlanérték növekedés nem egyenletesen oszlik meg. Feltehető például, hogy olyan környezet, mint például a Városligeti fasor Bajza utcai része magasabb átlagos értéknövekedést mutat majd, mint például a Ligethez közelebb fekvő Murányi utca, vagy Hernádi utca. Ennek oka természetesen az, hogy a Városligeti fasor, mint szerkezeti tengely önmagában magasabb érték-potenciált jelent, és így a Ligettől mért távolság csökkentő hatása kevésbé érvényesül.

A Liget Budapest projekt hatása a városrész vonzáskörzetében is megjelenik. Ezeket a hatásokat sokkal nehezebb megbecsülni, mint az előző két kategóriába sorolt területek esetében lehetett. Nagyobb területi egységet vizsgálva egyre több funkcionális átfedést lehet azonosítani. Ilyen például a vendéglátás, vagy egyéb kiskereskedelmi létesítmények köre. A primer környezet vonzása miatt létesülő szolgáltatások olyan új vonzerőt hozhatnak létre a városrészben, amely a szolgáltatásokat korábban máshol igénybe vevők egy részét elvonja. Ezzel a városrész hatáskörzetének egyes helyein hirtelen túlkínálat alakulhat ki, amely ingatlan értékcsökkenést is előidézhet. Feltételezhető azonban, hogy hosszabb távon ezek rövid távú vákuum helyzetek kiegyenlítődnek.

Speciális ingatlanpiaci szegmensek

A Liget projekt speciális urbanisztikai sajátossága az, hogy a hatáskörzetében olyan területek találhatók, amelyek revitalizációja alapvető városfejlesztési kérdés. Ilyenek például a vasúti és a közúti közlekedés területei, a kapcsolódó raktározási és átmeneti területekkel. Speciálisnak tekinthető a Szabolcs utca és Vágány utca által határolt terület, vagy akár a Nyugati Pályaudvarig elhúzódó vasúti „barnaövezet” is.

A speciális területek a (város számára is...) legértékesebb hasznosításának megtalálása az ingatlanfejlesztés alapkérdése. A Liget Budapest projekt hatása, akár felhasználóként közvetlenül, akár indirekt módon hatással lesz ezen területek értékére. A várostervezők és közlekedés tervezők feladata, hogy a Liget forgalmi mentesítése, azaz az egyéni közúti forgalom, valamint a felszíni tömegközlekedés lokális átszervezése nyomán „helyzetbe” hozzák ezeket a speciális területeket.

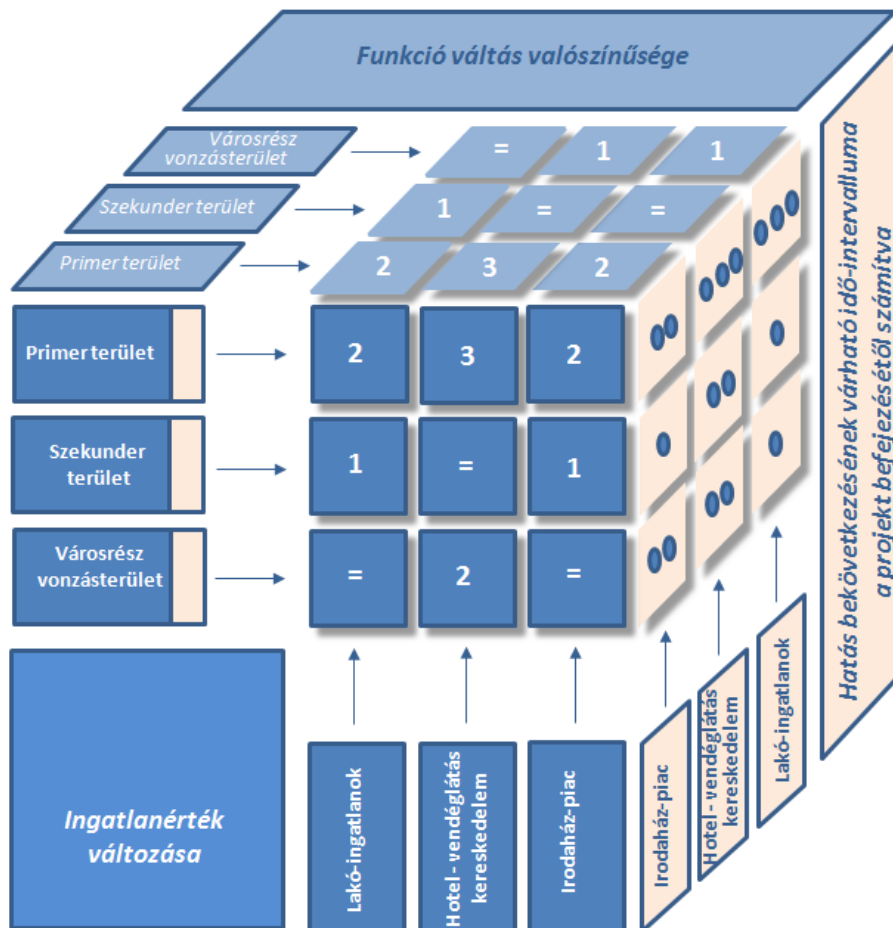
Az ingatlanpiaci hatások összefoglalását egy hatás-mátrix elkészítésével mutatjuk be. A várható hatásokat differenciáltan, eltérő ingatlanpiaci szegmensekként ábrázoltuk.

A mátrix elsősorban tendenciák ábrázolására alkalmas.

Ingatlanpiaci hatások illusztrációja
„Rubik –mátrix”

- = Nem mérhető eltérés
- 1 Kismértékű változás
- 2 Jelentős változás
- 3 Szignifikáns változás

- 1 éven belül
- 2-5 éven belül
- 5 éven túl

cutting through complexity™